اولین روزنامه سهامداری ایران (خبرنگاران و کارکنان)

صمت
صنعت معدن تجارت

چهارشنبه
• ۹ شهریور ۱۴۰۱
• ۳ صفر ۱۴۴۴
• ۳۱ اوت ۲۰۲۲

• سال سی‌ودوم شماره پیاپی ۳۴۵۷ • دوره جدید سال نهم شماره ۲۱۳۹ • ۱۶ صفحه • قیمت: ۵۰۰۰ تومان

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews

به وعده‌ها عمل کنید تا آسیب نبینید

رهبر معظم انقلاب اسلامی در دیدار رئیس‌جمهوری و اعضای هیات دولت، بررسی و بیان عملکرد دولت و یاد و زنده نگه داشتن حوادث مهم انقلاب و ۴۳ سال اخیر را دو رویکرد اساسیِ هفته دولت برشمردند و با تشریح توفیقات یک‌ساله دولت، در بیان توصیه‌های مهم از جمله درباره اولویت مسئله اقتصاد فرمودند: مردم در همه حوادث و رویدادها «قهرمان اصلیِ سرگذشت انقلاب» بوده‌اند و این واقعیت مایه درس و عبرت است و به همه مسئولان نشان می‌دهد که با این ملت باید چگونه رفتار کرد.

۲

به مناسبت روز ملی صنعت چاپ بررسی شد

صنعتی پول‌ساز اما بی‌سروسامان

۴-۷-۸-۱۲-۱۳-۱۴-۱۵-۱۶

عکس: صمت

سرمقاله

تاثیر ورود ایران به بازار نفت بعد از برجام

۲

یادداشت‌های امروز

نیاز صنعت نشر به واردات کاغذ

۸

اقتصاد بیمار، تهدیدی برای تولیدکنندگان

۱۱

مافیای معدن و ثبت محدوده رانتی

۱۲

گفت‌وگو

رفع محدودیت تولید کاغذ با بازیافت

۹

گزارش روز

اژدهای زرد مانع سقوط قیمت فلزات

در یک هفته گذشته، شاهد روند رو به رشد قیمت فلزات پایه به‌ویژه سرب، روی و آلومینیوم در بازارهای جهانی بودیم. وعده‌های دولت چین برای اجرای بسته‌های محرک اقتصادی و همچنین توسعه پروژه‌های زیرساختی از سوی دولت به‌ویژه در بخش توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر، از مهم‌ترین دلایل بازگشت خوشبینی به بازار فلزات طی ۲ هفته گذشته بود.

۱۱

فراخوان عمومی ارزیابی کیفی مشاوران

نوبت دوم

وزارت جهادکشاورزی در نظر دارد ارزیابی کیفی مشاوران به روش QCBS به شرح ذیل را از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir برگزار نماید.

الف- موضوع :

- انتخاب مشاور طرح سامانه مدیریت معاملات و توزیع کالای کشاورزی (تحلیل، طراحی، معماری اطلاعات، برنامه نویسی، پیاده‌سازی، انتقال داده، پشتیبانی و نگهداری سامانه)

ب- تاریخ و مهلت دریافت اسناد: اسناد ارزیابی کیفی از ساعت ۸ مورخ ۱۴۰۱/۶/۸ لغایت ساعت ۱۴ مورخ ۱۴۰۱/۶/۱۳ به صورت الکترونیکی از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت توزیع می‌گردد.

ج- تاریخ و مهلت تحویل اسناد: آخرین مهلت تحویل و تسلیم اسناد ارزیابی کیفی توسط مشاوران ساعت ۱۴ مورخ ۱۴۰۱/۶/۲۱ می باشد و مشاوران متقاضی می بایست فایل اسناد ارزیابی کیفی را در مهلت مقرر در سامانه تدارکات الکترونیکی دولت منعکس و بارگذاری نمایند. آدرس تهران، خیابان طالقانی، نرسیده به پل حافظ، وزارت جهادکشاورزی، (ساختمان ۸ طبقه)، طبقه سوم، اتاق ۳۰۲ (دبیرخانه هیات انتخاب مشاور) شماره تماس ۴۳۵۴۴۵۶۶

هزینه چاپ آگهی فوق به عهده برنده خواهد بود.

شناسه آگهی : ۱۳۷۱۵۳۳ م الف / ۲۱۵۶ دبیر خانه هیات انتخاب مشاور وزارت جهاد کشاورزی

آگهی فراخوان عمومی

موضوع فراخوان: شناسایی تامین کنندگان سنسورهای ژئوفیزیک و طیف‌سنجی مورد نیاز امور معادن شرکت فولاد مبارکه

شرکت فولاد مبارکه در نظر دارد شرکت‌های فعال و توانمند تامین‌کننده سنسورهای دارای کاربرد در ژئوفیزیک و طیف‌سنجی با پهپاد با هدف اکتشافات مواد معدنی را شناسایی نماید. لذا از تامین‌کنندگان فعال در این زمینه دعوت می‌گردد حداکثر تا تاریخ ۱۴۰۱/۶/۱۹ نسبت به ارسال اسناد و مدارک ذیل به آدرس: *اصفهان- کیلومتر ۷۵ جنوب غربی- شرکت فولادمبارکه- کدپستی ۸۴۸۸۱۱۱۱۳۱ - مدیریت ارزیابی و اکتشاف ذخایر معدنی* اقدام نمایند.

در صورت نیاز به اطلاعات بیشتر با شماره تلفن ۰۳۱۵۲۷۳۱۱۶۳ تماس حاصل فرمایند.

مدارک لازم :

* رزومه شرکت
* ارائه مستندات لازم جهت بررسی توانمندی‌های مدیریتی وسازمانی در زمینه تامین تجهیزات فوق و مشابه آن و نحوه پشتیبانی آن
* ارائه مستندات لازم جهت بررسی توانمندی‌های مالی از قبیل صورت‌های مالی حسابرسی شده و ...
* سوابق فروش سنسورهای مغناطیس‌سنجی و طیف‌سنجی یا کالاهای مشابه آن در ۳ (سه) سال گذشته
* لیست کادر تخصصی و کارشناسی تمام‌وقت. مشاوران و همکاران پاره وقت به همراه رزومه کاری آنها
* سوابق رضایت‌نامه و تشویق نامه‌ها از خریداران قبلی
* سوابق فعالیت‌های اجرایی انجام عملیات ژئو فیزیک یا طیف‌سنجی در صورت وجود
* ارایه مدارک و سوابق هیچگونه حقی را برای متقاضیان ایجاد نخواهد کرد.

بدیهی است پس از بررسی مدارک از تامین‌کنندگان توانمند جهت مراحل بعدی دعوت به عمل خواهد آمد.

شرکت فولاد مبارکه اصفهان
۱۴۰۱-۳۵

«آگهی مناقصه عمومی یک مرحله‌ای شماره: ۵۲۴۵۳۹۵۴»

نوبت دوم

مناقصه‌گزار: شرکت فولاد خوزستان
شرح مناقصه: تعمیر و بازسازی درام‌های هویست اصلی جرثقیل ۲۷۵
نوع مناقصه: عمومی یک مرحله‌ای
مدت زمان: ۱ سال
مهلت اعلام آمادگی: تا پایان وقت اداری روز جمعه مورخ ۱۴۰۱/۰۶/۱۸ (با ارسال ایمیل به نشانی زیر)

داوطلبان شرکت در مناقصه با مراجعه به وبسایت pim.ksc.ir ضمن ثبت‌نام و درج کلیه اطلاعات عمومی و تکمیلی خود، مستندات و مدارک لازم خود را پیوست نمایند.

دریافت اسناد مناقصه (پس از تائید کمیته ارزیابی تامین‌کنندگان) از تاریخ ۱۴۰۱/۰۶/۱۸ به مدت دو روز در قبال واریز مبلغ ۵۰۰,۰۰۰ ریال (غیرقابل استرداد) به صورت آنلاین از طریق آدرس pim.ksc.ir (پس از ورود به سیستم با نام کاربری و رمز عبور/ منوی مناقصات/ عملیات/ خرید اسنادتخصصی)

دریافت الکترونیک فایل اسناد تخصصی مناقصه از طریق آدرس pim.ksc.ir (پس از ورود به سیستم با نام کاربری و رمز عبور/ منوی مناقصات/ عملیات/ اسناد تخصصی)

تاریخ تحویل پیشنهادات: روز شنبه مورخ ۱۴۰۱/۰۷/۰۹
تاریخ گشایش پاکات پیشنهاد قیمت/ فنی: روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۱/۰۷/۱۰
مبلغ تضمین شرکت در مناقصه: ۷۴۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال
نوع تضمین: ۱) ضمانت‌نامه معتبر بانکی ۲) چک تضمینی و یا واریز مبلغ در وجه شرکت فولاد خوزستان ۳) انجام بلوکه مالی از مطالبات شرکت‌کننده نزد فولادخوزستان
نشانی شرکت: اهواز- کیلومتر ۱۰ جاده اهواز بندر امام، شرکت فولاد خوزستان، مدیریت: خرید خدمات و قراردادها
تلفن: ۶۴۱۷-۳۲۱۳-۰۶۱ **فاکس:** ۳۲۹۰۸۱۴۴-۰۶۱

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۱/۰۶/۰۶ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۱/۰۶/۰۹

روابط عمومی شرکت فولاد خوزستان

«آگهی مزایده عمومی» شماره ۰۰۹ -B- ۴۰۱

شرکت سنگ‌آهن گهرزمین در نظر دارد: «**میزان ۱۱۰هزار متریک تن گندله سنگ‌آهن با عیار میانگین۶۵ درصد را بصورت FOB بندر عباس به صورت NOR**» از طریق مزایده به فروش برساند. متقاضیان برای دریافت اسناد مزایده و اطلاع از سایر شرایط با در دست داشتن کارت ملی، معرفی‌نامه رسمی و فیش واریزی به مبلغ چهار میلیون ریال به حساب جاری شماره ۰۱۱۱۵۱۵۵۴۳۰۰۵ نزد بانک‌ملی به‌شماره شبا IR ۳۷۰۱۷۰۰۰۰۰۰۰۰۱۱۱۵۱۵۵۴۳۰۰۵ به نام شرکت سنگ‌آهن گهرزمین، به آدرس تهران، بلوار آفریقا، بلوار آرش غربی، پلاک ۱۲، طبقه ۳ واحد فروش مراجعه نمایند. ضمنا، پیشنهادات حداکثر می‌بایست تا ساعت ۱۲:۳۰ مورخه ۱۴۰۱/۰۶/۱۳ به دبیرخانه این شرکت تحویل گردد. لازم به ذکر است تاریخ بازگشایی پاکات در ساعت ۱۵ روز دوشنبه ۱۴۰۱/۰۶/۱۴ خواهد بود.

جهت کسب اطلاعات بیشتر می‌توانید با شماره تلفن‌های ۵۷۶۲۳-۰۲۱ داخلی ۱۶۷۳ تماس حاصل فرمائید.

وبسایت: www.goharzamin.com

شرکت سنگ آهن گهرزمین

آگهی مناقصه عمومی شماره ۱۴۰۱/۳۲/ع

شرکت معدنی و صنعتی گل گهر (سهامی عام) در نظر دارد پروژه "**طراحی، تامین مصالح و تجهیزات و نصب و راه‌اندازی تجهیزات انتقال برق زمینی ۳۳kV از پست برق کارخانه خط ۶ تا پست برق ناحیه ۹۱۲ همراه با اجرای کانالدوبیت بانک کارخانجات خطوط ۵ و۶ و ۷ کنسانتره**" خود را به صورت EPC از طریق برگزاری مناقصه عمومی به پیمانکار واجد شرایط واگذار نماید. لذا کلیه متقاضیان می‌توانند جهت اخذ اسناد مناقصه به آدرس الکترونیکی شرکت به نشانی WWW.GEG.IR بخش مناقصه و مزایده مراجعه نموده و اسناد مذکور را به همراه فرم پرسشنامه ارزیابی تأمین کنندگان دانلود نمایند. مهلت تحویل پاکات تا ساعت ۱۴ روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۱/۰۶/۲۷ در محل دفتر کمیسیون معاملات مجتمع و یا دبیرخانه دفتر مرکزی تهران می‌باشد. ضمنا بازدید از محل اجرای موضوع مناقصه روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۱/۰۶/۲۰ مقرر شده است و حضور در آن الزامی می‌باشد. شایان ذکر است فرمت ضمانت‌نامه‌های مورد تهیه می‌بایست عینا مطابق با فرمت ارائه شده در اسناد مناقصه باشد. شرکت معدنی و صنعتی گل گهر در قبول یا رد هر یک از پیشنهادات بدون نیاز به ذکر دلیل و بدون جبران خسارت مختار می‌باشد.

کمیسیون معاملات شرکت معدنی و صنعتی گل گهر

سرمقاله

تاثیر ورود ایران به بازار نفت بعد از برجام

رضا پدیدار
رئیس کمیسیون انرژی و محیط‌زیست اتاق تهران

بسیاری معتقدند در صورت توافق برجام نیز بیشتر تلاش‌های دولت متمرکز بر حل‌وفصل موانع توسعه همکاری با کشورهای دیگر باشد. برجام تا امروز نقش بسزایی در بازار جهانی نفت داشته و در صورت توافق، سازکار بازار نفت بر اقتصادهای منطقه و جامعه جهانی موثر خواهد بود. آمار حاکی از آن است که میزان تولید روزانه نفت خام ایران حدود ۲ میلیون و ۶۰۰ هزار بشکه بوده و روند صادرات نیز رو به افزایش است. کارشناسان معتقدند افزایش تولید و صادرات نفت ایران، بر میزان تقاضا و عرضه جهانی نفت و در نهایت بر نرخ این کالا در بازارهای بین‌المللی تاثیر قابل‌توجهی دارد؛ چنانچه نفت ایران تا حدودی زیان‌های ناشی از کاهش عرضه نفت نیجریه و کانادا را جبران کرد و مانع از نوسان بالا در قیمت‌ها شد. از سوی دیگر در صورت توافق نقش محوری ایران در بازار انرژی جهان افزایش خواهد یافت. در عین حال اعمال تحریم‌های اولیه امریکا همچنان بر چشم‌انداز سرمایه‌گذاری در ایران سایه افکنده و سرمایه‌گذاران را از فکر کردن به بازار ایران بازمی‌دارد. ایران دومین اقتصاد بزرگ خاورمیانه و پرجمعیت‌ترین کشور این منطقه و از ظرفیت‌های قابل‌توجه نیروی کار جوان و ماهر، چارچوب اقتصادی متنوع، ثروت خدادادی معادن و مواردی از این دست برخوردار است. البته باید منابع عظیم نفتی و میانگین دستمزد پایین را نیز به این فهرست اضافه کرد. با این همه برای موفقیت باید به اصلاح برخی عوامل ساختاری نیز توجه جدی شود. براساس آمارهای منتشرشده ازسوی بانک جهانی ایران در شاخص تجارت در رتبه ۱۱۸ در میان ۱۸۹ کشور قرار دارد. همچنین بزرگی بیش از حد بخش دولتی و نیمه‌دولتی از مسائلی است که سرمایه‌گذاران را با بروکراسی اداری مواجه می‌کند و تمایل به سرمایه‌گذاری را در آنها کاهش می‌دهد. این واقعیتی انکارناپذیر است که بخش دولتی بر اقتصاد ایران تسلط دارد. علاوه بر این در بسیاری از صنایع اصلی، مرز بین بخش دولتی و خصوصی آن چنان مشخص نیست. بسیاری معتقدند مذاکرات هسته‌ای ایران چندان برای معامله‌گران نفت در بازارهای جهانی اهمیت نداشته، چراکه به‌خوبی می‌دانیم قیمت‌های نفت از ابتدای سال میلادی جاری تاکنون نزدیک ۲۰ درصد رشد کرده و به حدود ۹۴ دلار در هر بشکه رسیده و بسیاری از تحلیلگران پیش‌بینی می‌کنند قیمت‌ها در آینده نه‌چندان دور دوباره در محدوده سه‌رقمی قرار گیرد. به‌نظر می‌رسد مذاکرات هسته‌ای ایران با قدرت‌های جهانی از جمله امریکا در وین دنبال می‌شود. این مذاکرات با هدف احیای توافق سال ۲۰۱۵ پا گرفته و در صورت توافق، کاهش تحریم‌ها را به‌دنبال خواهد داشت. در چنین وضعیتی، ایران قادر خواهد بود صادراتش را به حدی افزایش دهد که نرخ نفت کاهش پیدا کند. به‌گفته کارشناسان و استراتژیست‌های حوزه انرژی در امریکا، مذاکرات هسته‌ای ایران تا جایی که به تولید مربوط است، مهم‌ترین عامل مبهم تاثیرگذار امسال و بزرگ‌ترین ریسکی است که بر بازارهای نفت سایه افکنده است. پایگاه‌های معتبر خبری در حوزه انرژی به‌ویژه نفت سناریوهای مختلفی را برای نتیجه مذاکرات و واکنش بازار به آنها بررسی کرده‌اند که می‌توان در گام اول به کسب توافق کامل اشاره کرد و در پی آن سایر زمینه‌ها را مورد ارزیابی قرار داد. در مدل توافق کامل، باید گفت این توافق که مشابه توافقنامه سال ۲۰۱۵ است، منفی‌ترین نتیجه را برای معامله‌گران نفت خواهد داشت. در این صورت ایران می‌تواند حدود ۸۰ تا ۹۰ میلیون بشکه نفت ذخیره شده و بسیاری از آنها را که در آسیا قرار دارند بفروشد و همزمان تولید میادین نفتی را افزایش دهد. طبق برآورد آژانس بین‌المللی انرژی، تولید ایران در مدت زمانی ۶ ماه ممکن است از حدود ۲.۵ میلیون بشکه در روز به ۳.۸ میلیون بشکه نفت در روز افزایش پیدا کند. در این صورت، براساس اعلام یکی از منابع رسمی امریکایی، صادرات ایران در مدت زمان یک سال به ۴۰۰ میلیون بشکه خواهد رسید که برای متوازن کردن بازار جهانی نفت و اشباع آن کافی خواهد بود. در چنین شرایطی پیش‌بینی می‌شود قیمت نفت تا اواسط سال ۲۰۲۲ به حدود ۱۲۰ دلار در هر بشکه صعود کند، اما در ۳ ماه چهارم سال به‌دلیل افزایش عرضه ایران در محدوده ۷۰ تا ۷۵ در هر بشکه کاهش خواهد یافت. بد نیست بدانید شرکت معتبر مشاوره‌ای FGE امریکا در میان گروهی است که پیش‌بینی می‌کند ایران حتی تحت یک توافق موقتی، امتیازات قابل‌توجهی در زمینه صادرات انرژی دریافت خواهد کرد. اگر این توافق در ۳ ماه دوم سال حاصل شود، فروش نفت ایران تا پایان سال به حدود ۱.۳ میلیون بشکه در روز خواهد رسید، اما در صورت طولانی‌تر شدن روند مذاکرات، نرخ نفت به حدود ۱۰۰ دلار در هر بشکه افزایش پیدا می‌کند و میانگین نرخ سالانه آن در محدوده ۹۶ دلار خواهد بود. براساس آخرین سناریو در صورت شکست مذاکرات و احتمال ادامه تنش‌های ژئوپلتیک در خلیج‌فارس بازار نفت با نوسانات بالایی همراه خواهد بود. آن‌طور که بلومبرگ ادعا می‌کند و همان‌گونه که اشاره شد ایران از ذخایر نفتی خود استفاده می‌کند و عمدتا در بازارهای اصلی آسیا آنها را به‌فروش خواهد رساند که حجمی نزدیک به ۹۰ میلیون بشکه را در بر می‌گیرد. این اقدام مهم سبب افزایش تولید در میدان‌های نفتی نیز می‌شود. تولید ایران هم‌اکنون ۲.۶ میلیون بشکه در روز است که بیشتر آن در کسب‌وکارهای محلی استفاده می‌شود. این تولید ممکن است در ۶ ماه آینده و پس از کسب توافق حداقل به ۳.۸ میلیون بشکه در روز برسد. برآورد می‌شود پالایشگاه‌های چینی احتمالا از نخستین مشتریان این منابع اضافی باشند. هم‌اکنون هم چین بزرگ‌ترین مشتری نفت ایران است. البته بیشتر این صادرات از کشورهای دیگر به چین می‌رسد تا تحریم‌های امریکا را دور بزند. میزان فروش نفت خام و میعانات نفتی ایران در سال گذشته در محدوده ۶۴۰ هزار بشکه در روز بوده است. در جمع‌بندی نهایی می‌توان گفت اگر توافق صورت بگیرد میزان صادرات ایران به ۴۰۰ میلیون بشکه در سال می‌رسد و باعث ایجاد منابع مازاد در بازار نفت خواهد شد.

رهبر معظم انقلاب اسلامی در دیدار رئیس‌جمهوری و اعضای هیات دولت:

به وعده‌ها عمل کنید تا آسیب نبینید

رهبر معظم انقلاب اسلامی در دیدار رئیس‌جمهوری و اعضای هیات دولت، بررسی و بیان عملکرد دولت و یاد و زنده نگه داشتن حوادث مهم انقلاب و ۴۳ سال اخیر را دو رویکرد اساسیِ هفته دولت برشمردند و با تشریح توفیقات یک‌ساله دولت، در بیان توصیه‌های مهم از جمله درباره اولویت مسئله اقتصاد افزودند: مردم در همه حوادث و رویدادها «قهرمان اصلیِ سرگذشت انقلاب» بوده‌اند و این واقعیت مایه درس و عبرت است و به همه مسئولان نشان می‌دهد که با این ملت باید چگونه رفتار کرد.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، شهیدان رجایی و باهنر را دو مدیر تراز انقلاب اسلامی خواندند و با اشاره به اینکه شهادت، پاداش شایسته پروردگار به این دو عزیز بود، گفتند: غفلت و فراموشی حوادث بزرگ، آفت مهمی است که باید همه از آن پرهیز کنیم.

ایشان زنده کردن امید و اعتماد مردم را مهم‌ترین توفیق دولت دانستند و افزودند: مردم می‌بینند که دولت در وسط میدان و مشغول کار و تلاش برای حل مشکلات و خدمت‌رسانی به آنها است و این واقعیت، امید و اعتماد عمومی را تا حد زیادی احیا کرده است. البته این تلاش‌ها در برخی زمینه‌ها به نتیجه رسیده و در بعضی زمینه‌ها نیز هنوز به نتایج لازم نرسیده است.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای سفرهای استانی دولت را موضوعی درخشان و مهم خواندند و افزودند: ۳۱ سفر در سال اول دولت به سراسر کشور از جمله نقاط محروم و دورافتاده، نظارت میدانی بر کارها و همدلی عمیق با مردم از دیگر توفیقات دولت بوده است.

«سرعت عمل و حضور در محل حوادث طبیعی و پیش‌بینی‌نشده به نشانه همدردی دولت با مردم»، «زدوده شدن رقابت‌های منفی و مناقشه‌برانگیز در روابط بین قوا که موجب آشفتگی ذهن مردم می‌شد»، «تاکید بر مراقبت جدی سه قوه در استمرار این تلاش آرامش‌بخش» و «جوانگرایی» از دیگر توفیقات دولت بود که رهبر معظم انقلاب به آنها پرداختند. ایشان گفتند: البته مدیران و مسئولان جوان هم در مواردی اشتباه و خطا می‌کنند، اما در مجموع دمیده شدن روح جوانی در دولت و مجلس و پرورش مدیران قوی، ارزش صبوری در مقابل این خطاها و رفع تدریجی آنها را دارد. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، «خارج کردن جامعه از چشم‌انتظاری برای تصمیم‌گیری و اقدام دیگران»، «پرهیز از شرطی کردن کشور» و «اهمیت دادن به ظرفیت‌های داخلی» را از دیگر موفقیت‌های قوه مجریه خواندند. ایشان دولت سیزدهم را «مسئولیت‌پذیر» دانستند و گفتند: در یک سال اخیر شنیده نشد که دولت فرافکنی و بهانه‌تراشی کند و بگوید «اختیار نداریم» یا «نمی‌گذارند». «رویکردهای خوب در زمینه سیاست خارجی و فرهنگ» و «برجسته کردن شعارهای انقلاب از جمله عدالت‌طلبی، حمایت از مستضعفان، پرهیز از اشرافی‌گری و استکبارستیزی» از دیگر نقاط برجسته دولت بود که رهبر معظم انقلاب بیان کردند. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای تاکید کردند: دولت این سررشته و سبک کاری را برای دستیابی به توفیقات بیشتر ادامه دهد.

رهبر معظم انقلاب اسلامی در بخشی از سخنان‌شان با بیان توصیه‌هایی خطاب به دولت بر لزوم عمل به وعده‌ها و پرهیز از بیان وعده‌های غیرقابل تحقق که زمینه‌ساز خدشه‌دار شدن اعتماد مردم می‌شود، تاکید کردند و به عنوان توصیه پنجم، با اشاره به موضوع طراحی نقشه جامع حرکت دولت، افزودند: مراقب باشید کارهای روزمره شما را غرق نکند و برای اینکه دچار این آفت نشوید با یک طرح کلان و نقشه جامع و قابل توضیح برای مردم، حرکت کنید. ایشان لزوم رعایت اولویت‌ها را به‌عنوان توصیه ششم مطرح کردند و گفتند: توان و امکانات دولت محدود است؛ بنابراین باید ابتدا سرفصل‌های اساسی مشخص و سپس سرفصل‌ها و زیرمجموعه‌های آنها اولویت‌بندی شوند.

رهبر معظم انقلاب با تاکید بر اینکه در شرایط کنونی، اولویت اصلی همچنان مسئله اقتصاد است، خاطرنشان کردند: البته این به‌معنای نادیده گرفتن سرفصل‌های دیگر همچون علم، امنیت، آسیب‌های اجتماعی و فرهنگ نیست، اما اولویت باید اقتصاد باشد همراه با پیوست فرهنگی. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای درباره موضوع اقتصاد چند نکته را بیان کردند.

«لزوم انسجام مدیران اقتصادی و داشتن نظر واحد در مسائل گوناگون اقتصادی»، «مشخص کردن اولویت‌ها و تمرکز بر شاخص‌های اصلی و پیگیری روزانه آنها از جانب رئیس‌جمهوری و دیگر مسئولان» نکاتی بود که رهبر انقلاب به آنها اشاره کردند.

رهبر معظم انقلاب اسلامی در بیان شاخص‌های اصلی اقتصاد گفتند: اندازه تورم، رشد اقتصادی، رشد سرمایه‌گذاری، رشد اشتغال، رشد درآمد سرانه و کاهش فاصله طبقاتی شاخص‌هایی هستند که باید به‌صورت دقیق و مستمر موردتوجه قرار گیرند.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در توصیه بعدی، عمده‌ترین سرفصل در پیشرفت اقتصاد کشور را مسئله تولید خواندند و تاکید کردند: قاطعانه با هر عاملی که تولید را تضعیف می‌کند، مقابله کنید.

ایشان درباره تولید کشاورزی، با اشاره به بحران غذا به‌دنبال وقوع جنگ اوکراین، مسئله امنیت غذایی را بسیار مهم دانستند و با یادآوری توصیه‌های مستمر قبلی مبنی بر لزوم خودکفایی در اقلام اساسی مانند گندم، افزودند: مسئله امنیت غذایی یک مسئله درجه یک است که نباید از آن غفلت شود.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای درباره تولید صنعتی، با اشاره به مشکل کمبود سرمایه در گردشِ واحدهای تولیدی، تامین این سرمایه را وظیفه بانک‌ها خواندند و گفتند: بانک مرکزی سختگیری‌های بجا و به‌موقعی را در زمینه کنترل ترازنامه بانک‌ها آغاز کرده است، اما باید مراقبت شود که این کنترل‌ها بر فعالیت‌های غیرمولد بانک‌ها همچون خرید زمین و سکه یا فعالیت‌های بنگاهداری آنها اعمال شود و تسهیلات لازم برای واحدهای تولیدی آسیب نبیند.

رهبر معظم انقلاب در برشمردن اولویت‌های اقتصادی، مسئله مسکن را مورد توجه قرار دادند و گفتند: در قضیه مسکن عقب‌ماندگی زیادی وجود دارد که موجب افزایش سرسام‌آور نرخ و اجاره‌بها و رنج و زحمت مردم شده است.

«ساخت پتروپالایشگاه‌ها»، «تکمیل زنجیره ارزش افزوده در صنایع معدنی و جلوگیری از خام‌فروشی»، «تکمیل مسیرهای حیاتی شمال-جنوب و شرق به غرب برای افزایش ظرفیت حمل‌ونقل بین‌المللی و همچنین مسیرهای ارتباطی و حمل‌ونقل داخلی» و «توسعه استفاده از ظرفیت بی‌بدیل دریا» اولویت‌های دیگری بود که رهبر انقلاب بر آنها تاکید و خاطرنشان کردند: نگذارید ظرفیت‌های طبیعی و انسانی عظیم موجود در کشور هرز برود.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در پایان سخنان‌شان با تاکید بر پرهیز از نیمه‌کاره رها کردن کارها و ضرورت پیش گرفتن صبر و استقامت و افزایش کار جهادی برای حل مشکلات متراکم و بجا مانده، گفتند: اگر به این توصیه‌ها عمل شود، ثابت خواهد شد که دولت سیزدهم دولتی کاملا کارآمد، فعال و برطرف‌کننده مشکلات زندگی مردم است که نتیجه آن رضای پروردگار و مردم خواهد بود.

ایشان همچنین با قدردانی از گزارش رئیس‌جمهوری و چند تن دیگر از اعضای دولت گفتند: باید با فعالیت بیشتر بخش رسانه‌ای دولت و اطلاع‌رسانی هنرمندانه و باورپذیر، این دستاوردها را برای مردم بیان کرد.

ابرپروژه دولت «احیای اعتماد عمومی به دولت» است

در دیدار رئیس‌جمهوری و اعضای هیات دولت با رهبر معظم انقلاب اسلامی، رئیس‌جمهوری و ۴ تن از اعضای دولت به بیان گزارش‌هایی از رویکردها و اقدامات نخستین سال دولت سیزدهم پرداختند.

رئیسی با اشاره به شرایط دشوار کشور در مرداد ۱۴۰۰، «پیوند نزدن معیشت مردم به اراده بیگانگان» را از مهم‌ترین اقدامات دولت دانست و گفت: در این یک سال بیش از قبل مطمئن شدیم که برای همه مسائل راهکار وجود دارد و هیچ بن‌بستی وجود ندارد.

رئیس‌جمهوری همراهی و اعتماد مردم را بزرگ‌ترین سرمایه دولت برشمرد و گفت: ابرپروژه دولت «احیای اعتماد عمومی به دولت» است و کلیه اقدامات در این چارچوب دنبال می‌شود.

کنترل رشد تورم و نقدینگی، مهار کرونا و واکسیناسیون سراسری، استقراض نکردن از بانک مرکزی برای جبران کسری بودجه، ایجاد درآمدهای جدید و پرداخت بدهی‌های سنگین بجامانده از قبل، پایداری در ذخایر کالاهای اساسی، سفرهای استانی با راهبرد حل مسئله، فعال کردن سامانه‌های الکترونیک به‌منظور اصلاح بسترهای فسادزا، اجرای عدالت به‌ویژه در لایحه بودجه، تغییر ریل سیاست خارجی از برجام‌زدگی به نگاه متوازن و همچنین ارتقای تجارت و همکاری‌ها با همسایگان از مهم‌ترین محورهای گزارش رئیس‌جمهوری در این دیدار بود.

مخبر، معاون اول رئیس‌جمهوری نیز «مدیریت نوسان‌های اقتصادی»، «فعال‌سازی سرمایه‌گذاری داخلی» و «مبارزه با فقر و گسترش عدالت» را ۳ محور اصلی کار اقتصادی دولت در یک سال اخیر خواند و گفت: استفاده از ظرفیت‌های متنوع کشور از جمله ۲۷۰۰ کیلومتر دسترسی به دریا، معادن و کشاورزی جزو اولویت‌های دولت است.

بیان گزارشی از سفرهای استانی در یک‌سال گذشته و روند تخصیص منابع برای اجرای مصوبات آنها از زبان مرتضوی، معاون اجرایی رئیس‌جمهوری، بیان اقدامات برنامه‌ای و بودجه‌ای دولت از جمله در اصلاح تراز درآمدها و مصارف در گزارش میرکاظمی، رئیس سازمان برنامه و بودجه و گزارش وزیر نیرو از اقدامات دولت در دو حوزه آب و برق به‌منظور کاهش تنش‌های آبی و جلوگیری از خاموشی‌ها در تابستان، بخش‌های دیگر این دیدار بود.

منع آمدوشد در عراق لغو شد

پس از سخنرانی رهبر جریان صدر و تاکید وی بر خروج حامیان این جریان از منطقه سبز بغداد، منابع خبری از آغاز خروج معترضان از این منطقه خبر دادند. به گزارش ایسنا، شبکه اسکای‌نیوز اعلام کرد حامیان جریان صدر به محض پایان سخنرانی رهبر این جریان و درخواستش برای پایان اعتصاب صدری‌ها، در حال خروج از منطقه سبز بغداد هستند. رهبر جریان صدر عراق در این کنفرانس گفت از تحولات عراق بسیار ناراحت است و از منتقدان این وضعیت است؛ چنانکه از انقلاب تشرین نیز انتقاد کرد و گفت: انقلابی که با خشونت باشد انقلاب نیست. مردم عراق نخستین و آخرین کسانی هستند که از این وضعیت متضرر می‌شوند. مرزهای تجاری با عراق فعال هستند در همین حال سخنگوی گمرک گفت: خروج اتباع ایرانی از مرزها به سمت عراق تا اطلاع ثانوی متوقف شده، اما مرزهای تجاری برای تبادل کالا مانند سابق فعال هستند. به گزارش ایسنا، سیدروح اله لطیفی درباره آخرین وضعیت تردد زوار و تبادل کالا در مرزهای کشورمان با عراق اظهار کرد: امکان خروج زوار از ایران به سمت عتبات عالیات و اماکن مقدسه در عراق در حال حاضر وجود ندارد، اما محدودیتی در پذیرش زوار و مسافران ایرانی که قصد بازگشت به کشور را از عراق دارند، نداریم و گمرکات مرزی با عراق آماده پذیرش و بازگشت مسافرین از عراق به ایران هستند. وی افزود: اتباع عراقی که در ایران حاضرند هم برای بازگشت به کشورشان هیچ محدودیتی ندارند و می‌توانند از مرزها به عراق بازگردند. براساس اعلام روابط عمومی گمرک، لطیفی درباره مرزهای تجاری نیز گفت: فعالیت‌های تجاری و انتقال کالا در مرزها بدون وقفه در حال انجام است و تمام مرزهای تجاری ما با عراق فعال هستند.

عکس روز

کشت دوم برنج در مازندران

عکس: میزان

ویژه تر از خبر

متوفی، مقصر ۷۵ درصد فاجعه متروپل

سخنگوی قوه قضاییه از صدور رای پرونده متروپل خبر داد. به گزارش ایسنا، مسعود ستایشی، سخنگوی قوه قضاییه در نشست خبری در پاسخ به سوالی درباره آخرین وضعیت پرونده متروپل گفت: از روز وقوع تا امروز، ۳ ماه و ۸ روز می‌گذرد و قول داده بودیم روند رسیدگی با سرعت انجام شود. پرونده مورد بحث ناظر بر اتهامات ۲۱ نفر از جمله شهردار اسبق، سابق و فعلی آبادان و نماینده سازمان نظام مهندسی بر وقوع قتل شبه‌عمد ۴۳ نفر اعم از ۳۶ مرد و ۷ زن بود. متعاقب این قضیه، بررسی‌ها صورت گرفت و با صدور کیفرخواست پرونده به دادگاه ارسال و رای پرونده صادر شده است. به میزان تقصیر، هر کدام از متهمان به پرداخت دیه کامل زن مسلمان در حق اولیای دم و پرداخت دیه کامل مرد مسلمان و دیه مصدومان این حادثه محکوم شدند. سخنگوی قوه قضاییه گفت: هر کدام از متهمان به ۳ سال حبس تعزیری درجه ۵ با احتساب ایام بازداشت و به انتشار محکومیت، متهمان دولتی هر یک ۲ سال انفصال از خدمات دولتی، ۲ سال منع اشتغال و لغو پروانه اشتغال و محرومیت از عضویت در نظام مهندسی محکوم شدند. وی افزود: متهم اصلی متوفی حسین عبدالباقی ۷۵ درصد مقصر بوده و دیه اولیای دم از اموال این فرد که پیش‌تر توقیف شده، تادیه می‌شود. وی در پاسخ به سوالی درباره آخرین وضعیت راه‌اندازی هیات حل اختلاف رسانه‌ها در سراسر کشور گفت: در جلسه مدیران رسانه با رئیس قوه قضاییه نکاتی مطرح شد که یکی از این نکات درباره توسعه شوراهای حل اختلاف بود و حجت‌الاسلام محسنی اژه‌ای، رئیس قوه قضاییه بر توسعه شوراهای حل اختلاف در حوزه رسانه تاکید کردند. وی افزود: در گذشته در این زمینه شوراهایی در تهران، کردستان و البرز راه‌اندازی شده و رئیس قوه قضاییه دستورات لازم را برای ایجاد شورای حل اختلاف ویژه رسانه‌ها در سراسر کشور ابلاغ کرده‌اند و از ابتدای سال ۱۴۰۰ تا تیر امسال ۳۲۲ پرونده مورد بررسی قرار گرفته است. وی در پاسخ به سوالی درباره آخرین اقدامات صورت گرفته در پرونده سرقت از صندوق امانات بانک ملی اظهار کرد: این پرونده ۱۶ متهم دارد که درباره ۱۳ نفر تصمیم‌گیری شده و ۳ نفر از متهمان در کشور همسایه هستند. همکاری منصفانه کشور همسایه مطابق با موازین قانونی برای استرداد متهمان، هنوز صورت نگرفته است. هم‌اکنون فرآیند تحویل اقلام مکشوفه به مال‌باختگان در حال انجام است. این فرآیند ساده نیست و افراد باید مستندات خود را ارائه دهند. کارشناسان حدود ۱۰ هزار برگه و عکس و سند را بررسی کردند. اموال به‌تدریج تحویل می‌شود.

صنعت چاپ رقابتی نیست

صنعتی پولساز اما پرمافیا

پاسکاری مالیاتی دولت و مجلس

پیشران‌های اقتصادی، الگوی موفق توسعه

عکس: آیدا فریدی

گروه صنعت: حدود یک دهه است کشور درگیر مشکلات اقتصادی بوده که سال‌به‌سال بر تعداد آنها افزوده می‌شود. این وضعیت به‌گونه‌ای است که حتی سخت‌تر از دوران جنگ تحمیلی بوده و کمبود نقدینگی، پاشنه آشیل صنایع و تولید شده است. این امر، شرایط را روزبه‌روز برای صنعتگران دشوارتر کرده و آب‌رفت تولیدکنندگان همراه با کاهش سرمایه در گردش آنها، در چند سال گذشته رقابت را پیچیده‌تر کرده است.

حال پرسش این است که چگونه برخی کشورها در زمانی به‌نسبت کوتاه به رشد اقتصادی و توسعه پایدار رسیدند، با وجود اینکه شرایطی به‌مراتب بدتر از ایران داشته‌اند؟ دولت در این کشورها چه نقشی در این توسعه داشته‌اند و آیا تجربه این کشورها می‌تواند حائز نکاتی برای وضعیت امروز ایران باشد؟ از نگاه صاحب‌نظران و کارشناسان حوزه توسعه و اقتصاد، بین آنچه روی کاغذ برنامه‌ریزی می‌شود و آنچه در عمل رخ می‌دهد، فاصله زیاد است و به همین دلیل هم بررسی تجربه دیگر کشورها می‌تواند مفید و بااهمیت باشد، چراکه در این تجربه‌ها هم برنامه‌ها نوشته شده و هم نتیجه عملکردها در دسترس و قابل‌سنجش است.

برای بررسی بیشتر این موضوع در چندین گزارش به بررسی تجربه کشورهای موفق در این حوزه و همچنین کشورهای دارای اشتراکات اساسی با وضعیت کنونی ایران پرداخته می‌شود. گزارش پیش‌رو از این سلسله گزارش‌ها، به بررسی تجربه آلمان می‌پردازد که به‌نسبت ارتباط و تشابه فراوانی با شرایط امروز ایران داشته است.

به‌گزارش صنعت، در بررسی تجربه کشورهای گوناگون، آلمان مورد مهمی است، چراکه این کشور از ویرانه‌ترین منطقه به قطب صنعتی و اقتصادی تبدیل شد. نکته مهم در این تجربه، تاکید بر پیشران‌های اقتصادی است. این کشور، یکی از کشورهایی است که با حمایت از لکوموتیوهای اقتصادی توانسته به قدرت اقتصادی دست پیدا کند؛ قدرتی که پایه‌های اقتصادی این کشور را تشکیل داد تا جایی‌که پس از جنگ جهانی دوم توانست روی پای خود بایستد و امروز، به‌عنوان یکی از قدرت‌های صنعتی در جهان مطرح باشد.

▣ کنترل تورم

حمایت از لکوموتیوهای اقتصادی در قالب برنامه‌های سیاست صنعتی دنبال می‌شود. حال به تجربه تصمیم‌گیران این کشور برگردیم؛ وقتی نازی‌ها در آلمان به قدرت رسیدند، عمده‌ترین مسائل اقتصادی این کشور، تورم بالا و معضل بیکاری بود که نرخ آن به حدود ۳۰ درصد (۶ میلیون نفر) می‌رسید. براساس منابع رسمی، وظیفه ساماندهی به اوضاع اقتصادی از همان ابتدا بر دوش یارمال شاخت، وزیر اقتصاد هیتلر گذاشته شد. درنتیجه سیاست‌های اعمال‌شده بعد از جنگ جهانی اول از سوی نازی‌ها، در همان ۲، ۳ سال نخست کاهش چشمگیری در نرخ بیکاری حاصل و با کنترل قیمت‌ها، تورم تا حدود بسیار زیادی مهار شد. اما بررسی‌ها نشان می‌دهد اصلاحات و اقدامات اقتصادی انجام‌شده در زمان هیتلر، حتی بعد از جنگ جهانی دوم و تا به امروز، پایدار بوده است.

▣ توجه به لکوموتیوهای اقتصادی

ویرانه‌های دو جنگ جهانی بی‌سابقه، چگونه و در چه شرایطی تبدیل به قطب اقتصادی جهان شد؟ شاید مهم باشد که در همین ابتدا تاکید شود که یک استراتژی در تبدیل ویرانه آلمان به قطب کنونی اقتصاد تاثیر فراوانی داشت؛ توجه به لکوموتیوهای اقتصادی به‌عنوان موتور محرک اقتصاد این کشور. این کشور با حمایت از لکوموتیوهای اقتصادی خود توانست به قدرت اقتصادی دست یابد. یکی از اقدامات انجام‌شده در این زمینه، طراحی و تولید خودرو فولکس‌واگن بود که به دستور مستقیم هیتلر و با پیگیری فعالانه وی، ساخته شد. هیتلر در همان سالی که صدراعظم آلمان شد، از فردیناند پورشه درخواست کرد یک خودرو خوب و ارزان‌قیمت بسازد که طبقه کارگر نیز بتواند آن را خریداری کند. هیتلر مایل بود این خودرو ۶۰ مایل (۱۰۰ کیلومتر در ساعت) سرعت داشته و قیمت آن کمتر از ۱۰۰۰ مارک باشد. همچنین این خودرو باید ۲فرد بالغ و ۳ کودک را به‌راحتی در خود جا می‌داد. مهم‌ترین هدف در تولید این خودرو این بود که تمام مردم آلمان توانایی خرید چنین آن را داشته باشند.

در سال ۱۹۳۴ میلادی، پورشه پس از بررسی‌های لازم، موافقت کرد خودرو موردنظر هیتلر را بسازد. در آن زمان، خودرو در تمام جهان یک وسیله لوکس و مخصوص طبقه ثروتمند بود و داشتن یک خودرو برای کارگران یک آرزوی دست‌نیافتنی به‌شمار می‌آمد؛ آرزویی که هیتلر آن را در آلمان به واقعیت تبدیل کرد.

▣ تشکیل شرکت‌های بزرگ از کوچک‌ترها

حمایت از لکوموتیوهای اقتصادی یا همان پیشران‌های صنعت و اقتصاد، تنها سیاست تحول‌ساز آلمان و گام بزرگ دیگری بود که در این کشور برداشته شد. به‌عبارت دیگر، سیاست دیگری که در حمایت از لکوموتیوهای اقتصادی و بخش‌های با تقاضا و عرضه بالا دنبال شد، این بود که دولت وقت آلمان، کسب‌وکارهای بزرگ را به تشکیل شرکت‌های بزرگ تشویق کرد. در واقع دولت از کارتل‌ها حمایت و سود ثابتی را برای آنها تضمین می‌کرد. در مقابل، همکاری نزدیکی میان این سازمان‌های بزرگ کسب‌وکار با دولت شکل می‌گرفت که به آنها امکان می‌داد به‌شرط حرکت در چارچوب اهداف سیاسی و نظامی دولت، از منافعی بزرگ بهره‌مند شوند.

شرکت‌های بزرگ زمینه‌ساز توسعه اقتصادی کشورها و به حرکت درآوردن شرکت‌های کوچک و متوسط هستند و دولت‌ها با حمایت از تشکیل چنین شرکت‌هایی و اعطای بازار به آنها، رشد و توسعه اقتصادی را جهت‌دهی می‌کنند.

بررسی تجربه آلمان نشان می‌دهد، مهم‌ترین گام‌های این کشور، برنامه‌ریزی و حمایت هوشمندانه از حوزه‌های پیشران و لکوموتیوهای اقتصادی بوده است. برای ایجاد ثبات اقتصادی، کاهش آسیب‌پذیری اقتصادی و مزیت رقابتی، لازم است تا حوزه‌هایی به‌عنوان پیشران انتخاب شوند و موردحمایت هوشمندانه دولت قرار گیرند.

این قبیل سیاست‌ها، امروز در قالب سیاست صنعتی در برنامه کشورها قرار می‌گیرد و طی آن کشورها با انتخاب چند حوزه اقتصادی و برنامه‌ریزی برای حمایت‌های مالی و غیرمالی از آن حوزه‌ها، سعی در ایجاد مزیت اقتصادی و هموار کردن مسیر پیشرفت خود دارند؛ به‌عبارت دیگر، حالا در بسیاری از کشورهای در حال توسعه، بررسی و درس‌گرفتن از این تجربه‌ها در حال شکل‌گیری و عملیاتی شدن است و در ایران هم گام‌هایی در این راستا برداشته شده است. به‌عنوان مثال، منابع اصلی این گزارش، نتایج یک بررسی و پژوهش انجام‌شده از سوی مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی است که همین موضوع به‌خوبی تلاش برخی نهادها و مراکز برای بهره‌بردن از این تجارب را نشان می‌دهد.

یکی از برنامه‌های وزارت صنعت، معدن و تجارت نیز تولید و واردات خودروهای اقتصادی متناسب با قدرت خرید بیشتر افراد جامعه بوده که در حال پیگیری است. حال باید دید سیاست‌های اقتصادی دولت در کنار برنامه‌های اجرایی که در قالب جراحی اقتصادی در حال انجام است، چقدر منجربه توسعه اقتصادی می‌شود. پیامدهای نخست این تغییرات، افزایش نرخ تورم و کاهش قدرت خرید مردم شده است. آیا این امر موقتی بوده و در ادامه می‌توان امیدوار بود ایران نیز با تغییرات اقتصادی که در دستور کار دولت سیزدهم است، به توسعه پایدار دست پیدا کند؟

طراحی محصولات جدید ایران‌خودرو، امیدوار کننده است

نماینده مجلس شورای اسلامی گفت: مجلس از نزدیک، اقدامات ایران‌خودرو را در حوزه‌های گوناگون رصد می‌کند و آمارهای اعلام‌شده، نشان از نتایج مثبت این اقدامات در بازار خودرو دارد.

به‌گزارش ایکوپرس، رضا تقی‌پور، نماینده مردم تهران در مجلس شورای اسلامی، گفت: آمارهای اعلام‌شده و راستی‌آزمایی آنها نشان داد ایران‌خودرو مصمم به افزایش تولید و طراحی محصولات جدید است. او ادامه داد: خودروسازان بزرگ باید با سرعت بیشتری پاسخگوی نیازهای بازار باشند تا شاهد تنش در بازار نباشیم.

وی افزود: در نمایشگاه تحول صنعت خودرو، محصولات جدید و روزآمدی از سوی خودروسازان به نمایش گذاشته شد و اگر این خودروها به مرحله تولید برسند، برای آینده صنعت خودرو مفید خواهد بود.

تقی‌پور تصریح کرد: طراحی و تولید محصولات خاص، سرمایه‌گذاری می‌خواهد و زمان‌بر است تا با تولید نهایی، زنجیره ارزش آن محصول کامل شود.

عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس ادامه داد: مجلس به‌طور کلی از طرح‌های خودروسازان که در راستای منافع مردم باشد، به‌طور مشروط حمایت خواهد کرد که در این میان، یکی از مهم‌ترین شاخص‌های مدنظر مجلس، کیفیت و قیمت خودرو است.

تقی‌پور به نمایشگاه تحول صنعت اشاره کرد و گفت: برپایی این‌گونه نمایشگاه‌ها، نقطه تماس مردم با صنعت است و فرصتی فراهم می‌کند که مردم از نزدیک و یکجا در جریان توسعه و پیشرفت صنعت خودرو در حوزه‌های گوناگون قرار بگیرند.

در حاشیه نمایشگاه تحول صنعت خودرو مطرح شد:

رشد ۹۵ درصدی مهارت کارکنان نمایندگی‌های ایران خودرو

معاون شبکه شرکت ایساکو گفت: با تشخیص قطعات معیوب و به‌محض ثبت قطعه ایرادی در شبکه نمایندگی‌ها، پیامکی به سازنده قطعه ارسال می‌شود تا بدون وقفه و با جلوگیری از ادامه تولید، بهبود و اصلاح لازم در فرآیند تولید صورت گیرد تا قطعه بدون عیب وارد چرخه تولید و خدمات شده و فرصت ادامه تولید به قطعه معیوب داده نشود.

به گزارش ایکوپرس – ماشاالله وردینی در نشست نمایشگاه تحول صنعت خودرو با عنوان چالش‌های خدمات پس از فروش خودروسازان، با بیان این‌که بیش از ۵۰ درصد خودروهای موجود در بازار محصولات گروه صنعتی ایران خودرو است، گفت: بر این اساس موظف هستیم طبق قانون و آیین‌نامه اجرایی حمایت از حقوق مصرف‌کنندگان، خدمات ۱۰ ساله وارانتی تمامی محصولات را به درستی و با کیفیت ارائه کنیم.

وی گفت: ۶۵۱ نمایندگی خدمات پس از فروش ایران‌خودرو در سطح کل کشور آمادگی پذیرش و پوشش خدمات و سرویس‌های خودروهای تحت پوشش خود را دارند و در توسعه و پراکندگی شبکه نمایندگی‌های ایران خودرو با آمایش سرزمینی برنامه‌ریزی شده، دسترسی مطلوبی را برای مشتریان فراهم کرده‌ایم.

وردینی با بیان این‌که حفظ، نگه‌داری و پایش عملکرد نمایندگی‌ها متناسب با تعداد خودروهای تحت پوشش و انتظارات مشتریان با چالش‌هایی مواجه است که در جهت تقویت شرایط و رفع چالش‌ها برنامه‌های متنوعی در دست اجراست.

وی با بیان این‌که مشکلات و موانع اقتصادی کلان کشور در فعالیت شرکت‌های خدمات پس از فروش تاثیر مستقیمی دارد، گفت: برنامه‌های افزایش کیفیت و سرعت خدمات طبق طرح تحول کیفیت محصول و خدمات گروه صنعتی ایران‌خودرو در دست اجراست که مشتریان نتایج این بهبودها را لمس خواهند کرد.

وردینی افزود: تامین و لجستیک قطعات متعدد برای محصولات متنوع ایران خودرو از وظایف شرکت ایساکو است که در این زمینه با عیب‌یابی و تامین مستمر با ارزیابی نیاز نمایندگی‌ها براساس نرخ چند ماهه تا یک سال اخیر درخواست قطعه تلاش می‌شود تا نمایندگی‌های سراسر کشور به صورت هوشمند، دسترسی آسانی به خدمات و قطعات یدکی داشته باشند.

وی تصریح کرد: تامین قطعات نمایندگی‌ها با توجه به حساسیت بالا و جلوگیری از نارضایتی مشتریان در اولویت ایساکو است.

معاون شبکه ایساکو با تاکید بر لزوم آموزش پرسنل شبکه و تحقق بالای ۹۵ درصدی رشد مهارت کارکنان نمایندگی‌های ایران خودرو گفت: هر یک از کارکنان مسیر رشد را طی می‌کنند تا با رسیدن به سطح قابل قبولی از دانش فنی، توانایی ارایه خدمات مطلوب به مشتریان را داشته باشند.

وی میزان بازگشت خودرو تعمیری را شاخصی برای ارزیابی کارکنان برشمرد و گفت: استاندارد رفتاری و کلامی نیز از دیگر شاخص هایی است که در ارزیابی کارکنان مدنظر قرار می‌گیرد.

وردینی ضمن تاکید بر عدم استفاده از قطعات بی کیفیت در شبکه خدمات پس از فروش طبق فرمان رییس‌جمهوری و وزیر صمت، گفت: هوشمندسازی خدمات نیز از دیگر اقداماتی است که سبب رضایت مشتریان خواهد شد و در این زمینه ایساکو برنامه‌های متعددی را اجرا کرده است. وی از هدف‌گذاری کاهش زمان توقف خودرو معادل نیاز به تعمیر آن خبر داد و گفت: دیگر خودرو مشتری برای عیب یابی و یا تامین قطعه در شبکه متوقف نخواهد ماند.

وی از اجرای طرح فالوآپ مشتری در شبکه خدمات پس از فروش خبر داد و گفت: هر خودرویی که وارد تعمیرگاه می شود تا خروج و ترخیص و اطمینان از رضایت مشتری از خدمات فالو می شود.

وردینی درباره تراکم مراجعات در تعمیرگاه‌های نمایندگی‌های مجاز گفت: براساس میزان تولیدات ایران‌خودرو مراجعات برای سرویس‌های ادواری و سایر مراجعات وارانتی افزایش داشته که سبب افزایش مراجعات شده است.

وی تصریح کرد: مبنای توسعه ایساکو، ایجاد یک نمایندگی به ازای ۸۰ هزار نفر جمعیت است که این عدد برای افزایش سطح دسترسی، به زودی به ۴۰ هزار نفر کاهش خواهد یافت و این مشکل تراکم مراجعات حل خواهد شد.

▣ کاهش سه دقیقه‌ای انتظار دریافت خدمات با هوشمندسازی

مدیرعامل امدادخودرو ایران نیز در این نشست با بیان این‌که خدمات امدادخودرو از حالت سنتی تغییر کرده گفت: امدادخودروایران با تکیه بر دانش فنی خود و استفاده از توان شرکت‌های استارت‌آپ آرامش بیش‌تری به مشتری داده است.

سیدعباس میرحسینی با بیان این‌که ایمنی، دسترسی آسان، کیفیت و قیمت مهم‌ترین شاخص های مورد انتظار مشتریان است، گفت: با به‌کار گیری پلتفرم هوشمند مدت زمان دریافت خدمات امدادی را سه دقیقه کاهش داده و به ۲۲دقیقه رسانده‌ایم.

وی گفت: در حال حاضر ۲۰ درصد از خدمات از طریق این پلتفرم ارایه می‌شود که تا پایان سال به ۵۰ درصد افزایش خواهد یافت.

وی شرایط کرونا را عاملی برای توسعه خدمات غیرحضوری دانست و گفت: این موضوع سبب شد ۲۰ درصد خدمات به صورت حضوری در محل مورد نظر مشتری ارایه شود که در صرفه‌جویی وقت مشتریان و یا کاهش تراکم مراجعات نقش بسزایی داشت.

وی از هماهنگی صورت گرفته با سازمان حج و زیارت برای دریافت بانک اطلاعات مسافران اربعین خبر داد و گفت: پیش بینی شده ۳۰۰ هزار خودرو در اربعین امسال به مرزهای عراق سفر خواهند کرد و هماهنگی با زائران برای آمادگی قبل از سفر و نحوه دریافت خدمات امدادی صورت گرفته است.

آگهی فقدان سند مالکیت

قوه قضائیه
سازمان ثبت اسناد و املاک کشور
حوزه ثبت ملک کرج ناحیه یک

خانم منصوره طالبی پورموری آبادی برابر وکالتنامه شماره ۴۶۹۷۵ مورخ ۱۴۰۱/۵/۲۵ دفتر ۱۵۵ کرج از طرف مالک آقای محمدرضا جواهرپور همدانی ضمن تسلیم دو برگ استشهادیه تصدیق شده اعلام نموده است که سند مالکیت شش‌دانگ یک دستگاه آپارتمان مسکونی واقع در طبقه چهارم سمت جنوبی قطعه ۸ تفکیکی به مساحت ۶۱/۵۶ متر مربع به شماره پلاک ۱۵۱۴۰ فرعی از ۲۲ اصلی مفروز و مجزی شده از پلاک ۴۷۴۲ فرعی از اصلی مذکور واقع در اراضی حوزه ثبتی شهرستان به نام متقاضی ثبت به شماره چاپی ۰۰۵۶۶۴ و دفتر الکترونیکی به شماره ۱۳۹۶۲۰۳۳۱۰۰۹۰۲۶۴۲۹ صادر و تسلیم شد که سند مالکیت به علت سهل‌انگاری مفقود گردیده است لذا تقاضای صدور سند مالکیت المثنی نموده است. لذا مراتب به استناد تبصره یک اصلاحی به ماده ۱۲۰ آئین‌نامه قانون ثبت در یک نوبت آگهی می‌شود تا چنانچه کسی مدعی وجود سند مالکیت نزد خود و یا انجام معامله نسبت به ملک مذکور باشد از تاریخ این آگهی ظرف مدت ده روز اعتراض خود را ضمن ارائه اصل سند مالکیت به این اداره تسلیم تا وفق مقررات عمل گردد بدیهی است چنانچه ظرف مدت مقرر اعتراضی واصل نشود و یا در صورت اعتراض اصل سند ارائه نگردد سند مالکیت المثنی طبق مقررات به متقاضی تسلیم خواهد شد.

حوزه ثبت ملک کرج ناحیه یک

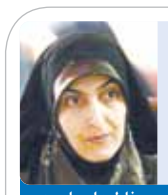
آگهی ابلاغ رأی

جناب آقای محمد باقری فرزند عزیزاله، پرستار پیمانی بیمارستان امام علی(ع) شهرستان ازنا استان لرستان، نظر به غیبت غیرموجه بیش از دوماه، به اطلاع می‌رساند پرونده شما در هیات بدوی رسیدگی به تخلفات اداری دانشگاه علوم پزشکی لرستان بررسی و طی رای شماره ۰۱۱۰۱۵۱۰۱۵۴۰۱۰۰۱۹۰۱ مورخه ۱۴۰۱/۰۴/۲۱ به مجازات اخراج از دستگاه متبوع محکوم گردیده‌اید. با توجه به اینکه هیچگونه آدرسی جهت ابلاغ رأی در دسترس این هیأت نمی‌باشد لذا وفق ماده ۷۳ قانون آیین دادرسی مدنی به شما ابلاغ می گردد ظرف مدت یکماه از تاریخ انتشار آگهی، نسبت به حضور در هیأت فوق و ارائه مدارک لازم دال بر عدم غیبت غیرموجه اقدام نمائید، در غیر این‌صورت رأی صادره قطعی و لازم‌الاجرا است.

هیئت بدوی رسیدگی به تخلفات اداری دانشگاه علوم پزشکی لرستان

یادداشت

قربانی بی‌تجربگی

فاطمه امیراحمدی
روزنامه‌نگار

سلامتی، یکی از بزرگ‌ترین نعمت‌هایی است که زندگی طبیعی را برای انسان‌ها تضمین می‌کند. این موضوع زمانی مهم‌تر می‌شود که بیماری یا نقص عضو، هزینه نهادهای اجتماعی و بهداشتی از جمله بهزیستی و وزارت بهداشت را بیشتر می‌کند. زمانی حوادث صنعتی و نقص عضو در واحدهای تولیدی بسیار زیاد شد. نیروی کار هر کشوری، به‌ویژه کشورهای در حال توسعه، بخش مهمی از سرمایه‌های ملی شناخته می‌شوند و بزرگ‌ترین ثروت ملی آن کشور هستند. به‌عبارتی، نیروی انسانی، اساس توسعه اقتصادی و اجتماعی کشورها به‌شمار می‌رود و به همین سبب، حفاظت از سلامت نیروی کار و بهینه‌سازی محیط کار برای آنها، از اهمیت قابل توجهی برخوردار است.

بهداشت (Health)، ایمنی (Safety) و محیط‌زیست (Environment)، ۳ اصل اساسی در پایه‌ریزی قوانین بهداشت حرفه‌ای هستند که به کمک آنها می‌توان در راستای فراهم‌آوری، حفاظت و بالا بردن سطح سلامت نیروی کار، گام برداشت. با وجود تمام تاکیدهایی که در این حوزه می‌شود، اما همچنان در برخی از واحدهای صنعتی در شهرهای کوچک، شاهد حوادث ناگواری هستیم که حتی یک مورد آن در شرایطی که نیروی جوان کشور در حال کاهش است، بسیار زیاد می‌نماید. متاسفانه بخشی از نیروهای جوان کشور هم در حوادث رانندگی جان خود را از دست داده یا دچار معلولیت می‌شوند. به این دو بخش، آمار برخی اتفاق‌های نادر در سایر بخش‌ها را هم باید اضافه کرد.

بیش از یک دهه در حوزه صنعت، قلم زده‌ام و صنعت و تولید را از ابعاد گوناگون به رشته تحریر درآورده‌ام. این امر سبب شده در این نوشتار برای تاکید بیشتر بر اهمیت ایمنی نیروی انسانی، از حادثه ناگوار و بسیار دلخراش نیروکار بسیار جوانی یک واحد صنعتی بنویسم. خطای انسانی همیشه وجود داشته و دارد و خواهد داشت، به‌ویژه هرچه این نیروی کار جوان‌تر و کم‌تجربه‌تر باشد، اشتباه‌ها سهوی بیشتر خواهد بود؛ اما تاوان یک اشتباه، مرگ نیست. هرچه می‌گذرد، آگاهی انسان با بروز فناوری‌های بیشتر افزون‌تر می‌شود و این علم و آگاهی آمار حوادث را کمتر می‌کند، اما صفر نمی‌کند. حتی شاید بتوان گفت در برخی موارد بیشتر هم می‌کند. رفاهی که با پیشرفت فناوری رخ می‌نمایاند در نهان خود ظرفیت حوادث خطرناکی را دارد. اگر زمانی انسان‌ها برای سفر در مسافت‌های طولانی از حیوانات اهلی استفاده می‌کردند، امروز انواع وسیله نقلیه، اعم از زمینی، دریایی و هوایی بهره می‌برد که بهترین و راحت‌ترین وسایل برای تردد به‌شمار می‌روند.

بسیاری از حوادث چه در بخش صنعتی و چه غیرصنعتی مانند حوادث رانندگی با آموزش و مدیریت ممکن است کم شود یا دست‌کم آسیب‌ها به حداقل برسد.

در اینجا باید از کارآفرینان و کارخانه‌دارانی قدردانی کرد که با کارآفرینی و ایجاد اشتغال برای جوانان این مرز و بوم که گرانبهاترین سرمایه‌های ملی هر جامعه‌ای هستند، ایجاد اشتغال می‌کنند. اما آقا یا خانم کارخانه‌دار، چند بار به نیروهای جوان خود گوشزد کرده‌اید، اول ایمنی و سلامت بعد کار؟ چقدر برای مدیریت سرمایه‌های پرارزش کشور و بکارگیری یک سرکارگر حداقل باتجربه و آگاه که نظارت بر ایمنی کار داشته باشد، هزینه کرده‌اید؟ تولید ثروت در حالی که ثروت‌های پربهایی مثل نیروی کار دچار آسیب و نابودی می‌شوند، چه ارزشی دارد؟ حداقل هزینه برای حفظ سلامتی و نظارت بر آن، این موضوع را به ذهن متبادر می‌کند که تولید ثروت، شخصی بوده، اینکه کارخانه‌دار در طول سال چقدر سود داشته و چقدر سرمایه جدید در اختیار دارد.

آقا یا خانم صنعتگر، پازل برای اشتغال باید درست چیده شود، وگرنه بزهکاری اجتماعی پایین می‌آید، اما آمار معلولیت و مرگ، هزینه وزارت بهداشت و بهزیستی را زیاد می‌کند، ضمن اینکه سرمایه‌های پرارزشی به‌خاطر سهل‌انگاری و بی‌توجهی از چرخه بهره‌وری کشور خارج می‌شود.

آقا و خانم کارخانه‌دار، برای ایمنی و سلامت نیروهای پرانرژی و جوان باید هزینه کرد و البته این هزینه، به‌نوعی سرمایه‌گذاری است، زیرا در آینده‌ای نه‌چندان دور چندبرابر آن را در راندمان کار در کارنامه کاری و مالی می‌توان ثبت کرد.

به بهانه جوان از دست رفته‌ای نوشتم که با رفتنش قامت پدرش خمیده و مادرش پژمرده شد؛ نوشتم تا شاید در آینده، دیگر شاهد چنین حوادث دلخراشی برای نیروهای کار جوان و بی‌تجربه نباشیم.

تکرار مطالب سبب می‌شود تا موضوعی ملکه ذهن شده و نه براساس تمرین برای انجام که به صورت عادت از سوی فرد انجام شود. یکی از کارهای خوبی که برخی صاحبان واحد تولیدی انجام می‌دهند، نصب تابلوهایی با جمله‌های هشداردهنده است. به‌گونه‌ای که کارگر به هر طرف بچرخد، یکی از آنها را می‌بیند که به او یادآور می‌شود: «اول ایمنی بعد کار». عباس ۲۳ ساله، کارگر بی‌تجربه یکی از کارخانه‌های کشور قربانی بی‌تجربگی خود و البته سرکارگری تازه‌کار شد که هنگام بروز حادثه به‌جای کمک، دچار شوک شده و شاهدان ایستادن تا فشار لاستیک‌های سنگین یک خودرو، او را در کام مرگ بکشد. شاید اگر با کمی هزینه تابلویی مبنی بر اهمیت ایمنی کار روی دیوارها به عباس گوشزد می‌کردند، اول ایمنی بعد کار کشور نیروی جوان و فعالی را از دست نمی‌داد. شاید اگر از سرکارگر باتجربه و باسابقه کار صنعتی استفاده می‌شد، شوک سبب نمی‌شد تا نگاه‌های در انتظار کمک عباس، ناامید، خاموش شوند.

می‌نویسم تا روزگار را نقاشی کنم...

نقش خودرو در سوانح رانندگی

جانشین رئیس پلیس راهنمایی و رانندگی، وضعیت نامناسب ایمنی خودروها و نقش آن در سوانح رانندگی را بی‌بدیل دانست و گفت: جای پلیس در شوراهایی که مسئول سیاست‌گذاری فنی و ایمنی خودرو هستند، خالی بوده که این، نقیصه‌ای بزرگ است. سردار تیمور حسینی در گفت‌وگو با خانه ملت درباره کیفیت خودروهای داخلی، گفت: براساس تبصره ۳ ماده ۱۴ قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی، به پلیس اختیار داده شده اگر در یک تصادف تشخیص دهد یک سازمان موجب وقوع تصادف یا افزایش خسارت و آسیب شده، به این سازمان به‌عنوان مقصر در تصادف، سهم تقصیر دهد؛ این موضوع درباره راه، خودرو و سایر علل در دستور کار قرار دارد. وی در پاسخ به این پرسش که چند درصد مشکلات و تصادفات جاده‌ای به‌دلیل ناایمن بودن خودروهاست، تصریح کرد: نقش ایمنی خودرو در این موضوع بی‌بدیل است؛ خودرو می‌تواند دو نقش در این زمینه ایفا کند؛ نخست تجهیز خودرو به سیستم‌های اکتیو می‌تواند از وقوع تصادف جلوگیری کند. این سیستم‌ها، حسگرهایی هستند که می‌توانند روی خودرو نصب شوند و با تشخیص مانعی در مقابل، خودبه‌خود گاز خودرو را از کار بیندازند و ترمز را فعال کنند. حسینی با بیان اینکه خودروهای مجهز به سیستم اکتیو، دست‌کم تا ۷۰ درصد می‌توانند از وقوع تصادف جلوگیری کنند، اضافه کرد: علاوه‌بر اینکه تجهیز خودرو به سیستم اکتیو ضرورت دارد، خودروها باید مجهز به سیستم غیرفعال یعنی بدنه و ستون‌های محکم، شیشه‌ها، کمربند و کیسه هوای ایمن نیز باشند تا اگر به هر دلیلی تصادف رخ داد، از جان راننده و سرنشینان به‌درستی حفاظت شود. در کنار فناوری، مدیریت مسئله مهمی است.

نظر کارشناسان درباره تاثیر تحریم بر حوزه چاپ‌ونشر:

صنعت چاپ رقابتی نیست

فاطمه امیراحمدی
editor@smtnews.ir

تحریم و محدودیت‌های بین‌المللی روند نوسازی و به‌سازی صنایع کشور را چه به‌لحاظ نرم‌افزاری و چه سخت‌افزاری، با چالش‌های روبه‌رو کرده است. بسیاری از صنایع در صورت نیاز به تعمیر ماشین‌آلات و خرید یک قطعه برای تجهیزات صنعتی خود باید ماه‌ها معطل بمانند تا قطعه باواسطه چند کشور خریداری و وارد کشور شود. در حال حاضر با توجه به شرایط و تحریم‌های موجود، صنعتگران بخشی از ماشین‌آلات را به‌نام شرکتی خارجی مانند ترکیه، عراق، جمهوری آذربایجان و... خریداری و باواسطه این کشورها قطعه و حتی ماشین‌آلات موردنیاز خود را وارد می‌کنند. همچنین حواله کردن هزینه این تجهیزات، چالش دیگر این مبادلات تجاری بوده که در نهایت قیمت فعالیت‌های تولیدی را افزایش داده است. صنعت چاپ از جمله صنایعی است که در چند سال گذشته با مشکلاتی همراه شده که تعداد چاپخانه‌های فعال را کاهش داده است. افزایش هزینه چاپ و کاهش بازار تقاضا در برخی بخش‌ها از جمله چاپ کتاب و نشریات، منجربه تعطیلی چاپخانه‌ها شده است. از سوی دیگر، برخی از کارشناسان عنوان می‌کنند عدم‌نوسازی ماشین‌آلات و استفاده از فناوری روز و کاهش تیراژ سبب شده حتی مشتریان خارجی خود را از دست بدهیم و رقبا سهم ایران را در کشورهای همسایه از آن خود کنند. صنعت چاپ کشور در مقایسه با صنعت چاپ جهان، به‌لحاظ فناوری و سخت‌افزاری، چه وضعیتی دارد؟

عکس: صمت

هرقدر تجهیزات و ماشین‌آلات مورداستفاده در صنعت چاپ از تکنولوژی بالاتری برخوردار باشد در سرعت کار، تیراژ تولید و نیز کیفیت، بهتر عمل خواهد کرد

به‌روز نیستیم

آرمان خالقی، عضو هیات‌مدیره خانه صنعت، معدن و تجارت ایران درباره وضعیت صنعت چاپ ایران در زمان تحریم‌ها، به صمت گفت: در این‌باره باید صنعت چاپ را در دو بخش چاپ صنعتی و چاپ کتب و نشریات، موردبررسی قرار داد. صنعتگران در یکی از بخش‌هایی که می‌توانند به معرفی خود و محصولات تولیدی‌شان بپردازند تا سهم بیشتری در بازار تقاضا داشته باشند، صنعت بسته‌بندی است؛ بنابراین اهمیت به‌روز بودن چاپ صنعتی در اینجا نمود پیدا می‌کند.

او افزود: هرقدر تجهیزات و ماشین‌آلات مورداستفاده در چاپ مشخصات محصول روی کارتن‌های بسته‌بندی از تکنولوژی بالاتری برخوردار باشند، در سرعت کار و تیراژ تولید و نیز کیفیت، بهتر عمل خواهند کرد.

او ادامه داد: جعبه‌ها و کارتن‌های صنعتی، یکی از بخش‌های پشتیبانی مهم تولید بوده که قسمتی از تبلیغات را در جذب مشتری برعهده دارند.

این کارشناس حوزه صنعت، عنوان کرد: در این راستا، صنعت چاپ کشور نیاز به دستگاه‌هایی دارد که روزآمدترین چاپ را روی کارتن‌های بسته‌بندی داشته باشد. در حال حاضر به‌لحاظ سخت‌افزاری در این بخش مشکلاتی وجود دارد.

▣ از بین رفتن مزیت چاپ

خالقی در ادامه سخنان خود به وضعیت ماشین‌آلات در بخش چاپ کتب و نشریات و صحافی آنها اشاره کرد و گفت: مشکلات صنعت چاپ در این بخش، ملموس‌تر است و هزینه‌های سرسام‌آور چاپ، کاغذ، رنگ، زینک و... سبب‌شده بهای تمام‌شده بالا رفته و به همان نسبت تیراژ چاپ کتاب پایین آید. به این ترتیب، سهم کتاب در سبد خرید خانوار ایرانی بسیار ناچیز شده است.

او اضافه کرد: بررسی این بخش از صنعت چاپ هم نشان می‌دهد ماشین‌آلات نه‌تنها به‌روز نشده که حتی تجهیزات فرسوده با دستگاه‌های با عمر ساخت کمتر، جایگزین نشده‌اند.

این عضو هیات‌مدیره خانه صنعت، معدن و تجارت یادآور شد: اگر دستگاه‌های جدید خریداری و جایگزین ماشین‌آلات قدیمی‌تر می‌شد، بازار صنعت چاپ کشور تقویت شده و همسایگان همچنان چاپ کتب خود را به ما واگذار می‌کردند. این امر مزیتی بود که پیش‌تر محلی برای درآمد ارزی کشور به‌شمار می‌آمد.

او ادامه داد: زمانی کتاب‌های مدارس افغانستان در ایران به چاپ می‌رسید، اما امروز این بازار را از دست داده‌ایم، چون نتوانستیم دستگاه‌ها و ماشین‌آلات صنعت چاپ را بروزرسانی کنیم.

خالقی با بیان اینکه در بازار رقابت کیفیت و بهای تمام‌شده، بازار را به رقبا واگذار کرده‌ایم، بیان کرد: اگر روند فعلی ادامه پیدا کند و ماشین‌آلات و تجهیزات چاپ و بسته‌بندی بروزرسانی نشوند و همچنان خلأ تکنولوژیکی در این صنعت وجود داشته باشد، ممکن است شرایط به‌گونه‌ای پیش برود که ما هم ناچار شویم کتاب‌های خود را برای چاپ به کشور دیگری واگذار کنیم.

پیشتازی ایران از ترکیه

در ادامه مجتبی سجاد، یکی از فعالان صنعت چاپ کشور درباره وضعیت این صنعت در مقایسه با سایر کشورها به صمت گفت: کمتر از یک ماه قبل برای خرید برخی از تجهیزات موردنیاز، سفری به ترکیه داشتم. به شهرهای گوناگون این کشور مسافرت کردم تا بتوانم دستگاه‌ها چاپ موردنیاز را به هر ترتیبی شده به‌واسطه این کشور، خریداری کنم. این سفر نشان داد صنعت چاپ ایران با تجربه تحریمی متعددی در مدت ۴ دهه، دست‌کم به‌لحاظ سخت‌افزاری ۱۰ سال از صنعت چاپ ترکیه جلوتر است.

وی افزود: ماشین‌آلات چاپ و صحافی ایران نسبت به برخی کشورهای همسایه پیشتاز بوده، زیرا صنعتگران داخلی حتی در شرایط تحریم‌ها سعی کرده‌اند تجهیزات موردنیاز را تامین کنند. البته این امر با زمان و هزینه بیشتری انجام می‌شود.

برای دور زدن تحریم‌ها باید خرید به‌نام یکی از شرکت‌های کشورهای همسایه انجام شود و در واقع به‌واسطه یک یا دو کشور، ماشین‌آلات موردنیاز خریداری و وارد می‌شوند.

▣ خرید واسطه‌ای

این فعال صنعت چاپ با بیان اینکه ضرورت نوسازی و به‌سازی ماشین‌آلات در صنعت چاپ امری بدیهی است، اظهار کرد: فعالان این صنعت اجازه ندادن تحریم منجربه تعطیلی صنعت چاپ کشور شود، اما به هر حال شرایط جنگ اقتصادی تاثیر خود را می‌گذارد و نوسازی تجهیزات به کندی انجام می‌شود.

او ادامه داد: در حال حاضر، صنعتگران ماشین‌آلات را به‌نام شرکت‌های ترکیه‌ای یا حتی جمهوری آذربایجان خریداری می‌کنند و در ادامه از گمرکات این کشورها دوباره به مقصد ایران بارگیری و حمل می‌شوند. حتی برای خرید و تامین برخی قطعات ماشین‌آلات با توجه پیشینه همکاری‌هایی که طرف ایرانی با برخی شرکت‌های اروپایی داشته، شرکت خارجی این ریسک را می‌پذیرد که قطعه موردنیاز را به‌نام خود خریداری و سپس برای طرف ایرانی ارسال کنند، اما هزینه واسطه‌گری قیمت محصولات را چندبرابر می‌کند.

▣ افزایش هزینه‌ها

سجاد با اشاره به مشکلات بانکی برای تامین پول موردنیاز خرید تجهیزات به‌روز و حواله کردن آن برای طرف خارجی، ادامه داد: به‌طور قطع با وجود محدودیت‌های بین‌المللی هزینه خرید و واردات بالا رفته، زیرا انتقال پول از طریق صرافی با هزینه بیشتری انجام می‌شود. در این‌باره بانک‌ها نمی‌توانند کمکی کنند، زیرا این پول‌ها باید به‌طور غیررسمی جابه‌جا شوند.

او همچنین اضافه کرد: بانک‌ها برای واردات ماشین‌آلات، تسهیلات نمی‌پردازند و فقط برای خرید داخلی وام پرداخت می‌شود؛ بنابراین تحریم نتوانست صنعت چاپ را تعطیل کند، فقط به‌لحاظ مالی هزینه‌های ما را بالا برد.

وی اظهار کرد: معتقدم اگر صنعتگری به بهانه تحریم بخواهد کم‌کاری کند، پذیرفتنی نیست، زیرا در شرایط سخت توانمندی‌ها محک زده می‌شود.

▣ به‌روز شدن، ریسک است

سجاد در پاسخ به این پرسش که چاپخانه‌های کوچک با توجه به بالا بودن هزینه واردات به‌دلیل واسطه شدن چند کشور چه وضعیتی دارند، گفت: در شرایط تحریم، تفاوتی نمی‌کند کوچک باشید یا بزرگ که اتفاقا «هر که بامش بیش، برفش بیشتر»، شرایط دشوار فعلی برای تمام چاپخانه‌های کوچک و بزرگ، یکسان است و بزرگ و کوچک را درگیر خود کرده است. استقراض برای چاپخانه‌های بزرگ‌تر، بیشتر است.

هزینه این استقراض از بانک‌ها بیشتر و زمان بازپرداخت آن کوتاه‌تر است. در واقع چاپخانه‌های بزرگ‌تر به ماشین‌آلات بیشتری نیاز دارند یا احتمال خرابی قطعات در آنها بیشتر است و این شرایط را برای چاپخانه‌های بزرگ سخت‌تر می‌کند؛ بنابراین در چنین شرایطی، چاپخانه‌ها برای به‌روز شدن کمتر ریسک می‌کنند، چرا روزآمدی در شرایط تحریم سرعت کار را کاهش و هزینه‌ها را افزایش می‌دهد.

▣ چاپ به شرط اشتغالزایی

سجاد در پاسخ به پرسشی دیگر مبنی بر اینکه چرا دیگر کشورهای همسایه برای چاپ کتاب‌های خود به چاپخانه‌های ایرانی سفارش کار نمی‌دهند، آیا این موضوع به فرسودگی تجهیزات و کیفیت پایین و قیمت بالا چاپ برمی‌گردد، گفت: این موضوع نمی‌تواند صحت داشته باشد، زیرا در حال حاضر کشورهایی مانند عراق، امارات و عمان، چاپ برخی کتاب‌های خود را به چاپخانه‌های ایرانی سپرده‌اند.

او افزود: برخی کشورهای همسایه، سفارش چاپ به ما نمی‌دهند، زیرا به‌دنبال حمایت از صنعت چاپ خود هستند. به‌عنوان مثال افغانستان با کنترل مرزهای خود، اجازه نمی‌دهد کتابی چاپ شده وارد کشورش شود در حالی که پیش‌تر بخشی از کتاب‌های مدارس افغانستان در ایران به چاپ می‌رسید. در راستای ایجاد اشتغال، دولت افغانستان تاکید دارد صنعت چاپ ملی را تقویت کند و حتی برای تحقق این امر، هزینه بیشتری به چاپخانه‌ها بابت چاپ کتاب می‌پردازد.

او تصریح کرد: عراق هم به این سو حرکت کرده و اجازه نمی‌دهد کتب عربی، خارج از این کشور به چاپ برسد. شرط دولت عراق این است که هر چاپخانه‌ای در مناقصه برنده شد، باید کار چاپ کتاب‌های سفارش‌شده را در خاک عراق انجام دهد.

بنابراین اگر برخی کشورهای همسایه کار چاپی به ایران سفارش نمی‌دهند، به‌دلیل اینکه صنعت چاپ ایران ضعیف است یا قادر به چاپ باکیفیت نیست، نبوده و موضوع حمایت از صنعت چاپ ملی است. این موضوع را ما در ایران هم داریم. به‌عنوان مثال، برای حمایت از خودروهای ملی دولت چند سالی است که واردات خودرو خارجی را ممنوع کرده است.

▣ حضور استادکاران ایرانی در ترکیه

این فعال صنعت چاپ با اشاره به فعالیت صنعتگران چاپ و صحافی ایرانی در ترکیه، عنوان کرد: استادکاران ایرانی در صنعت چاپ ترکیه به شکل گسترده فعالیت دارند و این از تجربه ایرانی‌ها در صنعت چاپ حکایت می‌کند.

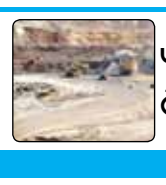
این افراد سال‌ها قبل به این کشور مهاجرت کرده‌اند، زمانی که ترکیه به لحاظ اقتصادی شرایط مطلوبی داشت، برخی حتی مبادرت به راه‌اندازی چاپخانه در این کشور کردند. اما در حال حاضر به‌دلیل افت ارزش لیر یا برگشته‌اند یا تمایل به برگشت دارند.

سجاد با بیان اینکه شرایط صنعت چاپ، ایده‌آل نیست، اما مناسب است، گفت: استادکارهای ایرانی به لحاظ تجربه جلوتر از بسیاری از صنعتگران این حوزه در کشورهای همسایه فعالیت دارند.

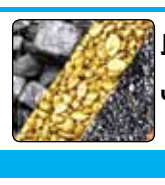
> مجتبی سجاد: استادکاران ایرانی در صنعت چاپ ترکیه به شکل گسترده‌ای فعالیت دارند و این از تجربه ایرانی‌ها در صنعت چاپ حکایت می‌کند

سخن پایانی

بنابر این گزارش، صنعت چاپ کشور به‌روز نیست، اما نسبت به برخی از کشورهای همسایه در موقعیت بهتری قرار دارد. با وجود خلأ فناوری در حوزه چاپ و نشر کشور به‌لحاظ سخت‌افزاری، اما صنعتگران استادکار باتجربه‌ای در صنعت چاپ فعالیت دارند و حتی برخی از آنها به کشورهای همسایه از جمله ترکیه مهاجرت کرده و در آنجا فعالیت گسترده‌ای دارند. بنابراین تحریم سبب شده هزینه‌های فعالیت در بخش‌های گوناگون صنعتی و غیرصنعتی بالا برود، اما هرگز نتوانسته منجربه تعطیلی آنها به‌طور کامل شود.

حمل‌ونقل ضرورتی برای توسعه صنایع

اژدهای زرد، مانع سقوط قیمت فلزات

کاغذی که از دل معدن استخراج می‌شود

اخبار خوش اکتشافات معدنی در راه است

سید رضا فاطمی‌امین، وزیر صمت چندی پیش با اشاره به عقب‌ماندگی کشور در زمینه اکتشافات مواد معدنی گفت: ما شبیه پولداری هستیم که نمی‌داند با سرمایه خود چه کند. این گلایه‌ای است که بسیاری از معدنکاران هم در اکثر نشست‌ها به آن اشاره می‌کنند، اما برای اینکه از اخبار امیدبخش هم در بخش اکتشافات معدنی کشور غافل نشویم، نگاهی گذرا داشتیم به آنچه اخیرا درباره این حوزه اعلام شده است.

عکس: آیدا فریدی

کاهش زمان تهیه اطلاعات اکتشافی معادن

مدیر کل طرح و برنامه سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی گفت: فرآیند تهیه اطلاعات پایه در این سازمان در گذشته ۲۴ تا ۳۶ ماه زمان می‌برد که با اجرایی شدن طرح تحول زمین‌شناسی، این زمان به یک‌سوم کاهش یافت.

رضا جدیدی در گفت‌وگو با خبرگزاری صداوسیما بیان کرد: در طرح تحول زمین‌شناسی که تدوین آن با شروع دولت سیزدهم آغاز شده، اطلاعات پایه، شامل نقشه‌های زمین‌شناسی در لایه نخست، نقشه‌های ژئوشیمی در لایه دوم و نقشه‌های زمین‌شناسی اقتصادی در لایه سوم تهیه می‌شود. نقشه‌های زمین‌شناسی اقتصادی برای نخستین بار به این وسعت در حال پیمایش هستند.

وی افزود: در این نقشه‌ها، لایه‌های فلزی و غیرفلزی، عناصر راهبردی و سنگ‌های قیمتی و نیمه‌قیمتی شناسایی می‌شوند تا مردم و سرمایه‌گذاران با ذخایر معدنی، آشنا شوند.

▣ خراسان جنوبی، کردستان و آذربایجان غربی

جدیدی درباره زمان اجرایی شدن این طرح گفت: از مهر سال گذشته استان خراسان جنوبی به‌عنوان منطقه هدف و از ابتدای امسال، استان کردستان به‌عنوان دومین مقصد برای اجرای طرح تحول زمین‌شناسی در وسعتی ۱۵ هزار کیلومترمربعی، انتخاب شدند. در هفته دولت در استان آذربایجان غربی نیز عملیات ژئوفیزیک هوایی را برای تولید اطلاعات پایه آغاز کردیم.

▣ کشف ذخایر پنهان

وی در تشریح اهداف برداشت‌های ژئوفیزیک هوایی اظهار کرد: هدف از این نوع برداشت که در استان کردستان در پهنه دیوان‌دره به پایان رسیده، اکتشاف ذخایر پنهان معدنی است و می‌توان گفت ما در حوزه ذخایر در سطح، به دانش مناسبی دست پیدا کرده‌ایم و باید برای شناسایی ذخایر جدید، یکپارچه و اقتصادی معدنی، به اکتشافات عمقی نیز توجه کنیم.

جدیدی افزود: در نتیجه برداشت‌های ژئوفیزیک هوایی ۶۰ نقشه در سه لایه نقشه‌های زمین‌شناسی، ژئوشیمی و زمین‌شناسی اقتصادی تهیه شد.

مدیر کل طرح و برنامه سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی با بیان اینکه طرح تحول زمین‌شناسی، حاصل هم‌افزایی مولفه‌های دولتی بخش معدن یعنی سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی، سازمان ایمیدرو و معاونت معادن و فرآوری مواد وزارت صمت است، توضیح داد: هدف این توافق این است که نتایج حاصل در اختیار استان‌ها برای فعالیت بخش خصوصی و ذخایر بزرگی که دارای اهمیت و پیچیدگی است برای تکمیل چرخه اکتشاف، بهره‌برداری و فرآوری در اختیار بنگاه‌های توسعه‌ای قرار گیرند.

▣ رد پای گوهرسنگ

جدیدی با بیان اینکه ارزش سنگ‌های قیمتی در مرحله فرآوری و تراش می‌تواند تا هزار برابر افزایش یابد، گفت: هم‌اکنون در موضوع اکتشاف سنگ‌های قیمتی اهتمام جدی شکل گرفته است.

وی افزود: در استان خراسان جنوبی ۲۰ عنوان رد پا و اندیس‌هایی از کانی‌های قیمتی و نیمه‌قیمتی در مساحتی ۱۵ هزار کیلومترمربعی یافت شده و در استان کردستان نیز انتظار چنین یافته‌ای را داریم.

وی افزود: تقریبا در ۳۰ سال گذشته طبق گزارش‌های ثبت شده، رد پای اندیس‌ها و کانی‌های قیمتی و نیمه‌قیمتی مشاهده می‌شد، اما حالا که دقت ما در مقایسه با گذشته و نسبت به نقشه‌های یک‌صدهزارم ۲.۵ تا ۴ برابر شده، اهداف در حوزه‌های سنگ‌های قیمتی و نیمه‌قیمتی، معادن فلزی و غیرفلزی و مواد راهبردی دقیق‌تر خواهند شد و انتظار داریم بازه زمانی هر طرح تحول که ۱۰ تا ۱۲ ماه طول می‌کشید، کوتاه‌تر شود.

▣ دانش‌بنیان‌ها به میدان بیایند

جدیدی درباره همکاری سازمان زمین‌شناسی با شرکت‌های دانش‌بنیان اظهار کرد: سازمان زمین‌شناسی در گذشته کارگروه تعامل با شرکت‌های دانش‌بنیان را در راستای مشارکت در فعالیت‌های زمین‌شناسی و اکتشافات ذخایر معدنی تشکیل داده است. ما به توان شرکت‌های دانش‌بنیان در حوزه‌های مختلف اکتشاف، آزمایشگاه‌های زمین‌شناسی اکتشافی، ژئوفیزیک هوایی، و تهیه نقشه‌های زمین‌شناسی و همچنین به روش‌های جدید این شرکت‌ها، نیاز داریم.

پیش از این هم اخباری خوش از توسعه اکتشافات معدنی منتشر شد؛ نمونه آن خرید دستگاه‌های اکتشافی جدید که ازسوی مدیرعامل ومعادن اعلام شد. یا نتایج طرح بزرگ شناسایی وزارت صنعت، معدن و تجارت که از استان خراسان جنوبی آغاز شده و قرار است نتایج آن به‌زودی اعلام شود.

کاهش هزینه‌های اکتشاف با روشی جدید

عادل شیرازی، دانش‌آموخته دانشگاه صنعتی امیرکبیر که طرح پسادکترای خود را به «بررسی‌های اکتشافی پیشرفته تلفیقی» اختصاص داده در توضیح این طرح گفت: کاهش هزینه‌های اکتشاف با استفاده از داده‌های پیشین و ارائه الگوریتم پیشرفته تلفیقی برای بالا بردن دقت اکتشاف مناطق فلزی از اهداف پیگیری این طرح به‌شمار می‌رود.

به گزارش فارس این پژوهشگر گفت: طرح فوق به‌طور چشمگیری هزینه‌های اکتشاف را کاهش می‌دهد و بسیاری از روش‌های سنتی را با استفاده از هوش مصنوعی بروزرسانی می‌کند. همچنین الگوریتم جدیدی را برای اکتشاف ظرفیت‌های معدنی ارائه می‌دهد که قابل‌تعمیم به سایر نقاط در سراسر دنیاست. نرم‌افزاری نیز از این طرح در زمینه ژئوفیزیک ارائه و مقاله آن هم منتشر شده است.

این دانش‌آموخته دانشگاه صنعتی امیرکبیر با اشاره به روش کار خود گفت: اجرای این طرح می‌تواند هزینه‌های اکتشاف در مقیاس بزرگ را تا ۸۰ درصد کاهش و دقت را به‌طور چشمگیری افزایش دهد. وی افزود: این طرح علاوه بر اکتشاف صحیح و کاهش هزینه‌ها می‌تواند منجر به تعریف پایان‌نامه‌های متعدد برای مناطق مختلف، تولید مقاله و خروجی علمی بیشتر شود.

شیرازی ادامه داد: این الگوریتم می‌تواند در مناطق مختلف آزمایش شود و با تغییرات مختلف بهبود یابد. به‌گفته این پژوهشگر، نمی‌توان به‌طور قطعی گفت نمونه خارجی این طرح وجود دارد، اما می‌توان ادعا کرد پیش از اجرای این پروژه چنین طرحی پیاده‌سازی نشده است. وی با اشاره به مزیت‌های رقابتی طرح بررسی‌های اکتشافی پیشرفته تلفیقی گفت: باتوجه به برداشت داده‌های موردنیاز این الگوریتم در سال‌های اخیر، بدون نیاز به صرف بودجه‌های هنگفت می‌توان به اکتشافات معدنی با دقت بیشتر از قبل و بهینه‌شده دست یافت.

وی تاکید کرد: از نتایج این طرح می‌توان در اکتشاف ذخایر معدنی فلزی و غیرفلزی و همچنین شناسایی مناطق مستعد معدنی بهره برد.

سخن پایانی

هرچند حوزه اکتشاف هنوز جای کار بسیاری دارد، اما انتشار این اخبار، نشان از افزایش توجه به این حوزه دارد و دریچه امیدی به تغییر و تحول است. باشد که به‌زودی در کنار به‌بار نشستن طرح‌های در دست اجرا، شاهد افزایش فعالیت در بخش اکتشافات معدنی باشیم.

مدیرعامل منطقه ویژه اقتصادی پارسیان:

ظرفیت بندر تخصصی مواد معدنی و پتروشیمی کشور به ۴,۵ میلیون تن می‌رسد

اعتبار ۳۰ میلیون یورویی اسکله‌های ۷ و ۸

مدیرعامل منطقه ویژه اقتصادی پارسیان گفت: ظرفیت تخلیه و بارگیری بزرگترین بندر تخصصی صنایع معدنی و پتروشیمی کشور به ۴,۵ میلیون تن در سال رسید.

به گزارش روابط عمومی منطقه ویژه اقتصادی پارسیان، سید علی‌اصغر علامه ضمن تبریک به مناسبت فرارسیدن هفته دولت و گرامیداشت یاد و خاطره شهیدان باهنر و رجایی بیان داشت: هفته دولت فرصتی برای ارائه دستاوردهای دولت مردان در راستای خدمات‌رسانی به مردم و محرومیت‌زدایی در مناطق محروم است.

به گفته وی در این سال‌ها کوشش شد تا در شهرستان پارسیان غربی‌ترین نقطه از استان هرمزگان ظرفیت‌های صنعتی و نفتی به یک فرصت در راستای محرومیت‌زدایی تبدیل شود.

علامه خاطرنشان کرد: در این راستا ظرفیت بندری مناسبی در شهرستان پارسیان وجود داشت که با سرمایه‌گذاری سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو) بندری با ظرفیت تخلیه و بارگیری ۴۰ میلیون تن مواد اولیه و محصولات تولیدی در افق بلند مدت با هدف واردات مواد اولیه و صادرات محصولات تولیدی در منطقه ویژه اقتصادی پارسیان و مناطق ویژه همجوار در استان‌های بوشهر، فارس و سایر نقاط کشور فراهم شود.

وی با بیان اینکه اسکله شماره پنج بندر پارسیان سال ۱۳۹۹ مورد بهره‌برداری قرار گرفت، بیان داشت: اسکله شماره پنج با هدف تخلیه و بارگیری مواد اولیه آلومینیوم جنوب مورد بهره‌برداری قرار گرفت. ظرفیت این اسکله ۱,۲ میلیون تن مواد فله است.

مدیرعامل منطقه ویژه اقتصادی پارسیان با تاکید بر اینکه احداث پروژه بندر در منطقه ویژه اقتصادی پارسیان یک طرح ملی است، تصریح کرد: اسکله‌های شماره هفت و هشت این بندر با ظرفیت تخلیه و بارگیری ۳میلیون تن کالا آماده بهره‌برداری است که ان‌شاالله شاهد افتتاح رسمی این پروژه خواهیم بود.

وی اعتبار احداث اسکله‌های هفت و هشت را ۳۰ میلیون یورو عنوان کرد.

در بازدید هیات‌رئیسه انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران از شرکت فولاد جهان‌آرا اروند مطرح شد

هدف‌گذاری فولاد جهان آرا برای صادرات ۸۰درصدی

اعضای هیات‌رئیسه و دبیرخانه انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران با حضور در کارخانه فولاد جهان‌آرا اروند از خطوط تولید و بخش‌های مختلف این کارخانه مدرن و تازه راه‌اندازی شده بازدید کردند.

در این رویداد مهندس ایمان سلامتی مدیرعامل شرکت فولاد جهان‌آرا اروند عنوان کرد: بیش از ۸۰ درصد محصول تولیدی این کارخانه هدفگذاری صادراتی خواهد داشت.

این بازدید با محوریت دستیابی شرکت فولاد جهان‌آرا اروند به تکنولوژی تولید اسلب عریض در کشور که موفقیتی بزرگ برای ایران اسلامی در صنعت فولاد قلمداد می‌گردد انجام شد.

این شرکت خط تولید خود را با ظرفیت سالیانه ۲/۱ میلیون تن اسلب عریض (تا عرض ۲۲۰ سانتی‌متر) به‌طور آزمایشی راه‌اندازی کرده و از تکنولوژی‌های روز جهان بهره می‌برد.

خبر

راهبرد فولاد خوزستان برای کاهش مصرف انرژی

افت مصرف انـرژی یکی از مهم‌ترین رویکردهای اتخاذشـده از سـوی صنایع معدنی است. قائم‌مقام مدیرعامـل در امور بهره‌برداری و توسـعه شـرکت فولاد خوزسـتان گفت: امروزه در شـرکت، کاهش مصرف انـرژی به‌صورت جدی دنبال می‌شـود که اجـرای این مهـم منطبق با فناوری‌هـای جدید، از جملـه راهبردهای این شـرکت اسـت. به گزارش روابط عمومـی شـرکت فولاد خوزسـتان، ممیزی فرآیندها و فعالیت‌های شـرکت فولاد خوزسـتان بـا هدف انطباق با نیازمندی‌ها و الزامات اسـتاندارد مرجع بین‌المللی نظـام مدیریت انرژی، در روزهای ۵ و ۶ شـهریور ۱۴۰۱، به‌صورت حضوری از سـوی معین طاهرزاده، سـرممیز شـرکت پایش و ارزیابی انطباق ایران (نورد سـابق) انجام پذیرفت. وی افزود: انرژی، بحث مهم روز کشور و دنیا است. شرکت فولاد خوزسـتان جزو نخستین شـرکت‌ها در دنیا بود که به روش احیا مسـتقیم راه‌اندازی شد. در این راستا، زمزم یک که در سـال ۱۳۸۰ راه‌اندازی شد، در روند تولید و مصرف انرژی نقش بسزایی داشت. قائم‌مقام مدیرعامل در حوزه بهره‌برداری و توسـعه شـرکت فـولاد خوزسـتان در ادامه تصریح کـرد: امروزه در شرکت، کاهش مصرف انرژی به‌صورت جدی دنبال می‌شود، همچنین استفاده از فناوری‌های جدید، در افزایش تولید و کاهش مصرف انرژی نقش مهمی ایفا می‌کند. وی در پایان، از تلاش تمامی کارکنان موثر بر فرآیند مدیریت انرژی تشـکر کرد. محمود اکابر، نماینده مدیرعامل در نظام مدیریت یکپارچه نیز در این‌باره تصریح کرد: استفاده از رهنمودهای تیم‌های ممیزی شخص ثالث، همیشه سرلوحه مدیریت ارشد شرکت فولاد خوزسـتان بوده است. وی اضافه کرد: در همین راسـتا، طی مدت ۳ سـال گذشته با انجام پروژه‌های بهبود در حوزه سیسـتم مدیریت انرژی، بهبودهایـی در میزان مصارف انجام پذیرفته اسـت و برنامه‌های سـازمان در این زمینـه کماکان ادامه دارد. براسـاس نتایج حاصل از ممیزی شخص ثالث این دوره (ممیزی مراقبتی نوبـت اول)، گواهینامه شـرکت فولاد خوزسـتان از طرف شـرکت پایش و ارزیابـی انطبـاق ایران به مدت یک سـال به‌منظور تمدید، مورد توصیه تیم ممیزی قرار گرفت.

زیرساخت‌ها برای حضور پرقدرت گل‌گهر در بازار تقویت می‌شود

حمل‌ونقل ضرورتی برای توسعه صنایع

کمبود ظرفیت حمل‌ونقل ریلی، یکی از موضوعاتی است که می‌تواند زنجیره ارزش فولاد را با مشکلات بسیاری همراه کند، در این راستا، شرکت گل‌گهر با طرح ایجاد خطوط فرعی ریلی برای دسترسـی شـرکت‌های منطقه به ریل، پیگیر رفع دغدغه تمام شـرکت‌های منطقه اسـت. حمل مواد معدنـی در زنجیره فولاد به‌سـبب تناژ بالای این محصولات از اهمیت و اثرگذاری بالایی برخوردار اسـت، برهمین اسـاس نیـز بهترین و کارآمدترین برای انتقال این محصولات، خطوط ریلی اسـت که تاثیر بسزایی بر کاهش هزینه نهایی تولید و رقابت‌پذیری در بازار رقابت جهانی نیز دارد.

گروه معدن
editor@smtnews.ir

عکس: صمت

صنعت فولاد کشـور بـا بهره‌بـرداری از طرح‌های جدید و افزایش ظرفیت تولید، به‌سرعت مسیر توسعه را طی می‌کند و امروز دیگر دسـتیابی به ۵۵ میلیون تن فولاد در چشم‌انداز ۱۴۰۴، اتفـاق عجیبی نخواهد بود، اما دسـتیابی به این عدد یا حتی بیشـتر از آن، نیازمند زیرسـاخت‌هایی است که نبود هرکـدام می‌توانـد حرکت این قطار را از مسـیر خارج کند و خسارت‌های بسیاری به سـرمایه‌گذاری‌های انجام‌شده وارد شـود، اما در این بین، شـرکت‌های معدنی و صنعتی هستند که با سـرمایه‌گذاری و اجرای طرح‌های زیرساختی علاوه بر هموار کردن این مسـیر در راستای کاهش هزینه‌ها، کاهش آلایندگی‌های زیست‌محیطی، افزایش سطح ایمنی جاده‌ها و... گام برمی‌دارنـد که در کاهش نرخ تمام‌شـده محصولات تاثیر مسـتقیم دارد و قدرت رقابت آنها با شرکت‌های خارجی را افزایش خواهد داد.

> شرکت گل‌گهر در حوزه احداث خطوط ریلی در سطح کشور پیشگام بوده و با یک برنامه‌ریزی بلندمدت در حوزه خطوط ریلی و حمل‌ونقل محصولات از این طریق با جدیت وارد عمل شده است

▣ مشارکت در توسعه زیرساخت‌های حمل

به گزارش تیتـر ۲۰، مجموعه معدنـی و صنعتی گل‌گهر، نگاه ویژه به توسـعه حمل ریلی داشـته؛ به‌نحوی که در چند سـال اخیر با حضور در طرح‌های توسـعه زیرسـاخت حمل ریلـی و سـرمایه‌گذاری در پروژه‌های مهمـی از قبیل ایجاد شانتینگ یارد ریلی (شـامل ۲۹ خط و ۶ انشعاب اصلی برای دسترسـی کل منطقه به شبکه ریلی) و تجهیز ناوگان (شامل ۷۱۴ دسـتگاه واگن و ۱۳ دستگاه لکوموتیو) مشارکت کرده اسـت. این مشارکت بر ایجاد ارزش‌افزوده و کاهش هزینه‌ها و افزایش بهره‌وری در توسـعه ملی نقش مهمی ایفا می‌کند، در واقع این مجموعه تلاش می‌کند با شناسـایی و رفع بحران‌ها و گلوگاه‌های مختلف مسـیر توسعه را کوتاه‌تر کند؛ موضوعی که بی‌تردید در تغییر نگاه جامعه به بخش معدن و معدنکاری تاثیر خواهد داشت.

▣ تامین آب، ضرورتی برای تداوم تولید

نمونـه‌ای از ایـن رویکرد را می‌توان در طـرح انتقال آب از خلیج‌فارس به فلات مرکزی ایران دید که با سـرمایه‌گذاری و اقدامات گل‌گهر در این طرح عظیم و برجسـته به‌سـرانجام رسـید و با بهره‌برداری از این طرح، دغدغه تامین آب صنایع موجود منطقه برطرف شد، اما این‌بار گل‌گهر به‌سراغ برطرف کردن بحران عظیم‌تری یعنی حمل‌ونقل ریلی رفته اسـت تا بیش از پیش خود را برای نقش‌آفرینی بیشتر در زنجیره فولاد آماده سازد و در راستای توسعه پایدار گام‌های تولیدی بردارد.

بدون شک لجستیک و حمل‌ونقل از بخش‌های استراتژیک توسـعه پایدار اسـت و بدون توسـعه پایدار نمی‌تـوان نگاه بلندمدتی به فعالیت‌های یک بنگاه اقتصادی داشت، در واقع حمل ریلی باید همراستا با طرح‌های فولادی توسعه پیدا کند، موضوعـی که در سـال‌های اخیر با بی‌توجهی همراه شـده و می‌تواند به‌زودی مانند داسـتان انـرژی، گریبان واحدهای فولادی را بگیرد. از سـوی دیگر، با توسـعه حمل‌ونقل ریلی توسـط شـرکت گل‌گهر، علاوه بر کاهش نرخ تمام‌شـده که بی‌تردید بر سـوددهی شرکت و اسـتقبال بیشتر سهامداران اثرگذار اسـت، در حوزه کاهش آلاینده‌های زیست‌محیطی نیـز نقش مهمـی ایفا می‌کند و این در حالی اسـت که حفظ محیط‌زیست از ارکان اصلی توسعه پایدار محسوب می‌شود.

▣ پیشگام در احداث ریل

شـرکت گل‌گهر در حوزه احداث خطوط ریلی در سـطح کشـور پیشـگام بوده و با یک برنامه‌ریزی بلندمدت در حوزه خطوط ریلـی و حمل‌ونقل محصولات از این طریق با جدیت وارد عمل شـده اسـت. طول خطوط ریلی جدیـد منطقه و خطوطی که به مجتمع‌های گل‌گهر، جهان فولاد، گهرزمین، توسـعه آهن و فـولاد و میدکو متصل می‌شـوند، حدود ۷۲ کیلومتر است. باتوجه به مزیت‌های حمل محصولات از طریق خطوط ریلی، این مجموعه تمام تلاش خود را کرده که بتواند ۷۰ درصد از محصولات شرکت را به‌صورت ریلی جابه‌جا کند و در این راستا پروژه‌های عظیمی آماده بهره‌برداری است.

مجموعـه معدنـی و صنعتـی گل‌گهـر به‌عنـوان یکی از بزرگ‌ترین تولیدکنندگان معدنی کشـور که به‌دنبال ایجاد زنجیره فولاد در منطقه است، توجه ویژه به موضوع حمل‌ونقل دارد و در همیـن راسـتا و بـا پیش‌بینی‌هـای انجام‌گرفته، چنـدی پیش تفاهمنامـه احداث خطوط فرعـی ریلی بین شـرکت راه‌آهن جمهوری اسـلامی ایران، شرکت گل‌گهر و شـرکت توسـعه عمران و مدیریت منطقـه گل‌گهر منعقد شـد. تفاهمنامه‌ای که تمام شـرکت‌های منطقه گل‌گهر از آن منتفع خواهند شـد و در آن سـوی ماجرا، گل‌گهر و سایر شـرکت‌های منطقه می‌توانند با سرعت بیشتر و هزینه کمتر به مواد اولیه دسـت پیدا کننـد و در نتیجه محصول تولیدی خود را سریع‌تر و با نرخ پایین‌تری به بازار مصرف برسانند، در واقع با این قرارداد که منجر به کاهش هزینه‌های حمل‌ونقل، صرفه‌جویـی سـوخت، کاهـش تصادفـات و آلاینده‌هـای زیست‌محیطی و... می‌شـود، سالانه منافع قابل توجهی عاید کشور خواهد شد.

سخن پایانی

تامین زیرساخت‌های حمل‌ونقل ضرورتی برای توسعه صنعتـی و اقتصادی اسـت. در طول سـال‌های گذشـته سـرمایه‌گذاری قابل توجهی برای احداث و توسعه صنایع فـولادی اجرایی شـده، با ایـن وجود، زیرسـاخت‌های حمل‌ونقل متناسـب با نیاز صنایع توسـعه‌نیافته اسـت. همیـن موضوع نیز هزینه تمام‌شـده تولیـد را در صنایع مختلف افزایش خواهد داد، بنابراین توسعه زیرساخت‌های حمل‌ونقل، ضرورتی برای توسعه عملکردی صنایع به‌ویژه در حوزه فولاد است.

تکمیل مدرنیزاسیون ذوب‌آهن اصفهان با توان داخلی

ذوب‌آهـن اصفهان بـا رویکرد جدید مدیریتی، پروژه‌هایی را در دسـت اقدام دارد که نوسـازی و مدرنیزاسـیون این واحـد صنعتـی را تکمیل می‌کنـد تا با تجهیزات مدرن، تولید محصولات کیفی و با ارزش‌افزوده بالا را به‌عنوان استراتژی اصلی دنبال کند. به گزارش روابط عمومی شرکت ذوب‌آهن اصفهان، ایرج رخصتی، مدیرعامل این شـرکت گفـت: برخی پروژه‌هایی کـه امروز در دسـت اجرا داریم، کارهای ماندگاری است که تداوم تولید و توسـعه فعالیت این شرکت را تضمین و برای نسل‌های آینده نیز حفظ می‌کند.

وی باشـاره بـه آغاز پـروژه تعویـض بالک‌های بخش فولادسـازی که برای نخسـتین‌بار در کشور انجـام می‌شـود، گفت: عـلاوه بر پـروژه مذکور که مدرنیزاسیون ذوب‌آهن اصفهان را تکمیل می‌کند، در راسـتای بهینه‌سـازی ظرفیت تولید پروژه‌های احداث پلنت اکسـیژن، احداث کوره پاتیلی شماره ۳ و بازسـازی کوره پاتیلی شـماره ۱ در دست اقدام است. علاوه بر این، با هدف تامین منابع آبی شرکت، ۴ پروژه از جمله احداث تصفیه‌خانه پسـاب به روش BOT در دست اجرا قرار دارد.

مدیرعامل ذوب‌آهن اصفهان اظهار کرد: امسـال، باتوجه به ارتقای محصولات درخواستی مشتریان و نیـاز به تولید گریدهای فـولادی جدید و همچنین به‌منظـور توسـعه بازارهـای صادراتـی و داخلی، بخـش عمده‌ای از تولیدات در بخش فولادسـازی و نورد بـه محصولات صنعتی و ویـژه اختصاص داده شـد، از جمله این محصولات، می‌توان به گریدهای فـولادی C۶۰ و CK۴۵، ۳۱Mn۴، شـمش‌های صادراتی در مارک‌های متنوع در بخش فولادسازی و محصولاتی مانند کلاف‌های صنعتی، میلگردهای صنعتی، تیرآهن‌های بال پهن سایز بالا، آرک معدن و... در بخش نورد اشاره کرد.

رخصتی افزود: تیرآهن‌های بال‌پهن که ذوب‌آهن تولید آنها را در سال‌های اخیر رقم زد و در سال ۱۴۰۱ موفق شـد با توسعه آنها، تیرآهن بال پهن وزن متوسـط سـبک نمره ۳۰ و بال پهن وزن متوسـط نمـره ۲۴ را به تولید انبوه برسـاند، دارای مصارف عمده‌ای در سـاخت سـازه‌های سنگین فلزی و ساختمان‌های بلندمرتبه هسـتند. این محصـولات در پروژه‌های صنعتی مختلف از قبیـل صنایع دریایی، نفـت، سـیمان و... و نیـز در صنایع ماشین‌سـازی به‌عنوان شاسی ماشین‌آلات استفاده می‌شوند.

مدیرعامل ذوب‌آهن اصفهان به شـرایط مطلوب تولید در این شـرکت اشاره کرد و گفت: این مجتمع عظیم صنعتی برای نخستین‌بار از برنامه تولید پیش اسـت و در ۴ ماهه اول امسـال، چـدن مذاب حدود ۱۰ درصد، فـولاد خام حدود ۱۲ درصد، محصولات نوردی حدود ۲۲ درصـد، آگلومره حدود ۱۱ درصد و کک یـک درصد نسـبت به همین مدت در سـال گذشته، افزایش تولید داشته است.

وی افـزود: ذوب‌آهن اصفهان، سـال ۱۴۰۰ را در حالی به‌پایان برد که با تلاش‌های مضاعف انجام‌شده، به‌ویـژه در ماه‌های پایانی سـال، رکورد تولید چدن مذاب و شمش چدن، شکسته شد، همچنین امسال بـا ثبت ۲۶۰ هزار تن تولیـد ماهانه، رکورد جدیدی به‌دست آمد. این مقام مسئول تصریح کرد: ذوب‌آهن اصفهان نخستین شرکت ایرانی است که موفق شد، گواهینامه هم‌ولوگیشـن برای صـادرات محصول میلگـرد آجدار به کشـور آلمـان را دریافت کند که ایـن گواهینامه مبین خـواص مکانیکی منحصر به فـرد این محصـول از جمله پراکندگـی محدود در تنش تسـلیم و استحکام شکسـت است، همچنین بـا تلاش‌هـای انجام‌گرفتـه، ذوب‌آهن موفق شـد گواهینامـه CARES را به‌منظور صادرات میلگرد آجدار مطابق اسـتاندارد BS۴۴۹ به کشـورهای منطقـه بریتانیا و حـوزه خلیج‌فـارس و گواهینامه CE را بـا هدف صادرات تیرآهن مطابق اسـتاندارد DIN ۱۰۲۵ و EN ۱۰۰۲۵ بـه کشـورهای عضو اتحادیه اروپا تمدید کند. وی درباره صدور گواهینامه فنی تولید حفاظ‌های بتنی مفصل‌دار (نیوجرسـی) شـرکت تارابگین نیـز گفت: همـه تولیدکنندگان قطعات پیش‌ساخته بتنی به‌ویژه نیوجرسی به‌دلیل اهمیت و حساسـیت موضوع، در راسـتای افزایش ایمنی راه‌ها و حفظ جان و مال انسان‌ها، باید نسبت به دریافت گواهینامه فنی از مرکز تحقیقات راه مسکن و شهرسـازی اقدام کنند و این شـرکت گواهینامه مذکـور را دریافت کند، همچنین عایق‌های تولیدی شرکت تارابگین باتوجه به مباحث ۲۲ مقررات ملی سـاختمان در مدیریت مصرف انرژی نقش کلیدی دارد. رخصتـی در ادامه به دریافـت گواهینامه ایزو توسـط شـرکت پویش سـاخت ذوب‌آهن اصفهان پرداخت و گفت: کسب این گواهینامه معتبر یک گام اساسی در راه پیشـرفت و ارتقای کیفی محصولات و خدمـات ایـن شـرکت در حوزه‌های مهندسـی، ساخت‌وسـاز صنعتی پروژه‌ها، ریخته‌گری قطعات فولادی سـنگین و نگهداری از تجهیزات و... به‌شمار مـی‌رود. مدیرعامـل ذوب‌آهن اصفهان با اشـاره به عملکرد شـفاف این شرکت از جمله در بخش فروش گفت: براساس سیاست‌های ابلاغی وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی و رویکرد این وزارتخانه مبنی بر عرضه محصولات تولیـدی زیرمجموعه وزارتخانه مذکور، ذوب‌آهن اصفهان نیز به‌صورت شـفاف و قانونمند بر عرضه محصولات خود در بـورس کالای ایران ادامه خواهد داد. وی افزود: در نخسـتین همایش تجلیل از برترین شرکت‌های بورس کالای ایران، ذوب‌آهن اصفهان به‌عنوان نخستین و برترین شرکت در عرضه متنوع محصولات در بورس کالای ایران و همچنین چهارمین شرکت برتر در ارزش محصولات ارائه‌شده در بورس برگزیده شـد و لوح و تندیس را از وزیر امور اقتصـادی و دارایی گرفت. رخصتـی ابراز امیدواری کرد که ذوب‌آهن اصفهان همچنان که با بومی‌سازی قطعات موردنیاز خود و سـایر صنایع کشور در جهاد اقتصـادی و در مقابله با تحریم‌ها نقش مهمی را ایفا کرده اسـت، در گام دوم انقـلاب نیز در فعالیت‌های دانش‌بنیان و اشتغال‌آفرین پیشگام باشد.

تاخت‌وتاز دومین تولیدکننده فلز سرخ

تولید مس پرو طی ژوئن سال ۲۰۲۲ میلادی نسبت به مدت مشابه سال گذشته شاهد رشد ۸.۶ درصدی بود. به‌گـزارش مس‌پرس، میزان تولیـد مس در پرو دومین تولیدکننده برتر فلز سـرخ در جهان طی ژوئـن ۲۰۲۲ میلادی را ۱۹۸ هزار و ۴۷۶ تن اعلام کرد.

براسـاس ایـن گـزارش، این رقـم حاکی از افزایش ۸.۶ درصدی نسـبت به مدت مشـابه سـال گذشته اسـت. علت این رشـد تولید، از سـرگیری فعالیت‌های معدنـی در معدن لاس بامباس پـس از اتمـام اعتصابـات بومی‌های منطقه در اواخر ماه ژوئیه عنوان شده است.

همچنیـن میـزان تولیـد فلز سـرخ در پرو طی نیمه نخسـت سـال ۲۰۲۲ میـلادی به یـک میلیون و ۹۰ هزار تـن افزایش یافت که رشد ۱.۲ درصدی نسبت به نیمه نخست سال گذشته میلادی را نشان می‌دهد.

این در حالی اسـت که پرو طی سال گذشته میلادی توانست با تولید ۲ میلیون و ۳۱۴ هزار و ۵۰۰ تن مس در رتبه دوم تولیدکنندگان فلز سرخ جهان قرار گیرد.

نوبت دوم
شناسه ۱۳۷۲۳۲۵

آگهی مناقصه عمومی

اداره کل میـراث فرهنگی، گردشـگری و صنایع‌دسـتی اسـتان آذربایجان غربی در نظر دارد اجرای پروژه‌های درج شـده در جدول زیر را از طریق مناقصه عمومی و سـامانه تدارکات الکترونیکی دولت (سـتاد) به پیمانکاران واجد شـرایط واگذار نماید. کلیه مراحل برگزاری از دریافت اسـناد مناقصه تا ارائه پیشنهاد مناقصه‌گران و بازگشایی پاکت‌ها، از طریق درگاه سـامانه تدارکات الکترونیکی دولت (سـتاد) انجام خواهد شد و لازم اسـت مناقصه‌گران در صورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت‌نام در سایت مذکـور و دریافت گواهـی امضاء الکترونیکی را جهت شـرکت در مناقصه محقق سـازند. تاریخ انتشـار مناقصه در سـامانه از سـاعت ۰۸:۰۰ مورخه ۱۴۰۱/۰۶/۰۸ می‌باشـد. لذا از شرکت‌های واجد شرایط زیر دعوت به عمل می‌آید جهت دریافت اسناد و شرایط مناقصه به سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (سـتاد) به آدرس www.setadiran.ir مراجعه و پس از تکمیل اسناد و قیمت پیشنهادی خود را در سامانه مذکور ثبت نموده و علاوه بر آن پاکت (الف) را تحویل دبیرخانه اداره کل به آدرس: ارومیه- خیابان شـهید بهشتی- جنب موزه ارومیه نمایند.

مهلت زمان دریافت اسناد: تا ساعت ۱۰:۰۰ مورخه ۱۴۰۱/۰۶/۱۴

مهلت زمان ارائه اسناد و پیشنهاد قیمت: راس ساعت ۱۰:۰۰ مورخه ۱۴۰۱/۰۶/۲۷

مبلغ تضمین شـرکت در مناقصه بایسـتی به یکی از روش زیر ابتدا در سـامانه تدارکات الکترونیکی دولت بارگذاری نموده و سپس مناقصه‌گران تضمین شـرکت در مناقصه را در پاکت (الف) به صورت سربسـته لاک و مهر و امضاء شـده قرار داده و ضمن درج نام پروژه، نام شـرکت، شـماره تمـاس بـر روی پاکت آن را تا پایان مهلت ارائه مـدارک به دبیرخانه اداره کل تسلیم نمایند.

الف) رسـید بانکی واریز وجه مزبور به حسـاب تمرکز وجوه سپرده نزد بانک مرکزی به شماره شبا IR ۵۰۰۱۰۰۰۰۴۰۵۵۰۲۶۲۰۷۵۸۰۱۶۹

* درج شـماره حساب (ترجیحا شبا) به نام شرکت و شماره تلفن همراه به صورت دقیق و خوانا در پشت رسید بانکی، جهت استرداد الزامی است.

ب) ضمانتنامـه بانکی بـه نفع اداره کل میراث فرهنگی، گردشـگری و صنایع‌دسـتی اسـتان آذربایجان‌غربی، با کد اقتصادی: ۴۱۱۳۷۴۴۱۵۱۱۹ شناسه ملی: ۱۴۰۰۰۱۸۹۷۲۴، مدت اعتبار تضمین‌ها باید حداقل سه ماه پس از تاریخ افتتاح پیشـنهادها بوده و برای سـه ماه دیگر نیز قابل تمدید باشـد و علاوه بر آن ضمانتنامه‌هـای بانکی باید طبق فرم‌های مورد قبول تنظیم و به نام شرکت باشد.

پرداخت کلیه صورت وضعیت‌ها (هزینه آبی- جاری ابلاغی) از محل طرح ایجاد سایت موزه جنگ چالدران با شماره ۱۷۰۴۰۱۱۰۰۰ حداقل یک‌ماه پس از ارائه صورت وضعیت به ذیحسابی پرداخت خواهد گردید.

پیشـنهادات واصله راس سـاعت ۱۱ صبح مورخ ۱۴۰۱/۰۶/۲۷ در محل دفتر مدیرکل از طریق سـامانه تـدارکات الکترونیکی دولت مفتوح خواهد شد.

پروژه	شهرستان	رشته فعالیت	مبلغ برآورد اولیه	مبلغ تضمین شرکت در مناقصه
واگذاری امور خدماتی و پشتیبانی (امور پیمانکاران و مرمت‌کاران) مجموعه جهانی تخت سلیمان	تکاب	شرکت‌های خدماتی تامین نیروی انسانی	۱۶,۹۱۵,۴۹۹,۳۷۶ ریال	۸۴۵,۷۸۰,۰۰۰ ریال

نشـانی محل تحویل اسـناد: ارومیه- خیابان شهید بهشتی جنـب موزه ارومیه- اداره کل میراث فرهنگی، گردشـگری و صنایع‌دستی استان آذربایجان‌غربی

شماره تماس: ۳- ۳۳۴۸۹۸۵۱- ۰۴۴ داخلی ۳۴۰

مرکز پشتیبانی و راهبردی سامانه: ۴۱۹۳۴- ۰۲۱

متقاضیـان می‌توانند اطلاعـات لازم درخصـوص ثبت‌نام را سایت www.setadiran.ir دریافت نمایند.

توجه: هزینه انتشار آگهی مناقصه به‌عهده برنده مناقصه می‌باشد.

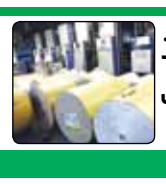
تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۱/۰۶/۰۸ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۱/۰۶/۰۹

اداره کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی استان آذربایجان‌غربی

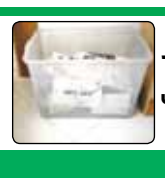
آگهی ابلاغ اخطار ادری

بدینوسیله به خانمها **شیما و مائده هیبدی** (وراث مرحوم آقای اسداله هیبدی) ساکنین کرج مهرشهر بلوار امام بین خ ٤ و ٥ قطعه ١ ابلاغ می گردد که درخصوص پرونده اجرایی کلاسه ۹۲۰۰۸۵۵له بانک پاسارگاد و علیه شـرکت تولیدی گرمدره و غیره ملک مورد رهن به پلاک ثبتی ۱۷۰/۱۱۸۸ در مورخ ۱٤۰۱/۰۳/۲۵ توسط کارشناسان رسمی دادگستری به مبلغ ۱,۷۲۳,۷۵۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال ارزیابی گردید مراتب جهت اطلاع اعلام می گردد. این آگهی یک نوبت در یکی از روزنامه‌های کثیرالانتشار چاپ و عملیات اجرایی ادامه می‌یابد.

گسترش تجارت
چهارشنبه
۹ شهریور ۱۴۰۱
۳ صفر ۱۴۴۴
۳۱ اوت ۲۰۲۲
شماره ۲۱۳۹
پیاپی ۳۴۵۷
www.Tejaratdaily.com

بازار کاغذ همچنان ملتهب است

رفع محدودیت تولید کاغذ با بازیافت

«شوتی‌ها» مجازات می‌شوند

برای حل مشکلات یک صنعت پیشران پیشنهاد شد

تدوین طرح جامع توسعه

چندی پیش هشتمین نکوداشت هفته علوم و فناوری چاپ ایران و سومین همایش علمی علوم و فناوری چاپ با حضور یاسر احمدوند، معاون فرهنگی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی و جمعی از مدیران و فعالان صنعت چاپ کشور برگزار شد.

کارشناسان و فعالان صنعت چاپ در این گردهمایی با تاکید بر لزوم دیده شدن صنعت چاپ در اسناد و قوانین بالادستی بر ضرورت تبیین جایگاه این صنعت در وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی بر این موضوع تاکید کردند که شورای راهبری صنعت چاپ، اطلاعات این حوزه را به اسناد و اطلاعات قابل‌مطالعه و ارائه تبدیل کند. صمت در این گزارش نظر فعالان صنعت چاپ درباره شرایط روز این صنعت و الزامات احیا و حفظ آن پرداخته است.

ضرورت بازسازی و نوسازی صنعت چاپ

جلال ذکایی - عضو شورای راهبری صنعت چاپ: واضح و مبرهن است که نظام برنامه‌ریزی کشور باید روی ریل خود قرار گیرد و هر صنف و صنعتی که ادعای قرارگیری در مسیر توسعه را دارد باید با برنامه‌ریزی به تدوین و اجرای برنامه راهبردی بپردازد. صنعت چاپ نیز به‌عنوان یک صنعت تاثیرگذار راهی جز این ندارد و باید از این روش و منطق پیروی کند. با این همه سوال اساسی آن است که چرا صنعت چاپ تاامروز نتوانسته جای پایی در برنامه‌های بالادستی کشور داشته باشد؛ چنانچه در برنامه‌های توسعه‌ای پنج‌ساله هیچ رد پایی از صنعت چاپ دیده نمی‌شود. حتی در قانون بودجه سالانه، سیاست‌های کلی اشتغال، قانون اجرایی اصل ۴۴، سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی، قانون بهبود مستمر محیط کسب‌وکار، قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر، قانون تجارت الکترونیک، نقشه جامع علمی کشور و سایر قوانین نیز هیچ رد پای مستقیمی از صنعت چاپ نمی‌بینید. هم دولت و هم بخش خصوصی باید این قصور را بپذیرند که نتوانسته‌اند جای پای قابل‌اعتنایی برای این صنعت در قوانین بالادستی کشور ایجاد کنند. همواره در سخنرانی‌های متعدد و اظهارنظرهای مختلف درباره صنعت چاپ فقط مباحث مربوط به نوسازی ماشین‌آلات چاپ، تسهیلات بانکی، معافیت مالیاتی و... مطرح می‌شود؛ مشکلاتی که در صنوف دیگر نیز وجود دارد. برای رفع بخشی از مشکلات باید بتوانیم در نظام برنامه‌ریزی کشور رابطه خود را با شاخص‌های اقتصاد کلان تعریف کنیم؛ یعنی باید بتوانیم بگوییم سهم صنعت چاپ در تولید ناخالص داخلی چه میزان است. باید نقش صنعت چاپ با عدد و رقم به نهادهای تصمیم‌گیر و تصمیم‌ساز ارائه شود تا آنها در مقایسه با سایر صنایع با آمار و برمبنای مطالعه و پژوهش برنامه‌ریزی کنند. جمع‌آوری این اطلاعات جزو وظایف شورای راهبری صنعت چاپ است. همچنین پیشنهاد می‌شود وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی با همکاری وزارت صمت، طرح جامع توسعه، بازسازی و نوسازی صنعت چاپ ایران را با رویکرد اصلاح نظام صنفی، رفع مشکلات ساختاری و حمایت‌های قانونی، مقرراتی، بیمه‌ای و مالی از بخش خصوصی، روزآمدسازی ماشین‌آلات چاپ، ارتقای دانش فنی دست‌اندرکاران چاپ، استانداردسازی فعالیت‌های چاپ و توسعه ظرفیت‌های چاپ از طریق شهرک‌های تخصصی و خوشه‌های چاپ در سال اول برنامه تهیه و تصویب کند.

جایگاه صنعت چاپ روشن نیست

غلامرضا شجاع - مدیرعامل تعاونی لیتوگرافان: انتخاب ۱۱ شهریور به‌عنوان روز صنعت چاپ بهانه‌ای برای طرح دغدغه‌های صنعت چاپ است. یکی از بزرگ‌ترین مشکلات صنعت چاپ کمبود منابع مالی است. اگر این روزها به گفت‌وگوی مسئولان دولتی و مجلس توجه کرده باشیم، می‌بینیم یکی از بزرگ‌ترین دغدغه‌های مسئولان نظام، مشکل منابع مالی در برنامه هفتم توسعه است.

یکی از دلایل محقق نشدن اهداف برنامه‌های قبلی پنج‌ساله، نبود منابع مالی مشخص بوده است. همه ما شاهد بودیم که بانک‌ها با دولت همراه نیستند و دولت در بخش‌هایی از بانک مرکزی دخیل است. اگر می‌خواهیم برنامه هفتم توسعه به سرنوشت برنامه‌های سابق دچار نشود، باید منابع مالی مشخص و محکمی داشته باشد. برای موفقیت در این مسیر دولت باید آسیب‌شناسی کند که چرا به اهداف برنامه‌های توسعه‌ای پیشین دست پیدا نکردیم و اگر این کار به‌درستی انجام شود، می‌توانیم برای تحقق برنامه‌های بعدی برنامه‌ریزی کنیم. تا زمانی که دولت‌ها برای اصلاح نظام بانکی به‌طور جدی اقدام نکنند و بانک‌ها خود را به سطح استانداردهای جهانی نرسانند، مسلما به اهداف برنامه‌ها دست نخواهیم یافت و نمی‌توانیم به راهبرد و ضرورت‌های توسعه صنعت چاپ برسیم. شواهد حاکی از آن است که دولت‌های قبل به‌ویژه وزارت ارشاد، به صنعت چاپ اهمیت زیادی نداده‌اند. به اندازه‌ای که به حوزه نشر توجه شده، به چاپ توجهی نشده و به‌دلیل خلأهای قانونی، جایگاه صنعت چاپ در این وزارتخانه بروز و ظهور نیافته است.

توجه به پژوهش در صنعت چاپ

رضا غفاریان - معاون پژوهشی دانشگاه صنعتی امیرکبیر: اگر به داده‌های جهانی در زمینه صنعت چاپ نگاه کنیم، برخی‌ها عدد ۴۳۵ میلیارد دلار را به‌عنوان ارزش بازار جهانی چاپ اعلام می‌کنند، اما برخی دیگر مثل smithers ۲ برابر این عدد یعنی حدود ۸۳۰ میلیارد دلار را اعلام کرده‌اند. پیش‌بینی می‌شود رشد سالانه این صنعت تا سال ۲۰۲۷ حدود ۲ درصد باشد که سهم ایران از این بازار باید با توجه به نسبت جمعیتی ایران در جهان ارزیابی شود. در زیست‌بوم صنعتی جهان اکنون تغییرات زیادی رخ داده و متغیرهایی وارد آن شده که خیلی از صنایع از جمله صنعت چاپ را هم تحت تاثیر قرار می‌دهد. این متغیرها مانند هوش مصنوعی، اینترنت اشیا و... هستند که ورود هر کدام از این بازیگران صنایع را زیرورو می‌کند؛ با این همه صنعت چاپ به‌قوت پابرجاست و فعالان این حوزه می‌توانند با بهره‌مندی از دانش روز به حیات خود و این صنعت تداوم بخشند.

گام‌های موثری برداشته نشده است

منا ابروفراخ - مدیرکل صنایع سلولزی، چاپ و نوشت‌افزار وزارت صمت: اینکه بگوییم در صنعت چاپ خلاف سایر صنایع گام‌های موثری برداشته نشده، اشتباه است. من با رصد صنایع مختلف می‌توانم بگویم که این حوزه نه‌تنها مغفول نمانده، بلکه تحول چشمگیری داشته است. این مسئله ناشی از آن است که پایه چاپی‌های کشور کسانی هستند که با دل‌شان در این حوزه کار می‌کنند و این صنعت قدیمی و پایه در کشور به‌صورت موروثی و خانوادگی بالا آمده است. امروز در صنعت چاپ حرف‌های زیادی برای گفتن داریم و نمی‌توانیم بگوییم عقب هستیم؛ گرچه هنوز جای کار داریم. اگر این صنعت را به‌عنوان ۵ صنعت اول دنیا محسوب کنیم، هیچ صنعت پایه‌ای به اندازه چاپ قدرتمند، استراتژیک و قابل توجه نیست و نمی‌شد که این صنعت را ندید. حدود ۳۰۵ واحد چاپی در کشور وجود دارد که اگر ظرفیت یک میلیون‌نیمی برای آن در نظر بگیریم، بیش از ۶۱ هزار میلیارد ریال در آن سرمایه‌گذاری شده است. همچنین ۱۰۱ واحد در حال احداث هستند و ۱۰۰ هزار میلیارد ریال پروژه در حال بهره‌برداری داریم.

سخن پایانی

صنعت چاپ به‌دلیل گردش مالی و خلق ارزش افزوده بالا، یکی از عمومی‌ترین صنایع کشور و سومین صنعت تکنولوژیک دنیا به‌شمار می‌آید. این موارد از شاخص‌های موفقیت صنایع استراتژیک به‌شمار می‌آیند و میزان موفقیت این صنایع را مورد ارزیابی قرار می‌دهد، صنعت چاپ در همه این موارد، صنعتی کلیدی و زیربنایی است؛ بنابراین این صنعت باید از سوی دولتمردان و متولیان نیز به‌عنوان یک صنعت استراتژیک به رسمیت شناخته شود و سیاست‌گذاری‌ها، برنامه‌ریزی‌ها و اختصاص منابع در قالب این صنعت اتفاق بیفتد.

گام‌های بلند پارک علم و فناوری یزد در عرصه توسعه فناوری کشور

پارک علم و فناوری یزد پارک علم و فناوری یزد، دومین پارک علم و فناوری تاسیس شده در کشور است که از سال ۳۸۰۱ فعالیت خود را آغاز نموده و به عنوان یکی از پارک‌های فناوری پیشرو در کشور توانسته است گام‌های بلندی را در عرصه توسعه فناوری کشور بردارد. پارک یزد در راستای رسالت خود مبنی بر حمایت از شرکت‌های فناور و دانش‌بنیان، تاکنون ضمن ایجاد و توسعه فضاهای فیزیکی و تامین زیرساخت‌های لازم جهت استقرار مؤسسات فناور، بیش از ۳۷۰ شرکت را در قالب مراکز چند مستاجره، مراکز رشد فناوری، مراکز رشد اقماری (شبکه نهادهای همکار) تحت پوشش خود قرار داده است.

اقداماتی که در طول سال گذشته در راستای تأمین اهداف فوق و در مسیر کمک به شکل‌دهی و توسعه زیست بوم نوآوری و فناوری در استان انجام یافته است را به صورت فهرست‌وار می‌توان در قالب موارد زیر اشاره داشت:

- آماده‌سازی و تامین زیرساخت اراضی پردیس جامع پارک
- احداث مجتمع سوله‌های نیمه‌صنعتی پردیس جامع پارک
- پیگیری اخذ ردیف بودجه مستقل پردیس جامع پارک در قانون بودجه در قالب مجوز ماده۲۳ از سازمان برنامه و بودجه کشور - تملک و راه‌اندازی کارخانه نوآوری درخشان به وسعت ۱۸۴۰۰ مترمربع
- پیگیری و راه‌اندازی مرکز نوآوری سفال و سرامیک
- تکمیل ساختمان مرکز رشد جامع مرکز فناوری اقبال
- راه‌اندازی فضای کار اشتراکی مرکز فناوری اقبال

همچنین به‌دلیل تقاضای بالای فضای کارگاهی در پارک، یکی از روش‌های تامین این نیاز، اجاره فضای مناسب کاری و راه‌اندازی پایلوت‌های فناوری می‌باشد.

یکی از پروژه‌های پارک که منشاء تحولات اساسی در استان و کشور خواهد شد استقرار در پردیس جدید پارک (طرح جامع) می‌باشد که در این راستا و با حمایت مسئولین استان زمینی به مساحت ۶۷ هکتار مقابل سایت دانشگاه یزد با موقعیت عالی تملک، و کارهای مطالعاتی (توجیهی اقتصادی، فنی، زیست‌محیطی و پدافند غیرعامل) به انجام رسیده و مجوزهای وزرات علوم، تحقیقات و فناوری، سازمان حفاظت محیط زیست، سازمان پدافند غیرعامل نیز اخذ گردیده است. با توجه به ابلاغ "آیین‌نامه اجاره بلند مدت اراضی پارک‌های علم و فناوری" ابلاغی از سوی وزارت علوم و فناوری، با حمایت سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان اعتباری جهت آماده‌سازی ۲۰ هکتار اولیه اراضی طرح جامع پیگیری و با توجه به مشکلات فضایی فعلی پارک علم و فناوری یزد از قبیل:

- استیجاری بودن غالب فضاهای موجود و بار مالی تحمیل شده در هر سال
- در نوبت استقرار بودن تعداد زیادی از موسسات پذیرش شده و در حال پذیرش
- لزوم واگذاری زمین به موسسات توسعه یافته جهت استقرار در محل پردیس جدید
- عدم جذب شرکت‌های بزرگ فناور به علت محدودیت فضا
- کمبود فضا به عنوان یکی از موانع توسعه مؤسسات تحت پوشش

عملیات عمرانی آماده‌سازی ۲۰ هکتار اولیه پروژه شامل نخاله‌برداری، تسطیح و خیابان‌کشی و جدول‌گذاری انجام گردید. همچنین در راستای تسریع در استقرار شرکت‌های فناور پروژه احداث مجتمع سوله‌های نیمه‌صنعتی پردیس جامع پارک با حمایت معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهور آغاز گردید. مشکلات این پروژه بزرگ و پیشران، که متاسفانه در مرحله اجرای اسکلت فلزی به‌دلیل عدم تخصیص به موقع اعتبار با حجم زیاد مطالبات از سوی پیمانکار متوقف شده بود، با تلاش‌های انجام یافته مرتفع شده و در صورت تخصیص اعتبارات جدید به سرعت تکمیل و در بهره‌برداری قرار خواهد گرفت.

همچنین به منظور اخذ ردیف بودجه مستقل آماده‌سازی و احداث پردیس جامع پارک در قالب مجوز ماده۲۳ رایزنی‌های فشرده‌ای با سازمان برنامه و بودجه کشور و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان یزد انجام که ان‌شاالله با توجه به بازدید کارشناسان محترم سازمان برنامه و بودجه کشور از پروژه بتوانیم در آینده نزدیک نسبت به اخذ ردیف بودجه در قانون بودجه سنواتی اقدام نماییم.

یکی دیگر از پروژه‌های تحولی پارک تملک و راه‌اندازی کارخانه نوآوری درخشان به وسعت ۱۸۴۰۰ متر مربع می‌باشد.

راه‌اندازی کارخانه نوآوری درخشان از سفر صبح روز سه‌شنبه ۲۴ اردیبهشت‌ماه سال ۱۳۹۸ آقای دکتر ستاری معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری به استان یزد و بازدید از کارخانه قدیمی و مطروکه درخشان آغاز شد. در این سفر با تبدیل این مجموعه به کارخانه نوآوری موافقت و با حمایت‌های معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری این مجموعه مرمت، بازسازی و محلی برای استقرار شتابدهنده‌های تخصصی، استارت‌آپ‌ها و شرکت‌های دانش‌بنیان تبدیل گردید. کلیه این فعالیت‌ها براساس تفاهمنامه‌ای میان استانداری یزد، معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری، پارک علم و فناوری یزد و سازمان عامل منطقه ویژه علم و فناوری آغاز و با تلاش‌های صورت گرفته از سوی طرفین تفاهمنامه، مدل مفهومی، طراحی پلتفرم شبکه‌سازی در زیست بوم نوآوری و عملیات اجرایی عمرانی فاز اول به پایان رسید و کارخانه در روز ۲۵ مرداد ماه سال جاری همزمان با سفر جناب آقای دکتر ستاری و با هزینه‌کرد بالغ بر ۴۰ میلیارد تومان به بهره‌برداری رسید.

یکی دیگر از پروژه‌های زیرساختی پارک، راه‌اندازی مرکز نوآوری سفال و سرامیک با حمایت معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهور می‌باشد که در این راستا ضمن عقد قرارداد اجاره با مجتمع فرهنگی اخوان دستمالچی واقع در دروازه قرآن، یکی از بلوک‌های ساختمانی موجود به مساحت ۲۰۰۰ متر مربع زیر بنا بازسازی و با فراهم شدن شرایط استقرار شرکت‌های حوزه سرامیک ان‌شاالله به زودی افتتاح خواهد شد.

در راستای تامین فضای استقرار شرکت‌های فناور، از پروژه‌های حائز اهمیت تکمیل ساختمان مرکز رشد جامع مرکز فناوری اقبال می‌باشد. این ساختمان با مساحت ۳۳۶۴ متر مربع در محل مرکز فناوری اقبال در حال احداث بوده که به دلیل مشکلات مالی و عدم پرداخت مطالبات پیمانکار، متاسفانه پروژه متوقف و بلاتکلیف مانده بود که خوشبختانه با پیگیری‌های صورت گرفته و رایزنی با سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان و حمایت‌های آن سازمان ضمن پرداخت بخش مهمی از مطالبات پیمانکار قبلی، نسبت به برگزاری مناقصه و انتخاب پیمانکار جدید اقدام و به حمدالله ساختمان در حال تکمیل می‌باشد.

یکی دیگر از پروژه‌های زیر ساختی پارک، راه‌اندازی فضای کار اشتراکی مرکز فناوری اقبال با حمایت معاونت محترم علمی و فناوری ریاست‌جمهوری می‌باشد. قرارگیری تیم‌های کاری در کنار یکدیگر و ایجاد شبکه‌ای از روابط در بستر فضای کار اشتراکی منجر به شناسایی نیروهای مکمل در سایر شرکت‌ها شده؛ که با اشتراک دانش و مهارت در یک رابطه برد-برد، هم‌افزایی بین موسسات مستقر در پارک را فراهم می‌آورد. از این‌رو، پارک با هدف تقویت مشارکت بین موسسات مستقر در دوره‌های مختلف و همچنین ایجاد فضایی مازاد برای جبران محدودیت فضای در اختیار تعدادی از شرکت‌ها، نسبت به مرمت و بازسازی مجموعه آشپزخانه و رستوران مرکز فناوری اقبال و تبدیل آن به فضای کار اشتراکی اقدام و خوشبختانه در روز ۲۵ مردادماه سال‌جاری همزمان با سفر جناب آقای دکتر ستاری و با حضور ایشان افتتاح و مورد بهره‌برداری قرار گرفت.

نوبت اول

وزارت راه و شهرسازی
اداره کل راه و شهرسازی استان تهران

آگهی مناقصه عمومی شماره ۱۴۰۱/۱۵

اداره کل راه و شهرسازی استان تهران در نظر دارد پروژه ذیل را ازطریق برگزاری مناقصه عمومی یک‌مرحله‌ای از طریق سامانه تدارکات الکترونیک دولت واگذار نماید.

ردیف	موضوع	شماره مناقصه در سامانه ستاد	تضمین شرکت در فرایند ارجاع کار (ریال)	برآورد اولیه (ریال)
۱	حفاظت و نگهبانی از ساختمانهای اداره کل در سطح استان	۲۰۰۱۰۰۳۰۲۹۰۰۰۰۱۱	۱،۰۴۷،۱۷۹،۷۳۹	۲۰،۹۴۳،۵۹۴،۷۷۲

کلیه مراحل برگزاری مناقصه از دریافت اسناد مناقصه تا ارائه پیشنهاد مناقصه‌گران و بازگشایی پاکتها از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir انجام خواهد شد. همچنین ارسال فیزیکی پاکت الف مطابق برنامه زمانی زیر به آدرس مناقصه‌گزار الزامی است. (نوع تضمین یکی از تضامین معتبر در آئین‌نامه تضمین به شماره ۱۲۳۴۰۲ مورخ ۹۴/۹/۲۲ می‌باشد.)

آخرین مهلت زمانی ثبت‌نام و دریافت اسناد: از تاریخ درج آگهی تا ساعت ۱۵:۰۰ مورخ: ۱۴۰۱/۰۶/۱۶

آخرین مهلت زمانی ارسال پیشنهاد در سامانه ستاد و تحویل فیزیکی پاکت الف به دبیرخانه مناقصه‌گزار: تا ساعت ۰۹:۰۰ مورخ: ۱۴۰۱/۰۶/۲۷

زمان بازگشایی پاکات مناقصه راس ساعت ۹:۳۰ روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۱/۰۶/۲۷ در آدرس زیر خواهد بود:

آدرس مناقصه‌گزار: تهران، خیابان سپیدقدرنی، خیابان کلانتری، پلاک ۸۰، ساختمان شماره ۱ اداره کل راه و شهرسازی استان تهران.

تلفن تماس: ۸۸۹۲۱۵۰۵ داخلی ۲۲۰۷

اداره کل راه و شهرسازی استان تهران

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۱/۰۶/۰۹ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۱/۰۶/۱۰

جایگاه صنعت چاپ در برنامه هفتم توسعه

سومین همایش ملی علوم و فناوری چاپ ایران با هدف استفاده از ظرفیت‌های صنعت چاپ کشور در نیل به توسعه پایدار و الگوی ایرانی ـ اسلامی بیانیه‌ای منتشر کرد. این بیانیه در آستانه تدوین برنامه ۵ ساله هفتم توسعه و تحولات اقتصادی ایران و جهان به بیان پیشنهاداتی پرداخته است. در این بیانیه آمده دستگاه‌های سیاست‌گذاری، حکمرانی این صنعت راهبردی را به‌عنوان صنعت پیشران قلمداد کنند و جایگاه ویژه و مهم آن را در فرآیند توسعه به رسمیت بشناسند. به‌گزارش ایبنا، همچنین توجه ویژه به صنعت چاپ و زیربخش‌های آن از سوی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، مجلس شورای اسلامی، سازمان برنامه و دیگر دستگاه‌های ذی‌ربط در برنامه هفتم توسعه پیشنهاد شده است، همچنین فعالان صنعت چاپ درخواست دارند باتوجه به ماهیت پیشران صنعت چاپ، وزارت صمت به‌عنوان متولی شناسایی صنایع پیشران، بررسی و معرفی صنعت چاپ و بسته‌بندی را در دستور کار قرار دهد. همچنین درخواست شده باتوجه به سهم عمده صنعت چاپ در بازرگانی، صنعت، تولید و اقتصاد، برنامه هفتم توسعه پیش‌بینی‌های لازم برای رفع عقب‌افتادگی، فرسودگی ناوگان، مدیریت غیرعلمی، فقدان آموزش و پژوهش و سایر موانع بازدارنده انجام‌شده و مسیر تربیت نیروی انسانی متخصص، روزآمدسازی تجهیزات، بهره‌مندی از فناوری‌های نوین، تسهیلات قانونی و مالی و پژوهش‌های کاربردی موثر در صنعت هموار شود. به علاوه اینکه پیشنهاد شده باتوجه به سهم بزرگ صنعت چاپ در تجارت و صادرات، برنامه هفتم توسعه از این صنعت به‌عنوان ظرفیتی برای حضور کشور در پیمان‌های منطقه‌ای و جهانی مانند اوراسیا، اکو، بریکس و شانگهای برای ارزآوری، ایجاد اشتغال و کمک به اقتصاد عمومی کشور بهره ببرد.

یادداشت

نیاز صنعت نشر به واردات کاغذ

محمود آموزگار، نایب رئیس اتحادیه ناشران و کتابفروشان تهران

صنعت نشر در سال‌های اخیر مشکلات زیادی را به خود دیده و مهم‌ترین آن افزایش نرخ تمام‌شده محصولات این حوزه است. تا پیش از این، کاغذ با قیمت‌های مناسب‌تری در بازار عرضه می‌شد، اما در حال حاضر بنا بر مسائل مختلفی همچون تحریم و افزایش نرخ ارز، رشد بهای تمام‌شده تولیدات داخلی و همچنین کاغذهای وارداتی رخ داد. در توضیح تاثیر تحریم بر صنایع داخلی تولید کاغذ باید گفت مواد اولیه این صنایع و کارخانجات، وارداتی است، به‌دلیل افزایش تحریم‌ها در سال‌های اخیر، واردات مواد اولیه با دشواری زیادی همراه شد. تنها خمیر کاغذ برای صنایع تولید کاغذ وارداتی نبوده و بخش زیادی از اقلام مربوط به صنعت نشر نیز وارداتی است. با تشدید تحریم‌ها، محدودیت‌های جدی برای واردات لوازم صنعت چاپ و نشر شکل گرفت. این موضوع سبب شد تا واردکنندگان مجبور شوند کالاها را با پرداخت قیمت‌های بالاتری وارد کنند، در نتیجه این هزینه‌ها بر نرخ نهایی و تمام‌شده محصولات صنعت چاپ و نشر تاثیر گذاشته و باعث شد تا افزایش قیمت‌ها در ابعاد گسترده انجام گیرد. از سویی دیگر، بخش زیادی از کاغذ موردنیاز کشور از طریق واردات پاسخ داده می‌شود، چرا که تولیدات داخلی از نظر کمیت، مناسب تامین نیاز کاغذ نیست و حداقل دوسوم کاغذهای مصرفی وارداتی است. در چنین شرایطی، نرخ ارز و نوسان آن و همچنین تشدید تحریم‌ها بر روال واردات کاغذ تاثیرگذار و در نهایت نرخ کاغذ در بازار افزایش یافته است.

صنعت نشر در ایران برای ادامه حیات خود به واردات نیاز دارد. تنها کاغذ بر نرخ نهایی کتاب تاثیر ندارد و مولفه‌های دیگری نیز تاثیرگذار هستند. زینک، جوهر و به‌طورکلی مجموعه‌ای از نیازمندی‌های صنعت چاپ وارداتی و بدیهی است تحریم بر نرخ و شرایط واردات این ملزومات تاثیرگذار خواهد بود. تحریم‌ها نرخ تمام‌شده واردات موارد مذکور را افزایش داده و با تامین آنها با سختی بیشتری همراه شده است، در ادامه نیز این هزینه‌ها بر ارزش نهایی کتاب اثر مستقیم دارد.

علاوه بر تمام مسائل اقتصادی یادشده، در سال‌های اخیر به‌دلیل شیوع ویروس کرونا و تعطیلی‌های پی‌درپی آن، مشاغل مربوط به نشر، دچار چالش‌های جدی شدند. قرنطینه‌های طولانی سبب شد تا نقایص مهمی در فروش کتاب و عملکرد کتابفروشی‌ها شکل گیرد. همزمانی این اتفاق با افزایش نرخ محصولات صنعت نشر، سبب شد تا تورمی شدید در این حوزه به‌وجود آمده و فروش محصولات کاهش بسیار زیادی داشته باشد. در سال‌های اخیر شیوع ویروس کرونا و افزایش هزینه تمام‌شده تولید در صنعت چاپ و نشر، درآمدهای فعالان این حوزه را به‌طورمستقیم تحت‌تاثیر قرار داد، بنابراین شرایط فعلی بازار محصولات صنعت نشر به‌ویژه کتاب، نامناسب است و با افزایش چند برابری قیمت‌ها، این تولیدات از سبدهای خرید افراد به‌تدریج کمرنگ و حذف شده. به‌بیانی ساده‌تر، یکی از مسائلی که فروش کتاب را کاهش می‌دهد، افزایش نرخ آن است. در رابطه با این مسئله، در سال‌های گذشته به ناشران، کاغذ یارانه‌ای اعطا می‌شد. با تغییر برخی سازکارها، هرچند هنوز به عده‌ای از ناشران کاغذ یارانه‌ای تعلق می‌گیرد، اما بخش زیادی از ناشران از این حمایت دولتی برخوردار نیستند. همین موضوع سبب شده تا بیشتر تولیدات حوزه نشر با کاغذ بازار آزاد انجام شده و نرخ نهایی کتاب متاثر از نرخ کاغذ، بالا رود، در نهایت، خریداران افزایش نرخ کتاب را در حوزه‌های مختلف (کتاب آموزشی، سرگرمی، رمان و ...) به‌ناچار پذیرفتند.

باید توجه داشت صنعت نشر یک اقتصاد دارد و جدا از باقی بخش‌های اقتصادی کشور نیست. تحریم‌ها فعالیت‌های اقتصادی تمامی بخش‌های اقتصادی را مختل کرده و صنعت نشر نیز از این آسیب بی‌بهره نمانده است.

بررسی صمت از عملکرد دولت در زمینه تامین کاغذ

بازار کاغذ همچنان ملتهب است

ملیکا انصاری
editor@smtnews.ir

جهش‌های قیمتی کاغذ در پی کمبود آن در بازار، سبب شد تا در چند سال اخیر فعالان صنعت چاپ و نشر با دست‌اندازهای شدیدی مواجه باشند. افزایش چند برابری نرخ تمام‌شده محصولات این صنعت مانند کتاب را می‌توان نمودی از نابسامانی بازار کاغذ دانست، در این راستا، دولت سیزدهم بر آن شد تا با اجرای برخی راهکارها، به بازار کاغذ سامان دهد. اختصاص ارز برای تامین کاغذ و امضای تفاهمنامه‌های همکاری با شرکت‌های داخلی از جمله طرح‌هایی هستند که دولت رئیسی برای بهبود کمبود کاغذ صنایع اتخاذ کرد، همچنین وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی نیز چندی پیش اعلام کرد مشکلات کاغذ مطبوعات پیگیری شده است. با دستور شخص رئیس‌جمهوری، واردات کاغذ با نرخ مناسب انجام شده و به‌زودی بخش مهمی از کاغذ موردنیاز رسانه‌های مکتوب تامین خواهد شد، بنابراین به‌نظر می‌رسد دولت سیزدهم، برنامه‌های جدی را برای بهبود بازار کاغذ و فعالیت صنعت چاپ و نشر دارد. صمت در این گزارش، ضمن بررسی شرایط فعلی بازار کاغذ، با کارشناسان و فعالان صنعت چاپ و نشر درباره اثر طرح‌های دولتی برای ساماندهی کمبودهای کاغذ به گفت‌وگو پرداخته که در ادامه می‌خوانید.

عکس: صمت

نهادهای دولتی مانند وزارت صنعت، معدن و تجارت وظیفه دارند در انبارهای خود به‌اندازه کافی کالا داشته باشند و در صورت کمبود بازار، کالا عرضه کنند تا افزایش نرخ و تورم رخ ندهد، اما در بحث تامین کاغذ، چنین مدیریتی تاکنون رخ نداده است

استقبال نکردن از کاغذهای داخلی

یکی از برنامه‌های جدی دولت در راستای بهبود کمبودهای کاغذ در کشور، توسعه صنایع داخلی و افزایش تولید آنها است. در این زمینه شرکت چوب و کاغذ مازندران نیز به‌تازگی اعلام آمادگی کرده است تا از اول شهریور، امسال هر ماه، ۱۰۰۰ تن کاغذ را به بازار وارد کند یا در اختیار وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی قرار دهد تا نیاز بخش عمده‌ای از فعالان حوزه نشر پوشش داده شود. اکنون این کارخانه ۶۷ درصد نیاز کاغذ کتاب‌های درسی را تامین می‌کند و قرار است علاوه بر آن به کمک اهالی نشر هم بیاید.

به‌گزارش ایرنا، آخرین بررسی‌ها نشان می‌دهد که نیاز کشور به کاغذ تحریر حدود ۳۸۰ تن است که کمابیش ۱۵۰ تن آن از طریق تولید داخل تامین می‌شود، اما به‌دلیل عدم استقبال مصرف‌کننده داخلی توسعه آن فراهم نشده و تا حدودی تولیدات کاهش یافته است. اما به گفته مصرف‌کنندگان کاغذ و ناشران، کاغذ تولید داخلی از کیفیت مطلوبی برخوردار نیست بنابراین ترجیح می‌دهند از کاغذهای وارداتی استفاده کنند. اگر چه همه کتاب‌ها همانند کتاب مدارس نیازمند کاغذ با کیفیت نیست. برخی فعالان عرصه نشر به بررسی دلایل استقبال نکردن مصرف‌کننده داخلی از کاغذ اشاره دارند. آنان معتقدند حمایت نکردن از تولید داخلی طی چند سال گذشته و اختصاص ارز به کاغذهای وارداتی که زمینه را برای کاهش نرخ کاغذ وارداتی در سطح بازار فراهم کرده، از عوامل موثر بر استقبال نشدن از کاغذ داخلی است. در این شرایط، مصرف‌کنندگان ترجیح دادند تا به‌دنبال کاغذ ارزان‌تر بروند، در نهایت نیز تمامی این مسائل دست به‌دست هم داده تا برخی کارخانه‌های تولیدکننده کاغذ به تعطیلی کشیده شوند.

پایین بودن کیفیت کاغذهای داخلی

بهمن پورمند، رئیس سابق اتحادیه چاپخانه‌داران تهران در گفت‌وگو با صمت، به تشریح وضعیت کاغذ در صنعت چاپ و نشر پرداخت. او ضمن نامناسب خواندن شرایط فعلی موجودی کاغذ در بازار گفت: از ابتدای امسال دولت اجرای برنامه‌ها و طرح‌های مختلفی را برای رفع کمبود کاغذ چاپ و نشر و سایر مصارف اعلام کرد.

تخصیص ارز برای واردات کاغذ و همچنین توانمندسازی کارخانه‌های تولیدی داخل از مهم‌ترین برنامه‌های در پیش گرفته‌شده به‌شمار می‌رود. ابتدا اگر به وضعیت کنونی بازار کاغذ نگاهی بیندازیم، خواهیم دید شرایط نامناسبی حاکم بوده و کاغذ در سال‌های اخیر به ویژه چند وقت گذشته، رشد قیمتی زیادی را تجربه کرده است.

وی ادامه داد: در حال حاضر کاغذ وارداتی با قیمت‌های بسیار بالا در بازار مبادله می‌شود و بهای آنها به بندی بالای یک میلیون تومان رسیده است.

در روزهای اخیر اخباری مبنی بر افزایش توانایی داخلی در تولید کاغذ عنوان شد که باید در این‌باره تاکید کرد کاغذهای ایرانی مصارف محدودی دارند و نمی‌توان از آنها برای کاربردهای گسترده استفاده کرد.

این فعال صنعت چاپ تصریح کرد: نوع جنس و کیفیت کاغذهای تولید داخل تنها برای مصارفی همچون روزنامه‌ها و مطبوعات و بخشی از حوزه‌های نشر به‌کار می‌رود. این نوع کاغذها دارای رنگ متفاوت و کیفیت‌های پایین‌تر است و از آنها نمی‌توان در تمامی بخش‌های صنعت چاپ استفاده کرد، بنابراین همچنان صنعت چاپ و نشر ایران برای تامین نیازهای خود به کاغذهای وارداتی نیاز دارد.

کم بودن تقاضا برای کاغذ مطبوعات

پورمند در ادامه صحبت‌های خود به تامین شدن کاغذ مطبوعات با تولید داخلی اشاره کرد و گفت: همان‌طور که پیش‌تر اشاره شد، کاغذهای تولید داخل به‌دلیل دارا بودن رنگ خاص و کیفیت پایین‌تر، مورداستقبال عموم ناشران قرار نمی‌گیرند. از تولیدات داخلی کاغذ نمی‌توان در مواردی همچون مجله یا چاپ‌هایی که نیاز به کاغذ باکیفیت دارند، استفاده کرد.

بیشتر کاغذهای داخلی برای چاپ مطبوعات و روزنامه‌ها کارآیی داشته و از آن جایی که تقاضا برای چاپ در حوزه مطبوعات به نسبت سایر مصارف نشر کمتر است، تولیدات داخلی تا حدی می‌تواند پاسخگوی این نیاز باشد.

پورمند تصریح کرد: در سال‌های اخیر بنا به دلایل مختلفی، خرید روزنامه مردم کم شده و در نتیجه تیراژ روزنامه‌ها به‌شدت کاهش یافته است. از سویی دیگر نیز، تولید کاغذ داخلی محدود است و می‌تواند نیاز کم کاغذهای مطبوعات را پوشش دهد.

وی در ادامه افزود: تولیدات داخلی در چند وقت اخیر، افزایش نرخ چندانی داشته‌اند، چرا که مواد اولیه صنایع و کارخانجات کاغذسازی وارداتی بوده و با ارز آزاد واردات مواد اولیه انجام می‌شود، بنابراین کاغذهای داخلی نیز تحت‌تاثیر تغییرات قیمتی در چند مدت اخیر قرار گرفتند.

ضرورت بهبود تجهیزاتی صنایع

رئیس سابق اتحادیه چاپخانه‌داران تهران، افزایش توان صنایع داخلی تولید کاغذ را مشروط بر بهبود تجهیزاتی آنها دانست و در این‌باره توضیح داد: خودکفایی و تامین صددرصدی نیازهای داخلی در حوزه چاپ و نشر، الزامات مهمی را می‌طلبد. برای آنکه تولیدات کاغذ صنایع داخلی بتواند پاسخگوی کشور باشد، باید از نظر کیفیت و کمیت بهبود یابند.

به‌عبارت دیگر، تولیدکنندگان باید کاغذهای خود را از نظر کیفیت و همچنین تیراژ تولید افزایش دهند تا خودکفایی رسمی و جدی در بحث تامین کاغذ شکل گیرد.

پورمند افزود: بهبود توان صنایع داخلی، نیازمند صرف هزینه و منابع مالی گسترده است. باید صنایع کشور از نظر فنی مجهز شده و دستگاه‌های به‌روز و پیشرفته برای تولید کاغذ وارد کشور شوند، تنها در این صورت می‌توان به بهبود کیفیت کاغذ داخلی و افزایش تیراژ تولید آنها امیدوار بود. میزان تولید داخلی در حوزه کاغذ بسیار محدود است و حتی اگر کاغذهای داخلی از کیفیت بالا برخوردار باشند نیز نمی‌توانند تمام نیازهای کاغذ کشور را پوشش دهند.

> در حال حاضر کاغذ وارداتی با قیمت‌های بسیار بالا در بازار مبادله می‌شود و بهای آنها به بندی بالای یک میلیون تومان رسیده است

معضل ادامه‌دار کمبود کاغذ

نادر قدیانی، فعال باسابقه حوزه چاپ و نشر در گفت‌وگو با صمت، موجودی کاغذ بازار را از نظر کمیت و نرخ، نامناسب توصیف کرد. او معتقد است: ضعف در مدیریت‌های مربوط به تامین کاغذ سبب شده تا بازار کاغذ شرایط نابسامانی داشته باشد. قدیانی در این‌باره توضیح داد: معتقدم در چند سال اخیر در مسئله تامین کاغذ کشور، به‌طور مناسبی عمل نشده است، متاسفانه مدیریت مناسبی را برای واردات کاغذ شاهد نبوده‌ایم و در حال حاضر شرایط بسیار نامطلوبی در بازار کاغذ حاکم است. در یک سال و نیم اخیر، کمبود کاغذ و عدم‌پاسخگویی مناسب به نیاز بازار، سبب شد تا جهش‌های قیمتی سنگینی را در این‌باره داشته باشیم. در حال حاضر هر بند کاغذ تحریر وارداتی در بازار با نرخ یک و نیم میلیون تومان خرید و فروش می‌شود، در حالی که بهای اصلی این کاغذ در بازارهای جهانی، بسیار کمتر از این نرخ است.

وی در ادامه تصریح کرد: کاغذ تحریر، کاغذی است که در تولیدات مختلفی مصرف شده و از این‌رو کاربردهای زیادی در بازار دارد، اما به‌دلیل کمبود و همچنین نرخ بسیار بالای کاغذ، ناشران در چند وقت اخیر مجبور شدند تا تعداد نیروی کار خود را تعدیل کنند، به این ترتیب وضعیت کلی صنعت چاپ و موجودی کاغذ در بازار را می‌توان نامناسب و حتی رهاشده توصیف کرد.

بازار به انواع کاغذ نیاز دارد

قدیانی در ادامه به اخباری مبنی بر آزاد شدن ثبت سفارش ناشران برای دریافت کاغذ تولید داخلی اشاره کرد.

او محدود بودن مصارف کاغذ داخلی را مهم‌ترین عامل استمرار مشکلات کاغذ پس از اجرای این ثبت سفارش‌ها عنوان کرد و گفت: برای آنکه متوجه شویم آیا کاغذهای تولید داخل، پاسخگوی نیاز کشور هستند یا نه، باید به آمار و ارقام مصارف کاغذ و همچنین میزان تولید صنایع داخلی نگاهی انداخت.

میزان تولید داخلی کاغذ، به‌اندازه‌ای نیست که بتواند تمامی تولیدات حوزه‌های مختلف را پشتیبانی کند، به‌عنوان مثال، برای چاپ کتاب کودک، به کاغذهایی با جنس گلاسه یا سایر محصولات این‌چنینی نیازمند هستیم. برای این دست نیازها، هنوز تمهیداتی اندیشیده نشده و بازار با بی‌ثباتی و نابسامانی روبه‌رو است.

این فعال صنعت چاپ و نشر در ادامه خاطرنشان کرد: علاوه بر کم بودن میزان تولید کاغذهای داخلی، این کاغذها از کیفیت چندان مناسبی برای چاپ و نشر برخوردار نیستند، از این‌رو به‌نظر می‌رسد در حوزه چاپ و نشر نیز کاغذهای تولید داخل نتوانند پاسخگوی نیاز بازار باشند. دولت وظیفه اصلی تامین کالای موردنیاز بازار را برعهده دارد. نهادهای دولتی مانند وزارت صنعت، معدن و تجارت وظیفه دارند تا در انبارهای خود به‌اندازه کافی کالا داشته باشند و در صورت کمبود بازار، کالا عرضه کنند تا افزایش نرخ و تورم رخ ندهد، اما در بحث تامین کاغذ، چنین مدیریتی تاکنون رخ نداده است.

قیمت‌های غیرمعقول کاغذ

قدیانی در پایان صحبت‌های خود به اثرگذار نبودن برنامه‌های دولت در رابطه با تنظیم بازار کاغذ اشاره کرد و گفت: پیش‌تر عنوان شد که در حال حاضر هر بند کاغذ تحریر در بازار داخلی بسیار گران است. اگر بهای کاغذ تحریر را با ارز آزاد ۲۵ هزار تومان حساب کنیم، هر بند آن قیمتی حدود ۶۰۰ الی ۷۰۰ هزار تومان خواهد شد، اما به‌دلیل کمبودهای سنگین کاغذ در بازار، شاهد قیمت‌های چندبرابر واقعیت هستیم، چرا که دولت در این مدت نتوانست تخصیص ارز برای واردات کاغذ را به‌خوبی انجام دهد.

وی ادامه داد: همچنین دولت ذخیره کاغذ در انبار نداشت تا بتواند در زمان کمبود، کالا به بازار عرضه کند. این مسائل در کنار هم سبب شد تا در یک الی ۲ سال اخیر، بازار کاغذ و به‌طور کلی صنعت نشر، فضای ملتهب و ناآرامی داشته باشد.

سخن پایانی

در سال‌های اخیر، وضعیت نابسامان بازار کاغذ، شرایط را برای فعالیت ناشران و فعالان حوزه نشر، سخت و پیچیده کرد، به‌طوری که بسیاری از شاغلان در این صنعت با خطر بیکاری دست و پنجه نرم کردند و مالکان و صاحبان کسب‌وکارهای حوزه نشر نیز خسارت‌های فراوانی را متحمل شدند. پس از این اتفاق دولت اعلام کرد منابع مالی مناسب برای واردات کاغذ را تخصیص خواهد داد، اما فعالان صنعت چاپ و نشر معتقدند هنوز تغییر زیادی در این بازار شکل نگرفته است.

مرگ تدریجی جنگل‌ها

یک فعال محیط‌زیست گفت: در ۷۰ سال گذشته، ۷ میلیون هکتار از جنگل‌های زاگرس از بین رفته و در حال‌حاضر، فقط ۵ میلیون هکتار جنگل در زاگرس باقی مانده است. اینچنین که به نابودی جنگل‌ها و مراتع کشور کمر همت بسته‌ایم، متاسفانه تا ۵۰ سال آینده تمامی جنگل‌ها و در ۸۰ سال آینده، تمامی مراتع کشور را از دست می‌دهیم.

فرزاد علیزاده در گفت‌وگو با ایسنا با بیان اینکه از ۱۶۵ میلیون هکتار وسعت کشور، ۱۲میلیون هکتار آن شامل جنگل‌ها می‌شود، گفت: جنگل‌های بلوط زاگرس با وسعت ۶ میلیون هکتار حدود ۵۰ درصد جنگل‌های ایران را تشکیل می‌دهند؛ ۸۰ درصد عشایر کشور و بیش از ۵۰ درصد دام کشور (۶۵ میلیون دام سنتی در کشور وجود دارد) در این منطقه حضور دارند و ۴۰ درصد آب کشور از این منطقه تامین می‌شود.

علیزاده ادامه داد: کشور ما در عرض جغرافیایی ۲۵ تا ۴۰ درجه قرار دارد و این یعنی کمربند بیابانی کره زمین از کشور ما می‌گذرد. متوسط بارندگی جهانی ۶۰۰ میلی‌متر بوده، اما در کشور ما ۲۳۵ میلی‌متر است (یک‌سوم متوسط جهانی) بر این اساس، کشور ایران را از نظر بارندگی در مناطق آب و هوایی خشک و نیمه‌خشک قرار می‌گیرد.

وی خاطرنشان کرد: همین امر اهمیت جنگل‌های زاگرس را به‌عنوان وسیع‌ترین رویشگاه جنگلی غیرتجاری (از نظر تولید فرآورده‌های چوبی) گوشزد می‌کند. متاسفانه در سال‌های اخیر، فعالیت‌های انسانی و طبیعی متعددی باعث زوال و مرگ تدریجی درختان بلوط زاگرس شده است.

گفت‌وگو

در گفت‌وگوی صمت با یک کارشناس مطرح شد

رفع محدودیت تولید کاغذ با بازیافت

عکس: آیدا فریدی

کامیار فکور
editor@smtnews.ir

بازیافت ۲۵ درصد کاغذهای باطله از قطع یک میلیون و ۷۰۰ هزار درخت جلوگیری می‌کند و ۱۰۰ هزار تن کاغذ بازیافتی از آن تهیه می‌شود

با توجه به شرایط جغرافیایی و کمیت پایین پوشش جنگی در ایران و همچنین کیفیت پایین درختان برای تولید کاغذ، مشکلات و محدودیت‌های زیادی در تولید کاغذهای چاپ و تحریر وجود دارد. هرچند ضرورت بازیافت پسماند بر کسی پوشیده نیست، اما با توجه به اینکه بخش قابل‌توجهی از پسماندهای تولیدشده محصولات کاغذی است، بازیافت این محصول در ایران نیازمند توجه ویژه‌ای است. نه‌تنها جنبه محیط‌زیستی بازیافت کاغذ اهمیت دارد، بلکه بحث‌های اقتصادی نیز ضرورت این امر را بیشتر می‌کند.

حسین جلالی‌ترشیزی، استاد دانشگاه شهید بهشتی در گفت‌وگو با صمت می‌گوید: در تولید کاغذ بازیافتی از کاغذهای جمع‌آوری‌شده، نباید انواع کاغذها را با هم وارد فرآیند بازیافت کرد. نکته‌ای که ما در ایران باید روی آن کار کنیم همین مرحله اولیه بازیافت کاغذ است که از آن به‌عنوان دسته‌بندی انواع کاغذها یاد می‌شود. عمده اشکالی که در حوزه بازیافت با آن روبه‌رو هستیم، دسته‌بندی انواع کاغذ و در مرحله ابتدایی جمع‌آوری در مبدأ است.

استفاده از بازیافت پسماند کاغذ هم به‌دلیل مسائل محیط‌زیستی و هم از منظر اقتصادی در همه جای دنیا متداول و ضروری است. در کشور ما که منابع اولیه تولید کاغذ، بسیار محدود است، این مسئله ضرورت بیشتری دارد. به همین دلیل نیز چند دهه است معضل کاغذ گریبانگیر کشور شده و همچنان ادامه دارد.

از سوی دیگر، با مقایسه‌ای میان هزینه‌های جمع‌آوری کاغذ باطله‌ها و انتقال آنها به کارخانه بازیافت با هزینه قطع درختان و انتقال آنها به کارخانه می‌توان به ارزان بودن راهکار بازیافت برای تولید کاغذ پی برد، چراکه مثلا به لحاظ شیمیایی، فرآیند رنگ‌بری از کاغذ باطله‌ها خیلی ارزان‌تر از تولید کاغذهای نو از چوب درختان است. به‌گفته کارشناسان بازیافت، فقط ۲۵ درصد کاغذهای باطله از قطع شدن یک میلیون و ۷۰۰ هزار درخت جلوگیری می‌کند و ۱۰۰ هزار تن کاغذ بازیافتی از آن تهیه می‌شود. بازیافت کاغذ در ۷ مرحله جمع‌آوری، جداسازی، خمیرسازی، جوهرزدایی، تولید کاغذهای جدید، برش زدن و بسته‌بندی انجام می‌شود.

در بسیاری از کشورهای جهان، یکی از راه‌های تامین کاغذ، بازیافت این کالاست. این فرآیند در ایران چگونه بوده و بازیافت این محصول را چقدر ضروری می‌دانید؟

به‌طور میانگین، حدود ۷ تا ۸ درصد از میزان پسماند جمع‌آوری‌شده روزانه در شهر تهران را انواع فرآورده‌های کاغذی تشکیل می‌دهد که اگر در شبانه‌روز، ماه یا سال اندازه‌گیری شود، به عددی بزرگ و قابل توجهی می‌رسیم. امروزه بازیافت نه یک امر انتخابی، بلکه یک روند اجتناب‌پذیر است. استفاده از بازیافت پسماند کاغذ هم به‌خاطر مسائل زیست‌محیطی و هم از منظر اقتصادی، در همه جای دنیا متداول و ضروری است.

در کشور ما که منابع اولیه تولید کاغذ بسیار محدود شده، این مسئله ضرورتی‌تر است. چند دهه است معضل کمبود کاغذ گریبانگیر کشور شده و از سویی هم، کاغذ جزو کالاهایی استراتژیک به‌شمار می‌رود.

استراتژیک بودن کاغذ هم در بعد فرهنگی و مصارف آموزشی و پژوهشی مطرح است و هم در بعد بهداشتی. میزان مصرف کاغذ در همه جای دنیا، شاخصی برای توسعه فرهنگی و توسعه بهداشتی به‌شمار می‌رود. استفاده از کاغذهای بهداشتی در ایران با توجه به گستره مصرفی که دارد، نسبت به بقیه کشورها کمتر است، اما مصرف انواع دیگر کاغذ، مخصوصا کاغذهای بسته‌بندی و همچنین کاغذهای چاپ و تحریر در حال افزایش است. به همین خاطر، ضرورت بازیافت انواع کاغذ در ایران بیش از دیگر کشورها از جمله کشورهای اروپایی و امریکای شمالی است.

در حال حاضر مشکل اصلی در فرآیند و مراحل بازیافت پسماند کاغذ در ایران چیست؟

نکته حائز اهمیت در بازیافت کاغذ، نوع کاغذی است که قرار است بازیافت شود. درباره کاغذهای بسته‌بندی اهمیت و حساسیت توجه به جداسازی کاغذها کمتر است، اما درباره کاغذهایی که مصرف چاپ و تحریر داشته‌اند و قرار است دوباره برای کاغذهای چاپ و تحریر مورداستفاده قرار بگیرند، مرحله جداسازی انواع کاغذها بسیار اهمیت دارد. به‌عبارتی در تولید کاغذ بازیافتی از کاغذهای جمع‌آوری شده نباید انواع کاغذها باهم وارد فرآیند بازیافت شوند. نکته‌ای که در ایران باید روی آن کار کنیم، مرحله اولیه بازیافت کاغذ است که از آن به‌عنوان دسته‌بندی انواع کاغذها یاد می‌شود.

این جمع‌آوری می‌تواند از سوی شهرداری یا افرادی که به صورت تجاری و خصوصی، کار جمع‌آوری را انجام می‌دهند، انجام شود. اگر فرآیند جداسازی انواع کاغذها به‌درستی انجام شود، مراحل بعدی بازیافت و در نهایت، تولید کاغذ در کارخانه راحت‌تر خواهد بود. صنعت کاغذ ایران در مراحل بعد از جمع‌آوری پسماند کاغذ، نه در سطح کشورهای خیلی پیشرفته، اما استاندارد خوبی دارد. از همین‌رو در فرآیند تولید کاغذ از پسماند کاغذ، مسئله اساسی که باید به آن توجه شود، جداسازی انواع کاغذها در مبدأ است. البته انجام این کار نیازمند فرهنگ‌سازی عمومی است. امروز بخش وسیعی از شهروندان می‌دانند که باید کاغذ را از سایر زباله‌ها جدا کرد. اما بحث دیگر این است که باید انواع کاغذها را هم از یکدیگر تفکیک کنیم. به‌طور مثال، کاغذ روزنامه، دفترچه یادداشت و کارتن با یکدیگر تفاوت دارند و مراحل فرآوری و استفاده‌ای که از آنها می‌شود هم با هم متفاوت است. اگر در رسانه‌ها و در فضاهای آموزشی از جمله مدرسه‌ها، بیشتر به این موضوع توجه و در این‌باره اطلاع‌رسانی شود، بحث بازیافت و استفاده مجدد از الیاف سلولزی تقویت و بهبود پیدا می‌کند.

در مقیاس کلان، فرآیند بازیافت کاغذ در ایران را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

ایران در موضوع بازیافت کاغذهای بسته‌بندی، بسیار موفق بوده و امروز توانایی صادرات کاغذهای بسته‌بندی و اضافه تولید در داخل کشور وجود دارد. در چندین سال گذشته، کارخانه‌هایی برای تولید کاغذ بسته‌بندی راه‌اندازی شده و در چند سال آینده باز هم راه‌اندازی خواهد شد و به همین خاطر، کمبودی برای تولید این محصول نخواهیم داشت. مشکل صنعت کاغذ کشور در تولید کاغذهای چاپ و تحریر است، که هم منابع تولید این نوع کاغذها در ایران محدودیت دارد و هم با کمبود تکنولوژی در این زمینه روبه‌رو هستیم. در کشور کمبود مواد اولیه تولید کاغذهای چاپ و تحریر، هم به لحاظ کمی و هم به لحاظ کیفی وجود دارد. از سوی دیگر در ایران فقط ۳ کارخانه وجود دارد که کاغذهای چاپ و تحریر تولید می‌کند؛ یکی کارخانه چوب و کاغذ مازندران در ساری است، دیگری کارخانه کاغذسازی امیرآباد مازندران که در همین ۵ سال گذشته به بهره‌برداری رسیده و کارخانه پارس در اهواز که آغاز به کار آن برای دهه ۴۰ خورشیدی بوده و فناوری قدیمی دارد و تجهیزات آن به‌روز نیست. کارخانه چوب و کاغذ ساری مبتنی بر برداشت از جنگل و کارخانه امیرآباد مازندران مبتنی بر واردات الیاف از کشور روسیه است. اگر به این دو کارخانه، بیشتر بها داده شود، می‌توان بخش زیادی از نیاز صنعت نشر کشور به کاغذ را تامین کرد. این امر منوط بر این است که از سطح شعار و کارهای نمایشی به سمت اقدامات عملیاتی پیش برویم. این امر بدون کمک گرفتن از متخصصان و صاحبان دانش در این موضوع میسر نخواهد بود و از وضع کنونی فراتر نخواهد رفت.

به معضل کمبود کاغذهای چاپ و تحریر اشاره کردید. در این زمینه، راهکار را در چه می‌بینید؟

وضعیت جغرافیایی ایران این اجازه را نمی‌دهد که بخواهیم در سطح کشورهای اسکاندیناوی یا امریکای شمالی، تولید کاغذ و چوب را توسعه بدهیم. در این کشورها، گونه‌های بومی جنگل‌ها عمدتا درختان سوزنی‌برگ مانند کاج است، اما درخت‌های جنگل‌های ایران اغلب درختان پهن‌برگ مثل راش، بلوط و توسکاست که برای تولید کاغذ کیفیت پایین‌تری نسبت به درختان سوزنی برگ دارند. ماهیت الیافی که از دو نوع خانواده درختان سوزنی برگ و پهن‌برگ به‌دست می‌آید، متفاوت است و این تفاوت به صورت آشکاری خود را در ویژگی‌هایی که کاغذ از آن به‌دست می‌آید، نشان می‌دهد. بنابراین از این منظر درختان کشور ما با کشورهای اروپایی به‌عنوان مواد اولیه تولید کاغذ قابل مقایسه نیست. حتی در یک افق صدساله هم نمی‌شود جایگزینی با درختان سوزنی برگ داشت. اساسا شرایط جغرافیایی و آب‌وهوایی ایران، اجازه کشت این نوع درخت‌ها و برداشت از این نوع جنگل‌ها را نخواهد داد. موردی که در اینجا می‌شود به‌عنوان راهکار به آن اشاره کرد، تکیه بر واردات چوب و الیاف استحصال شده به‌ویژه از کشورهای آسیای میانه و همسایه شمالی ایران مانند روسیه است. چندین سال است کارخانه چوب مازندران با وجود طرح تنفس جنگلی که اجرا می‌شود، پایین‌تر از ظرفیت اسمی خود تولید کاغذ دارد. گاهی نیز این تولید کاغذ که باید از نوع چاپ و تحریر باشد، به سمت تولید کاغذهای بسته‌بندی رفته است. در واقع، هدف کارخانه چاپ و تحریر بوده، اما به‌واسطه اینکه الیاف موردنیاز برای تولید کاغذ چاپ و تحریر و کاغذ روزنامه در دسترس نیست، به‌خاطر سرپا نگه‌داشتن کارخانه، به سمت بازیافت کاغذهای بسته‌بندی رفته است. اگر بخواهیم این مشکل را حل کنیم یا باید از کشورهای شمالی ایران چوب وارد کنیم که زیرساخت واردات آن از طریق دریا و حمل‌ونقل ریلی وجود دارد یا اینکه، خمیر کاغذ وارد کنیم. البته در استان خوزستان چند کارخانه تولید کاغذهای چاپ و تحریر در حال احداث است، اما فرآیند احداث آن روند غیرمعقولی دارد. منبع اولیه الیاف این کارخانه‌ها از تفاله نیشکر کارخانه‌های شکرسازی خوزستان به‌دست می‌آید و می‌تواند بخشی از نیاز کشور را پوشش دهد. با این حال، اگر این کارخانه‌ها هم راه‌اندازی شود، کمبود کاغذ چاپ و تحریر کاملا برطرف نخواهد شد و همچنان نیاز به سرمایه‌گذاری و هم‌اندیشی بین دولت و اصحاب دانشگاهی برای برطرف کردن آن وجود دارد.

حسین جلالی‌ترشیزی

کاغذهای چاپ و تحریر از پرمصرف‌ترین تولیدات کاغذی هستند

سخن پایانی

کاغذ، یک کالای استراتژیک است و ابعاد اهمیت آن هم در بعد فرهنگی، مصارف آموزشی و پژوهشی و هم در بعد بهداشتی مطرح می‌شود. میزان مصرف کاغذ در همه جای دنیا، شاخصی برای توسعه فرهنگی و توسعه بهداشتی به‌شمار می‌رود.

گرچه صنعت کاغذ ایران در تولید کاغذ بسته‌بندی، توانایی تامین نیازهای داخلی و حتی صادرات را دارد، اما تامین کاغذهای چاپ و تحریر امروز تبدیل به یک معضل شده که نیاز به توجه ویژه به واردات آن و بازیافت کاغذ دارد. نکته کلیدی درباره بازیافت کاغذ در مرحله ابتدایی آن یعنی جداسازی انواع کاغذها از یکدیگر است. اگر این جداسازی به‌خوبی انجام شود، مراحل بعدی تولید کاغذ در کارخانه نیز به‌راحتی پیش خواهد رفت.

یادداشت

نقش اتحادیه‌ها در عبور از بحران

سعید کلاری
فعال صنعت چاپ

بسیاری بر این باورند در اقتصادی با نگاه دولتی که سهم بخش خصوصی فقط ۳۰درصد است، انتظار بهبود اوضاع و تغییر شرایط، کاری عبث و بیهوده است. در عین حال، تاثیر بخش خصوصی بر اقتصاد و فضای عمومی جامعه نسبت به عملکرد کل بخش دولتی به‌طور آشکاری کارآمد و بیشتر است. براساس این نگاه، راهبرد مدیران تصمیم‌گیر و تصمیم‌ساز مخصوصا مدیران میانی، رویکردی نیست که بتواند شرایط را بهبود بخشد.

ارکان اقتصادی کشور، متولیان متعددی دارد؛ متولیانی حتی خارج از بدنه دولت، مانند نهادهای متعدد که به مرور زمان با انحراف از اهداف اولیه و ورود به بخش‌های مالی باعث به‌وجود آمدن شرایط فعلی شده‌اند. این مطلب از این حیث حائز اهمیت است که بدانیم در چه فضای اقتصادی و مالی قرار داریم و مختصات و عوامل موثر بر آن را بهتر بشناسیم. به یقین و بنا به نظر اکثر کارشناسان، بیش از تحریم‌های بین‌المللی از خود و سیستم‌های ناقص و معیوب موجود آسیب می‌بینیم؛ در این میان، از نقش پررنگ کاسبان تحریم هم نمی‌توان به سادگی گذشت.

در صنعت چاپ نیز با توجه به وابستگی ۹۵ درصدی ملزومات و مواد مصرفی به خارج از کشور، مجموعه اثرات این رویدادها در صنعت چاپ به شکل عینی، قابل لمس است و با شدت بیشتری دیده می‌شود. مجموع این عوامل دست به دست هم می‌دهد تا در برهه‌هایی از زمان به‌دنبال آشفتگی و عدم‌مدیریت درست با بحران‌هایی در زمینه کاغذ و ملزومات اولیه آن روبه‌رو شویم. چنانچه در سال‌های گذشته نیز با این پدیده روبه‌رو شده و در سال ۹۷ به‌دنبال تصمیمات عجیب برخی مدیران دولتی، سریال تعطیلی چاپخانه‌ها با شتاب بیشتر به نمایش درآمد و متاسفانه این روند در سال ۹۸ با سرعت بیشتری ادامه داشت. در ۲ سال گذشته نیز صنعت چاپ حال و روز خوبی نداشت.

باید گفت در شرایط حاکم بر اقتصاد کشور، چاپخانه‌ها به دو دسته تقسیم خواهند شد؛ دسته نخست؛ چاپخانه‌های کوچک که از لحاظ امکانات سخت‌افزاری، جوابگوی نیاز بازار و مشتری نیستند. این گروه در صورت عدم‌اتخاذ تصمیمات متناسب با شرایط و تغییر در روش‌ها و رویکردها، محکوم به تعطیلی هستند.

دسته دوم، چاپخانه‌هایی هستند که از لحاظ مالی و مدیریتی توانسته‌اند شرایط مناسبی فراهم کنند تا در برابر این حجم از رکود و آسیب‌های اقتصادی، حاشیه به‌نسبت امنی برای خود فراهم کرده و تا حد ممکن، کمتر متضرر شوند، این گروه در ادامه راه ناگزیر خواهند شد سیاست‌های انقباضی بیشتری را در پیش بگیرند تا از این مرحله به سلامت عبور کنند.

در این شرایط، بحرانی نقش اتحادیه‌های صنفی می‌تواند بسیار موثر باشد. البته این موقعیت بغرنج، توقع از اتحادیه‌ها به‌عنوان حل‌المسائل یا منجی به‌عنوان ذهنیتی غلط در اذهان همکاران به‌ویژه در بین گروه نخست نقش بسته است. اتحادیه‌ها مسئول تصمیمات و رویکردهای اشتباه مدیریتی اعضا نبوده و نیستند؛ بنابراین باید روند کسب‌وکار خویش را اصلاح کنند و مسئولیت کامل آن را خود بر عهده بگیرند تا با پذیرش واقعیت‌ها نسبت به بازگشت به چرخه تولید اقدام کنند.

نقش اتحادیه‌ها به‌عنوان تسهیل‌کننده امور، ایجاد هماهنگی و کنترل درست چرخه، واردکننده، توزیع‌کننده و مصرف‌کننده، رایزنی و دادن مشاوره به مدیران ارشد و تصمیم‌گیر دولتی در راستای بهبود شرایط همچنین اتحادیه‌ها می‌توانند با ایجاد ستاد بحران و با کمک گرفتن از اعضای فعال و خلاق صنفی و صنعتی تدابیر ویژه‌ای برای عبور از مشکلات اتخاذ کنند.

در انتها باید یادآور شد اعضای صنفی باید با تلاش بیشتر نسبت به شرایط پیچیده کنونی و با افزایش تحقیق و مطالعه تصمیمات درست و مناسب را برای بهبود کسب‌وکار خود و عبور از بحران سنگین اتخاذ کنند.

خانه ملت

قطع درختان در سایه افزایش قاچاق چوب

سمیه رفیعی -رئیس فراکسیون محیط‌زیست مجلس شورای اسلامی: براساس آمار یگان حفاظت سازمان جنگل‌ها، مراتع وآبخیزداری کشور، میزان کشفیات قاچاق چوب در سال ۹۹ نسبت به مدت مشابه سال قبل، ۳۵ درصد افزایش داشته و ۶۵۰۰ مترمکعب است. با توجه به تشکیل ۶۳۵۰ پرونده قاچاق، چنانچه هر پرونده را مربوط به یک قاچاقچی بدانیم، سهم هر قاچاقچی حدود یک مترمکعب چوب خواهد بود که نشان می‌دهد نوع درخت و چوبی که مورد قاچاق قرار گرفته، قطع درختان کهنسال و قطور نبوده و می‌تواند بیشتر درختان کم قطر یا هیزمی و... باشد و به احتمال زیاد به جنگل‌های خارج از شمال مربوط است! گفتنی است این میزان قاچاق چوب فقط مربوط به جنگل‌های شمال نبوده و کل ایران را شامل می‌شود. البته در این زمینه که چه میزان از این قاچاق چوب، مربوط به جنگل‌های شمال و چه میزان مربوط به زاگرس و نقاط دیگر کشور، تفکیکی انجام نشده است.

این میزان قاچاق چوب با ارقام واقعی فاصله دارد و درباره آمار واقعی قاچاق در یکی، دو سال گذشته، ایده متقنی وجود ندارد و نیازمند بررسی است. در اینجا ذکر این نکته ضروری است که افزایش کشفیات قاچاق در سال ۹۹ الزاما بار منفی ندارد و این مسئله می‌تواند نشان‌دهنده نظارت و کنترل بهتر نسبت به سال‌های قبل باشد! این میزان قاچاق در قیاس با ۵۰۰ هزار مترمکعب بهره‌برداری که به صورت قانونی در آخرین سال بهره‌برداری انجام شده و ۲ میلیون مترمکعب در سال‌های دورتر، قابل توجه است.

اگرچه حتی همین میزان قاچاق چوب نیز به شرایط گوناگون حال حاضر جامعه از مباحث اقتصادی و اجتماعی گرفته تا مشکلات اجرا و مدیریت مربوط می‌شود و نه به قانون تنفس جنگل، براساس بند ف ماده ۳۸ قانون برنامه ششم توسعه، از سال سوم برنامه باید هرگونه بهره‌برداری چوبی قطع می‌شد که وزیر وقت جهاد به‌دلیل وضعیت بحرانی جنگل‌ها از سال ۹۵، دستور قطع بهره‌برداری را صادر کرد.

در بسیاری از نقاط جهان، قطع و بهره‌برداری تجاری از جنگل‌های طبیعی انجام نمی‌شود، اما در کشور ما به بهانه قاچاق چوب می‌خواهند دوباره بهره‌برداری از جنگل‌های شمال را انجام دهند. به نظر می‌رسد ضروری است یک نهاد مستقل، جنگل‌های ایران را از نظر وسعت و کیفیت و میزان زادآوری و همچنین آمار دقیق قاچاق، بررسی کند.

گزارش خبری

چاپخانه‌داران ورشکسته

یکی از فعالان صنعت چاپ از به‌روز نبودن دستگاه‌های چاپ گلایه می‌کند و می‌گوید: باتوجه به وجود تحریم‌ها، ما مجبور هستیم برخی دستگاه‌های دست‌چندم چاپ را با نرخ گزاف از دیگر کشورها خریداری کنیم و تمام دستگاه‌ها وارداتی است و با نرخ دلار محاسبه می‌شود که با آشفته‌بازار ارز، هر روز قیمت‌ها بالا و بالاتر می‌رود، اما نرخ چاپ روی همان نرخ قدیم ثابت مانده است، از طرفی چند ماه زمان می‌برد تا دستگاه‌ها را وارد کنیم.

رحمت‌الله هوشنگی در گفت‌وگو با ایسنا مطرح می‌کند: پیش‌تر اسم چاپخانه‌ها پرمسما بود و چاپخانه‌داران درآمد خوبی داشتند، در حال حاضر هم به همان چشم به چاپخانه‌ها نگاه می‌کنند و مالیات‌های کلانی به این واحدهای صنفی می‌بندند، به‌طوری که مالیات، ارزش‌افزوده و عوارض شهرداری، کمر ما را شکسته؛ از طرفی هم هزینه‌های بیمه، عوارض کسب و پیشه و مواد اولیه روز به روز گران‌تر می‌شود و همه اینها، صنعت چاپ را بی‌رونق کرده است.

هوشنگی از افزایش تعداد چاپخانه‌ها نسبت به قبل خبر می‌دهد و می‌افزاید: در گذشته به‌ازای هر ۱۰۰ هزار نفر یک مجوز در حوزه چاپ و نشر صادر می‌شد، اما در حال حاضر به‌ازای هر ۱۰ نفر یک مجوز صادر می‌شود، در حالی که بسیاری از این افراد تخصص کافی در زمینه چاپ را ندارند و فرد با اخذ یک مجوز چاپ دیجیتال در همه امور چاپ دلالی می‌کند و ضربه‌های عجیبی به این صنعت می‌زند.

به‌گفته این فعال صنعت چاپ، نبود کارخانه‌های بزرگ و صنعتی در شهرستان ملایر سبب شده که چاپخانه‌ها، سفارشی برای چاپ لیبل و برچسب نداشته باشند و سفارش‌ها فقط به چاپ اطلاعیه‌ها محدود شده است. او با بیان اینکه بسیاری از دستگاه‌های چاپ فرسوده شده و هزینه نگهداری آنها بالا است، اضافه می‌کند: متاسفانه نیروی متخصص برای سرویس و تعمیر دستگاه‌های چاپ در شهرستان وجود ندارد و ما مجبور هستیم در این زمینه از تهران کمک بگیریم که هم زمانبر است و هم نرخ بالایی دارد. هوشنگی درباره اوضاع چاپ کتاب و محصولات فرهنگی نیز می‌گوید: با افزایش ۷ برابری نرخ کاغذ و حذف کاغذ یارانه‌ای، چاپ کتاب انگشت‌شمار شده و دیگر به‌صرفه نیست. تیراژ کتاب‌ها که تا چند سال قبل ۴ تا ۵ هزار نسخه بود، امروز به ۱۰۰ تا ۲۰۰ نسخه کاهش یافته است، علاوه بر این مشکلات، گسترش فضای مجازی نیز سبب شده که فرد حتی زحمت ورق زدن کتاب را هم به خود نمی‌دهد. او مطرح می‌کند: در دوران تبلیغات کاندیداهای شورای اسلامی شهر، به‌دلیل سختگیری، تنگ‌نظری و نظارت بیش از حد ارگان‌های ذی‌ربط، بیشتر کاندیداهای انتخابات شورای شهر ملایر، چاپ تراکت و بنرهای تبلیغاتی خود را به چاپخانه‌های خارج از شهر سفارش دادند و در انتخابات ۱۴۰۰، هیچ درآمدی عاید چاپخانه‌های ملایر نشد.

به‌گفته این فعال صنعت چاپ، ضعیف شدن کسب‌وکارها و برگزار نشدن مراسم عروسی و جشن در دوران شیوع بیماری کرونا سبب شد که سفارشات چاپ فاکتور، سربرگ، بروشورهای تبلیغاتی واحدهای صنفی و کارت دعوت مراسم عروسی و جشن به صفر رسیده و در حال حاضر بیشترین سفارش چاپخانه‌ها، چاپ اطلاعیه‌های ترحیم است که آن هم از ۱۰۰ تا ۲۰۰ نسخه به ۱۰ تا ۲۰ نسخه کاهش یافته است. رئیس اتحادیه چاپخانه‌داران و صنوف تابعه شهرستان ملایر نیز بااشاره به اینکه در شهرستان ملایر، ۳۰ واحد چاپخانه، ۲ واحد صحافی و ۵۰ واحد تکثیر و خدمات کامپیوتری وجود دارد، اظهار می‌کند: دستگاه‌های چاپ در شهرستان‌ها به‌روز نیستند و افزایش چند برابری نرخ مواد اولیه هم تاثیر منفی بر این صنعت داشته است و بسیاری از ادارات نیز باوجود پرینتر، کارهای چاپی خود را انجام می‌دهند و نیازی به چاپخانه‌ها ندارند.

ضربه بازار ارز به نرخ کاغذ

محمدرحیم عبدلی در گفت‌وگو با ایسنا از ضعیف شدن این صنعت نسبت به قبل خبر می‌دهد و می‌گوید: در هر چاپخانه حداقل ۳ نفر مشغول به‌کارند، اما افزایش چند برابری هزینه‌های بیمه، اداره دارایی، هزینه‌های جاری و کاهش درآمدها، چاپخانه‌داران را با مشکلات بسیاری مواجه کرده است. به‌گفته او، تمامی کاغذهای مورداستفاده در صنعت چاپ در زمینه‌های مختلف کپی رنگی، پرینت و دیگر موارد، وارداتی است و با افزایش نرخ دلار و نوسانات بازار ارز، نرخ این مواد اولیه چندین برابر شده است.

عبدلی ادامه می‌دهد: اتحادیه چاپخانه‌داران، یک مجموعه فرهنگی است، اما به‌دلیل افزایش هزینه‌های چاپ و نبود کانون‌های فعال فرهنگی، چاپ محصولات فرهنگی در چند سال اخیر به نزدیک صفر رسیده است و به‌دنبال آن، نوجوان و جوان ما، به‌جای ورق زدن کتاب، بسیاری از وقت خود را در فضای مجازی سپری می‌کنند.

تاثیر تعطیلی مراکز آموزشی

رئیس اتحادیه چاپخانه‌داران و صنوف تابعه شهرستان ملایر به کاهش ظرفیت چاپخانه‌ها به یک‌چهارم در دوران بیماری کرونا اشاره و خاطرنشان می‌کند: لازمه کار چاپخانه، فعالیت مراکز آموزشی است که با تعطیلی این مراکز در دوران شیوع بیماری کرونا، اوضاع چاپخانه‌ها نیز کساد شده است. به‌گفته عبدلی، چاپخانه‌ها در دوران کرونا باوجود تعطیلی‌های پی در پی و کاهش سفارش‌های چاپی، هیچ حمایت دولتی دریافت نکردند.

یک صنعت با دو متولی

رئیس اتحادیه چاپخانه‌داران گلستان یکی از بزرگ‌ترین معضلات مبتلابه فعالان صنعت چاپ را داشتن ۲ متولی دولتی، یعنی وزارتخانه‌های فرهنگ و ارشاد اسلامی و صنعت، معدن و تجارت عنوان کرد.به‌گزارش ایبنا، حمید سلیمانی ضمن بیان این گفت: حوزه چاپ از مشاغل مهم و تاثیرگذار جامعه است، اما این بخش مشکلات فراوانی دارد.وی افزود: یکی از بزرگ‌ترین معضلات ما، داشتن ۲ متولی دولتی، یعنی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و صمت است. به‌همین خاطر در بسیاری از مواقع مشکلاتی برای فعالان این حوزه ایجاد می‌شود و بین این ۲ متولی گیر می‌کنند، چون ضوابط و دستورالعمل‌های هرکدام از این وزارتخانه‌ها با دیگری متفاوت است. سلیمانی ادامه داد: در کنار این معضل، مشکلات دیگری همچون مالیات و ارزش‌افزوده، بیمه و مسائل صنفی و در ۲ سال اخیر همه‌گیری کرونا، ضربه‌های زیادی به همکاران ما زده و ضررهای جبران‌ناپذیری را به آنان وارد کرده است.

رئیس اتحادیه چاپخانه‌داران استان گلستان افزود: این معضلات و حمایت نکردن جدی و موثر از این بخش، باعث شده است که بسیاری از ظرفیت‌ها و توانمندی‌های این حوزه مغفول بماند، اما ما مطمئن هستیم اگر توجه و حمایت جدی از این بخش بشود، می‌تواند جزو مشاغلی باشد که هم در تولید درآمد و هم در بکارگیری نیروی انسانی حرفی برای گفتن داشته باشد.وی ادامه داد: امیدواریم دولت به صنعت چاپ که ماهیتش فرهنگی است و در خدمت گسترش فرهنگ و آموزش عمومی است، توجه بیشتری کند.

جرایم سنگین، پیش‌روی قاچاقچیان زغال

«شوتی‌ها» مجازات می‌شوند

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

مدیرکل تعزیرات حکومتی استان کرمانشاه از در نظر گرفتن جرایم سنگین و بازدارنده برای قاچاق هیزم و زغال خبر داد. قهرمان شاهی بااشاره به قانون جدید مبارزه با قاچاق کالا که تلاش شده بازدارندگی بیشتری داشته باشد، گفت: در این قانون، برای موارد مختلف، جرایم بازدارنده‌تری در نظر گرفته شده است. وی یکی از مهم‌ترین این موارد را که در استان ما به یک معضل تبدیل شده، قاچاق هیزم و زغال درختان جنگلی به‌ویژه بلوط دانست که در قانون جدید، جرایم سنگینی برای آن لحاظ شده است.

عکس: آیدا فریدی

قهرمان شاهی

اگر مدارس مبالغی از دانش‌آموزان تحت عناوین مختلف اخذ کنند، تخلف است

مدیرکل تعزیرات استان کرمانشاه با بیان اینکه از این پس خودرویی که قاچاق هیزم و زغال انجام می‌دهد نیز علاوه بر بار مشمول جریمه می‌شود، تاکید کرد: براساس ارزش خودرو رقمی به جریمه بار اضافه خواهد شد، همچنین برای سایر کالاهای قاچاق چنانچه ارزش کالا زیر ۵ میلیون تومان باشد، فقط کالا ضبط شده و مشمول جریمه نخواهد شد، اما برای زغال و هیزم وضعیت به این شکل نیست.

شاهی همچنین از برخورد جدی با خودروهای معروف به شوتی (قاچاق‌بر) که باعث ناامنی جاده‌ها می‌شوند هم، براساس قانون جدید خبر داد و عنوان کرد: این خودروها به‌طورمعمول با ارتفاع دستکاری‌شده قابل‌تشخیص هستند و حتی اگر بار قاچاق هم نداشته باشند، باز هم مشمول مجازات خواهند شد.

وی یکی دیگر از بخش‌های مهم قانون جدید مبارزه با قاچاق کالا و ارز را نظارت جدی بر انبار کالاها در قالب سامانه جامع انبارها اعلام کرد و گفت: ورود و خروج هر کالایی به انبار باید به‌صورت دقیق در سامانه ثبت شود، در غیر این صورت تا یک‌چهارم ارزش کل کالاهای موجود در انبار، برای تخلفات جریمه در نظر گرفته خواهد شد.

مدیرکل تعزیرات استان کرمانشاه اشاره‌ای هم به آمار پرونده‌های تعزیرات کرمانشاه از اول امسال داشت و اظهار کرد: در این مدت، ۱۵ هزار پرونده با وصولی ۲۲۰ میلیارد ریال داشتیم که از نظر تعداد پرونده‌ها به نسبت جمعیت استان، تعداد واحدهای صنفی و... رتبه اول کشور را کسب کردیم. مدیرکل تعزیرات استان کرمانشاه از تشکیل پرونده‌های سنگین برای برخی کارخانجات رب و لبنیات نیز به ارزش بیش از هزار میلیارد ریال خبر داد.

تخلفات خبازی‌ها

شاهی از تشدید نظارت بر فعالیت خبازی‌ها نیز خبر داد و گفت: از ابتدای سال تاکنون ۵۰۰ فقره پرونده برای نانوایی‌ها تشکیل شده که این تعداد فقط در یک هفته اخیر ۸۵ مورد بوده، به‌علاوه از اول امسال ۵.۸ میلیارد ریال جریمه نیز برای نانوایی‌های متخلف در نظر گرفته شده است.

وی با بیان اینکه، امسال ۱۱۹۹ مورد پرونده عرضه خارج از شبکه داشتیم، خاطرنشان کرد: بخش قابل‌توجهی از این پرونده‌ها مربوط به نانوایی‌ها و برای عرضه خارج از شبکه آرد بوده ، به‌گونه‌ای که خبازی داشتیم که ۲۴۰۰ کیسه آرد را که سهمیه حدود یک‌سال بوده، خارج از شبکه عرضه کرده است.

مدیرکل تعزیرات کرمانشاه یکی از مهم‌ترین موارد تخلفات برخی خبازی‌ها را سوءاستفاده از دستگاه‌های کارتخوان نصب‌شده برای دریافت مشوق فروش نان اعلام کرد و گفت: برخی خبازی‌ها با انجام تراکنش‌های غیرواقعی که آن را به جای فروش نان جا زده بودند، تخلفات زیادی کرده‌اند.

برخورد با پزشکان زیرمیزی‌بگیر

شاهی از تشکیل ۱۸۸ پرونده تخلف در حوزه بهداشت، دارو و درمان نیز از ابتدای سال تاکنون خبر داد و عنوان کرد: عمده این پرونده‌ها مربوط به پزشکان، درمانگاه‌های شبانه‌روزی و داروخانه‌ها بوده است. موارد دیگر مربوط به داروخانه‌ها یا درمانگاه‌هایی بوده که مجوز شبانه‌روزی دارند، اما در ساعات شب خدمات ارائه نمی‌دهند و خودسرانه تعطیل می‌کنند. شاهی ارزش جرایم در نظر گرفته‌شده برای این بخش را ۳۰ میلیارد ریال اعلام کرد و گفت: در حوزه بهداشت و درمان تنها جریمه نقدی مهم نیست، بلکه توبیخ، درج در پرونده یا لغو پروانه را داریم که بسیار بازدارنده‌تر است.

گرانفروشی مدارس غیرانتفاعی

شاهی در ادامه بااشاره به نزدیک شدن ایام بازگشایی مدارس از برخورد با مدارس متخلفی خبر داد که بیش از رقم مصوب و البته به‌اجبار مبالغی را تحت عناوین مختلف از دانش آموزان بگیرند و این امر را مصداق فروش اجباری دانست. وی تاکید کرد: به‌علاوه مدارس نیز اگر مبالغی از دانش‌آموزان تحت عناوین مختلف اخذ کنند، تخلف است. مدیرکل تعزیرات کرمانشاه با بیان اینکه نظارت بر بازار محصولات موردنیاز بازگشایی مدارس نیز در اولویت تعزیرات است که به‌شکل معمول از ۱۵ شهریور، بازار آن رونق می‌گیرد، گفت: اگرچه وظیفه نظارت برعهده ما نیست، اما در کنار سایر دستگاه‌ها حضور داریم.

پیمانکاران متخلف در لیست سیاه قرار بگیرند

استاندار بوشهر گفت: بارها شاهد اعتراضات کارگری در مناطق صنعتی استان بوده‌ایم که منشأ آن تخلفات، برخی پیمانکاران غیربومی هستند، در این راستا، باید سازکاری فراهم شود که هر کس در امنیت این منطقه خللی وارد کند، در لیست سیاه قرار بگیرد.

احمد محمدی‌زاده در آیین بهره‌برداری از طرح‌های هفته دولت در عسلویه با حضور جواد اوجی، وزیر نفت اظهار کرد: ۹۰ درصد نفت خام کشور از مبدأ استان بوشهر صادر و بیش از ۸۰ درصد گاز کشور در استان بوشهر تولید می‌شود، بیش از ۵۰ درصد مواد اولیه محصولات تولیدی پتروشیمی مربوط به این استان است که در آینده نزدیک با بهره‌برداری طرح‌های جدید، این رقم به ۶۰ درصد افزایش خواهد یافت.

وی بااشاره به اینکه ۶ درصد اقتصاد کشور مربوط به استان بوشهر است، اضافه کرد: این استان بعد از تهران و خوزستان رتبه سوم تولید ناخالص داخلی در کشور را دارد.

استاندار بوشهر تصریح کرد: از کارکنان صنعت نفت گاز و پتروشیمی که تولیدکننده ثروت و رزمندگان میدان جنگ اقتصادی هستند، تشکر می‌کنم و به‌طور خاص از قرارگاه خاتم‌الانبیا به‌سبب افتخارآفرینی در دستیابی به فناوری شیرین‌سازی میعانات گازی در ایران قدردانی می‌کنم.

محمدی‌زاده بااشاره به اینکه بسیاری اوقات کارهای بزرگ، معطل تصمیمات کوچک هستند، افزود: برای مثال، سال‌های سال درباره پرداخت حق مسئولیت‌های اجتماعی بین مسئولان استان بوشهر و مدیران صنعت نفت اختلاف بود، اما اکنون با دستور رئیس‌جمهوری و مساعدت وزارت نفت، چارچوبی مشخص تعیین و مشکل حل شد.

این مقام مسئول با تاکید بر اینکه صنایع نفت، گاز و پتروشیمی در ضلع جنوبی استان بوشهر متمرکز شده است، عنوان کرد: بخش‌های مرکزی و شمالی این استان با ۲۰ درصد بیکاری روبه‌رو هستند، ضمن اینکه میادین پارس‌شمالی، گلشن و فرزاد A و B در مناطق مرکزی قرار گرفته‌اند.

استاندار بوشهر ادامه داد: کمک کنید واحدهایی از پالایشگاه و پتروشیمی در مناطق شمالی این استان برای توسعه و پیشرفت شکل بگیرد.

محمدی‌زاده با تاکید بر اینکه وظیفه اصلی دولت‌ها در گام اول ایجاد امنیت است، اظهار کرد: استانداران و فرمانداران مسئول حفظ امنیت هستند، در اینجا برخی پیمانکاران اقداماتی را خواسته و ناخواسته انجام می‌دهند که امنیت این منطقه حساس و حیاتی کشور را به‌خطر می‌اندازد. وی افزود: بارها شاهد اعتراضات کارگری در مناطق صنعتی استان بوشهر بوده‌ایم که منشأ آن تخلفات، برخی پیمانکاران غیربومی هستند. در این راستا باید سازکاری فراهم شود که هر کس در امنیت این منطقه خللی وارد کند، در لیست سیاه قرار بگیرد و از این منطقه برای همیشه حذف شود.

استاندار بوشهر بااشاره به اینکه کار آزادسازی سواحل در این منطقه به‌خوبی پیش نرفته است، گفت: باید با یک سازکار، دستور رئیس‌جمهوری و تصمیم نظام درباره آزادسازی حریم ۶۰ متری دریا به تناسب شرایط امنیتی واحدهای صنعتی اجرا شود.

وی ادامه داد: صنعت نفت باید در حوزه‌های خدماتی مثل آب‌شیرین‌کن‌ها و مسائلی که به زندگی شهرک‌نشینان و مسائل مربوط به همین منطقه است، ورود کند.

کاهش صادرات چمدانی در اینچه‌برون

به‌گفته مدیرکل گمرکات گلستان هم‌اکنون مرز زمینی اینچه‌برون بسته و نیمه‌تعطیل است و تردد در آن روان نیست و صادرات چمدانی هم متوقف است، چون ویزا صادر نمی‌شود.

به‌گزارش مهر، سید ابراهیم حسینی در نشست خبری با اصحاب رسانه گلستان افزود:گمرک گلستان در مرز، مستقر بوده و تمام تجارت بین‌المللی و خارجی از مرز را رصد می‌کند و به‌عنوان مرزبانان اقتصادی معروف هستند.

مدیرکل گمرکات گلستان افزود: فعالیت گمرک گلستان حول صادرات است و تمام تشریفات گمرکی در گرگان، گنبد و بندرترکمن انجام می‌شود.

وی بیان کرد: در ۵ ماهه ابتدایی سال، ۳۴۴ هزار تن محصول از گمرکات استان صادرات شده و شاهد رشد ۵۰ درصدی هستیم. حسینی عنوان کرد: هم‌اکنون مرز زمینی اینچه‌برون بسته و نیمه‌تعطیل است و تردد در آن، روان نیست و صادرات چمدانی هم متوقف است، چون ویزا صادر نمی‌شود.

مدیرکل گمرکات گلستان توضیح داد: هم‌اکنون عبور به‌صورت کامیون به کامیون بوده و روزانه ۳۵ الی ۴۰ دستگاه کامیون از مرز اینچه‌برون خارج می‌شوند.

وی ادامه داد: عمده کالاهای صادراتی شامل پلی استایرن پنیر، ید، تخته عرض ۹۰، خرما، خوراک آبزیان و شیرخشک است و بیشترین صادرات هم به کشورهای ترکمنستان، عراق و افغانستان انجام می‌شود.

مدیرکل گمرکات گلستان در بخش دیگری از سخنان خود بااشاره به کاهش ۹ درصدی واردات گفت: عمده محصولات وارداتی مواد اولیه، پارچه و محصولات خام است. وی از رشد ترانزیت کالا هم خبر داد و گفت: ۱۱ هزار تن کالا به ارزش ۳۶ میلیون دلار ترانزیت شده که از نظر ارزشی ۳۰۰ درصد افزایش داشته است. حسینی گفت: درآمد گمرکات هم ۵۷۸ میلیارد ریال بوده و ۱۳۰ درصد رشد را نشان می‌دهد.

کمک بیمه به نخلداران جهرم

قائم‌مقام صندوق بیمه کشاورزی کشور گفت: بخش زیادی از محصول نخیلات شهرستان جهرم از بین رفته و امیدواریم ، بتوانیم به باغداران تحت‌پوشش بیمه کمک کنیم.

به‌گزارش مهر، محمدابراهیم حسن‌نژاد ظهر دوشنبه در سفر به استان فارس و پس از بازدید از نخیلات خسارت‌دیده شهرستان جهرم در یک نشست با مسئولان استانی و شهرستانی تصریح کرد: باتوجه به وجود خطرات نوپدید، بعضی از محصولاتی که در سال‌های گذشته به آنها آسیب کمتری وارد می‌شد، اکنون پرخطر شده‌اند.

این مقام مسئول با تاکید بر اینکه قبل از وقوع خسارت باید یک‌سری اقدامات فنی برای جلوگیری یا کاهش میزان خسارت‌ها انجام پذیرد، اظهار کرد: اصولا بیمه کشاورزی زمانی باید به کنترل و مدیریت خطر ورود پیدا کند که قبل از آن مدیریت فنی انجام شده باشد.

حسن‌نژاد ابراز کرد: در بازدیدهای انجام‌شده از نخیلات شهرستان جهرم، بیشتر خسارت محصول خرمای این شهرستان ناشی از لهیدگی یا پوسیدگی منجر به ترشیدگی پس از بارندگی‌های اخیر همراه با دمای بالا است که به اذعان مسئولان محلی، ۲ سالی هست که چنین وضعیتی رخ می‌دهد.

قائم‌مقام صندوق بیمه کشاورزی کشور به عارضه خشکیدگی خوشه خرما نیز اشاره کرد و افزود: نخیلات شهرستان جهرم کمتر به این عارضه مبتلا می‌شوند، منتها با این موضوعاتی که در اقلیم ایجاد شده و بحث‌های مربوط به لهیدگی و پوسیدگی، جای نگرانی وجود دارد.

وی بااشاره به اینکه لهیدگی و پوسیدگی خرما در مرحله خارک در حال حاضر از عوامل خطر تحت‌پوشش بیمه نیست، بیان کرد: بخش زیادی از محصول نخیلات شهرستان جهرم از بین رفته است و امیدواریم، بتوانیم به باغداران تحت‌پوشش بیمه کمک کنیم که منجر به ناامیدی و در واقع رویگردانی از بیمه نشود.

قائم‌مقام صندوق بیمه کشاورزی کشور اظهار کرد: تلاش می‌کنیم برای سال‌های آتی عامل خسارت مذکور به‌طورکامل به‌عنوان یک عامل خطر در بیمه‌نامه‌ها لحاظ و تحت‌پوشش قرار بگیرد که این نگرانی وجود نداشته باشد.

به‌گفته حسن‌نژاد، به‌منظور تعیین‌تکلیف خسارت‌های نخیلاتی که تحت‌پوشش بیمه نیستند، میزان و سطح خسارت‌ها پس از جمع‌بندی باید از طریق مدیریت بحران استان به ستاد بحران وزارت کشور ارسال شود تا از محل اعتبارات ماده ۲۸ در صورت امکان، غرامت‌هایی را برای این باغداران در نظر بگیرند.

قائم‌مقام صندوق بیمه کشاورزی کشور با بیان اینکه ماهیت خطر در بخش کشاورزی به‌نحوی است که اگر عامل خطری روی دهد و خسارتی حادث شود، همه آسیب می‌بینند، گفت: این موضوع یک عامل محدودکننده است، برای اینکه نتوانیم تعهدات خود را متناسب با نرخ محصول خیلی افزایش دهیم، برای رفع این نقیصه یک طرح جدید در دست اجرا داریم.

به‌گفته او، طرح شاخص عملکرد، طرحی است که به‌نوعی تلاش خواهد کرد با حذف خسارت‌های جزئی، کاهش ضریب خطر و کاهش حق بیمه‌ها، امکان افزایش تعهدات را بالا ببرد که این طرح امسال آزمایشی اجرا شده و در محصول خرما نیز بنا به اجرا است.

صادرات فولاد ایران ۱۶ درصد کاهش یافت

بنا به تازه‌ترین گزارش آماری انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران، مجموع صادرات فولاد ایران (فولاد میانی و محصولات فولادی) در ۴ ماهه نخست امسال، ۳ میلیون و ۸۷ هزار تن بوده که نسبت به مدت مشابه سال قبل، کاهش ۱۶.۴ درصدی را نشان می‌دهد که این کاهش به لحاظ وزنی معادل ۶۰۴ هزار تن است. به گزارش چیلان، در ۴ ماهه نخست امسال، صادرات فولاد میانی کشور، ۲ میلیون و ۲۱۱ هزار تن بوده که نسبت به مدت مشابه سال قبل، کاهش ۱۳ درصدی داشته است. از صادرات فولاد میانی، سهم صادرات بیلت و بلوم در ۴ ماهه نخست سال ۱۴۰۱، یک میلیون و ۵۵۰ هزار تن، و سهم صادرات اسلب، ۶۶۱ هزار تن بوده است. در ۴ ماهه نخست امسال، صادرات اسلب، کاهش ۲۱ درصدی را تجربه کرده و صادرات بیلت و بلوم نیز ۸ درصد کاهش یافته است. کل صادرات محصولات فولادی کشور در ۴ ماهه نخست ۱۴۰۱، ۸۷۶ هزار تن بوده که نسبت به مدت مشابه سال قبل، کاهش ۲۵ درصدی را نشان می‌دهد. از میان محصولات فولادی، سهم صادرات مقاطع طویل فولادی، ۷۴۰ هزار تن بوده و صادرات این مقاطع در ۴ ماهه نخست امسال، ۲۵ درصد کاهش یافته است. صادرات میلگرد که بیشترین سهم را از میان صادرات کل محصولات فولادی دارد، در ۴ ماهه نخست امسال نسبت به مدت مشابه سال قبل، ۲۳ درصد کاهش یافته و به ۶۷۴ هزار تن رسیده است. صادرات مقاطع تخت فولادی نیز با کاهش ۲۴ درصدی به ۱۳۶ هزار تن رسیده است. گفتنی است در ۴ ماهه نخست امسال، صادرات آهن اسفنجی ۱۶۶ هزار تن بوده که کاهش ۶۰ درصدی را نسبت به مدت مشابه سال قبل نشان می‌دهد.

رکوردشکنی‌های تورمی در امریکا و اروپا، ریسک بزرگ بازار کامودیتی‌ها

اژدهای زرد مانع سقوط قیمت فلزات

در یک هفته گذشته، شاهد روند رو به رشد قیمت فلزات پایه به‌ویژه سرب، روی و آلومینیوم در بازارهای جهانی بودیم. وعده‌های دولت چین برای اجرای بسته‌های محرک اقتصادی و همچنین توسعه پروژه‌های زیرساختی از سوی دولت به‌ویژه در بخش توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر، از مهم‌ترین دلایل بازگشت خوشبینی به بازار فلزات طی ۲ هفته گذشته بود. با این وجود، سخنرانی جروم پاول، رئیس فدرال‌رزرو امریکا مبنی بر تداوم سیاست‌های انقباضی در این کشور، آمار رکوردشکنی تورم در انگلیس و روند رو به رشد بهای گاز در اروپا، مهم‌ترین ریسک‌های حاکم بر بازار فلزات هستند؛ بنابراین نمی‌توان نسبت به تداوم روند صعودی قیمت فلزات در بازارهای جهانی امیدوار بود.

مرضیه احقاقی
editor@smtnews.ir

نگاهی به بازار فلزات

روند رو به رشد بهای مس از نیمه ماه اوت ادامه‌دار بوده است. این فلز سرخ‌رنگ در رو جمعه ۲۶ اوت با بهای ۸۳۱۵ دلار به‌ازای هر تن معامله شد. همزمان موجودی انبارهای بورسی جهان از این فلز در پایین‌ترین سطح خود قرار دارد. آلومینیوم نیز در این بازه زمانی در مسیر رشد قیمتی قرار گرفته است. تا جایی‌که بهای فروش این فلز در ۲۶ اوت به ۲۴۹۵ دلار افزایش یافت؛ بنابراین این فلز در حال فاصله گرفتن از کف قیمتی خود در سال جاری یعنی ۲۳۲۰ دلار است که در نیمه ماه ژوئیه برای آن به ثبت رسید. هرچند آلومینیوم همچنان با اوج قیمتی سال جاری فاصله حدود ۳۵ درصدی دارد، رصد قیمت روی در بورس فلزات لندن نیز بازگشت این فلز به مسیر صعودی را تایید می‌کند. روی در ۲۶ اوت به بهای ۳۶۷۸ دلار به‌ازای هر تن معامله شد.

براساس گزارشی از صمت وعده‌های دولت چین برای بازگشت اقتصاد به مسیر رشد، مهم‌ترین سیگنال مثبت به بازار جهانی فلزات بوده است. در همین حال، عزم چین برای نصب زیرساخت ۱۲۰۰ گیگاواتی ظرفیت انرژی تجدیدپذیر تا سال ۲۰۲۵ نیز بر میزان تقاضای این کشور به مس به میزان ۳ میلیون تن می‌افزاید. بدین‌ترتیب، طی ۳ سال آینده، تقاضای چین برای فلز سرخ سالانه یک میلیون تن افزایش می‌یابد. در ادامه باید تاکید کرد که همچنان میزان تولید آلومینیوم در چین بالاتر از تقاضای فعلی این فلز برآورد می‌شود و این موضوع، فشار کاهش قیمت را بر این محصول اعمال می‌کند. البته پیش‌بینی می‌شود تقاضا برای آلومینیوم در میان‌مدت و بلندمدت افزایش یابد و خرید این فلز از سوی سرمایه‌گذاران با استقبال روبه‌رو شود. انجمن جهانی آلومینیوم برآورد می‌کند که افزایش تولید خودروهای الکتریکی تقاضا برای این فلز سبک را افزایش دهد، در عین حال، عزم چین در توسعه زیرساخت انرژی‌های تجدیدپذیر نیز باعث می‌شود تقاضا برای این فلز رشد یابد. به این ترتیب، پیش‌بینی می‌شود معامله‌گران آلومینیوم در میان‌مدت و بلندمدت منتظر رشد تقاضا باشند.

تورم جهانی، مانع رشد اقتصاد

روند رو به رشد تورم در اقتصادهای بزرگ در ماه‌های گذشته به چالشی اساسی برای اقتصاد دنیا بدل شده است. بانک‌های مرکزی این اقتصادها برای کنترل تورم، اقدام به اخذ سیاست‌های انقباضی و افزایش نرخ بهره بانکی کرده‌اند. در چنین شرایطی، احتمال بروز رکود اقتصادی در این کشورها و تعمیم آن به سایر نقاط جهان به‌شدت وجود دارد. جروم پاول، رئیس فدرال‌رزرو ایالات‌متحده، روز جمعه ۲۶ اوت در نشست جکسون هول که به‌صورت سالانه و به میزبانی بانک فدرال‌رزرو شهر کانزاس و با شرکت نمایندگان بانک‌های مرکزی کشورهای گوناگون در وایومینگ برگزار می‌شود، سخنرانی داشت. رئیس بانک مرکزی امریکا در این نشست بر اهمیت حفظ ثبات در قیمت‌ها به‌عنوان وظیفه اصلی فدرال‌رزرو تاکید کرد. وی خاطرنشان کرد تلاش فدرال‌رزرو برای کنترل نرخ تورم ادامه خواهد داشت. پاول نسبت به تجربه تاریخی تغییر شتابزده سیاست‌های پولی انبساطی نیز هشدار داد. رئیس فدرال‌رزرو ایالات متحده در نشست جکسون هول تاکید کرد که نتیجه سیاست‌های کنترل تورم برای کلیت اقتصاد دردناک خواهد بود، اما تحمل آن برای سلامت اقتصاد لازم است. سخنرانی رئیس فدرال‌رزرو به قرمزپوشی بازارهای مالی این کشور در روز جمعه منتهی شد. در همین حال انتظار می‌رود اثرات ناشی از آن بر بازارهای کالایی و فلزی جهان نیز منعکس شود. تورم انگلیس نیز در رکوردی بی‌سابقه به بیش از ۱۰.۱ درصد افزایش یافت.

در همین حال، پیش‌بینی‌ها حکایت از آن دارد که روند رو به رشد تورم در این کشور اروپایی تا پایان سال جاری میلادی ادامه می‌یابد. همزمان با روند رو به رشد تورم در اقتصاد انگلستان، ارزش پوند این کشور به‌شدت کاهش یافته است.

در حال حاضر، ارزش پوند به حدود ۱.۱۸ در برابر دلار رسیده و با کمترین ارزش خود در سال ۱۹۸۵ فقط ۴ سنت فاصله دارد. آمار و ارقام منتشرشده از اقتصادهای بزرگ، واهمه از بروز رکود در اقتصاد جهان را تشدید و همزمان سیگنال منفی قدرتمندی را روانه بازارهای کالایی و فلزی می‌کند.

■ گاز، چالشی جدی برای تداوم توسعه صنعتی

به‌دنبال حمله نظامی روسیه به خاک اوکراین، شاهد رشد بهای گاز در اروپا بودیم. روسیه تامین‌کننده اصلی گاز برای اغلب کشورهای اروپایی است. بروز تنش در اروپای شرقی، مسیر تامین گاز موردنیاز کشورهای اروپایی را دشوار کرده است و انتظار می‌رود این چالش در ماه‌های سرد امسال افزایش یابد. در طول یک هفته گذشته، شاهد رشد قابل‌توجه بهای گاز در کشورهای اروپایی بودیم.

دیمیتری مدودف، معاون رئیس شورای امنیت روسیه به‌دنبال افزایش قیمت گاز به ۳۵۰۰ یورو در هر هزار مترمکعب، تاکید کرد: قیمت گاز در اروپا ممکن است تا قبل از پایان سال به ۵۰۰۰ یورو در بازار نقدی برسد. اقتصاد کشورهای حوزه یورو به‌شدت تحت‌تاثیر قیمت گاز قرار دارد و با نوسانات قیمتی آن، دچار فراز و نشیب‌های بسیاری می‌شود. افزایش اخیر قیمت گاز منجر به بروز نگرانی‌هایی در اقتصاد حوزه یورو شده و مسیر رشد اقتصادی کشورهای عضو این اتحادیه را به‌شدت کُند می‌کند. بدین‌ترتیب از میزان تقاضا برای خرید فلزات در بازارهای جهانی، کاسته خواهد شد.

■ نقش اثرگذار چین بر بازارهای کالایی

عملکرد چین به‌عنوان دومین اقتصاد بزرگ و یکی از بزرگ‌ترین تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان فلزات در دنیا، از اثرگذاری بالایی بر روند رشد و توسعه اقتصادی جهان برخوردار است. اقتصاد چین پیش از کرونا، در بازه زمانی سال‌های ۲۰۱۰ تا ۲۰۱۹، رشد ۶ تا ۶.۵ درصدی را تجربه کرد، اما روند رو به رشد اقتصاد چین در سال‌های اخیر و پس از همه‌گیری کووید ۱۹، به‌شدت کاهش یافت. با وجود اینکه چین برای سال جاری میلادی رشد اقتصادی ۵.۵ درصدی را هدف‌گذاری کرد، اما با توجه به داده‌های تولید این کشور، تحقق این هدف، دور از انتظار به‌نظر می‌رسد. در همین حال، اکثر موسسات مالی، رشد اقتصادی این کشور را در سال جاری به مراتب کمتر از پیش‌بینی‌های چین، مصوب کرده‌اند. بر همین اساس نیز دولت چین و حتی ایالت‌های محلی این کشور برای مقابله با این شرایط اقدام به تصویب محرک‌های مالی با هدف بهبود شرایط رشد اقتصادی این کشور کرده‌اند.

با این وجود، محرک‌های مالی مصوب شده از سوی این کشور، تنها نقش یک مُسکن کوتاه‌مدت را دارند. به‌ویژه آنکه عملکرد اقتصادی این کشور حتی در یک ماه گذشته نیز مثبت نبوده است.

دولت چین در ماه‌های گذشته اقدام به اجرای سیاست‌های کرونا صفر کرده که تاثیر منفی بسزایی به اقتصاد این کشور تحمیل کرد. انتظار می‌رفت با کاهش محدودیت‌های کرونا در این کشور، اقتصاد چین دوباره به مسیر رشد بازگردد، با این وجود، هدف یادشده محقق نشد. البته همچنان برخی از شهرهای این کشور با محدودیت کرونایی روبه‌رو بوده‌اند. در ادامه باید خاطرنشان کرد که چندی پیش دولت چین با هدف بازگرداندن اقتصاد این کشور به مسیر رشد، اقدام به کاهش نرخ بهره بانکی کرد. این اقدام که برای دومین‌بار در یک ماه اجرایی شد، سیاستی برای تحریک اقتصاد این کشور و همچنین توسعه فعالیت‌های ساخت‌وساز است. در طول سال‌های گذشته، ساخت‌وساز در چین و توسعه پروژه‌های زیرساختی در این کشور به‌عنوان مهم‌ترین فاکتور اثرگذار بر رشد اقتصادی این کشور عمل کرده‌اند.

ساخت‌وساز و اجرای پروژه‌های زیرساختی نیازمند مصرف فلزات آهنی و غیرآهنی است؛ بنابراین روند حرکت صنعت ساخت‌وساز در چین تعیین‌کننده جریان بازار مواد اولیه در این کشور است. با این وجود، نبود تمایل موسسات مالی چین به ارائه وام مسکن و حمایت از شرکت‌های توسعه‌دهنده املاک که با بحران بدهی روبه‌رو هستند، موجب می‌شود اثرگذاری وعده‌های دولت چین بر بازارهای کالایی محدود باشد.

در ادامه باید تاکید کرد که شاخص مدیران خرید صنعتی در چین در ماه ژوئیه در سطح کمتر از ۵۰ قرار گرفت. در همین حال، داده‌های خرده‌فروشی و همچنین داده‌های تولید صنعتی این کشور نیز در ماه ژوئیه کمتر از حد انتظار بود. بدین‌ترتیب احتمال می‌رود روند کاهش رشد اقتصادی چین در ۳ ماهه سوم سال جاری میلادی ادامه یابد. همین موضوع نیز از افت قیمتی فلزات در بازارهای جهانی حمایت می‌کند.

■ بازار فولاد زیر ذره‌بین

فولاد یکی از فلزات استراتژیک است که روند معامله و خریدوفروش آن به‌شدت تحت‌تاثیر شرایط اقتصادی جهان قرار دارد. چین بزرگ‌ترین تولیدکننده و مصرف‌کننده این فلز استراتژیک به‌شمار می‌رود؛ بنابراین سیاست‌های اتخاذشده از سوی این کشور تاثیر بسزایی بر بهای فولاد دارد.

بررسی روند معاملات فولاد در یک ماه گذشته حکایت از آن دارد که بازار جهانی این فلز استراتژیک در ماه اوت متاثر از سیگنال‌های چین در اغلب روزهای این ماه با کاهش قیمت روبه‌رو بوده است. انتشار داده‌های اقتصادی منفی از سوی دولت چین و عملکرد اقتصادی نه‌چندان امیدبخش این کشور، چشم‌انداز تقاضا برای فولاد را با ابهام روبه‌رو کرده است. همین ابهام و نبود دورنمای روشن از افزایش تقاضا برای مصرف فولاد نیز به علتی اساسی برای افت بهای فولاد و به‌دنبال آن سنگ آهن بدل شده است. تا جایی که سنگ آهن در اغلب روزهای ماه اوت در مرز ۱۰۰ دلار نوسان کرد.

سخن پایانی

با پایان یافتن قرنطینه‌های بلندمدت و سیاست‌های کرونا صفر در چین، انتظار می‌رفت تقاضا برای خرید فلزات آهنی و غیرآهنی در این کشور به‌طرز چشمگیری افزایش یابد. با این وجود، این برآورد خوشبینانه محقق نشد و بازار کامودیتی‌های فلزی در این کشور همچنان با رکود روبه‌رو است. البته وعده‌های دولت چین برای حمایت از اقتصاد، قیمت فلزات را دوباره به مسیر صعود بازگردانده است. اما این بازگشت آن‌قدرها هم قدرتمند نیست و نمی‌توان به تداوم آن امید داشت. ترس از فراگیری رکود جهانی و به‌دنبال آن کاهش تقاضا برای مصرف فلزات، مهم‌ترین عامل افت بهای این فلز در بازارهای جهانی است.

اقتصاد کشورهای حوزه یورو به‌شدت تحت‌تاثیر قیمت گاز قرار دارد و با نوسانات قیمتی آن دچار فراز و نشیب‌های بسیاری می‌شود

یادداشت

اقتصاد بیمار تهدیدی برای تولیدکنندگان

غلامرضا خلیقی
مدیرعامل شرکت فولاد غرب آسیا

در طول چند سال گذشته، شاهد روند رو به رشد تورم در اقتصاد کشور بوده‌ایم، تا جایی‌که در ماه‌های گذشته رکوردزنی‌های تورمی داشته‌ایم و پیش‌بینی می‌شود این روند رو به رشد تورم، در ماه‌های آینده نیز ادامه یابد. از تورم می‌توان به‌عنوان یکی از پدیده‌های مخرب حاکم بر اقتصاد نام برد که عملکرد صنایع را هم تحت‌تاثیر منفی قرار می‌دهد. افزایش بی‌ثباتی در اقتصاد کلان و درنتیجه کاهش سرمایه‌گذاری در بلندمدت، از مهم‌ترین آثار سوء تورم هستند.

تورم به‌ویژه در نرخ‌های بالا، به‌طور مستقیم و غیرمستقیم، هزینه‌های بسیاری به صنایع تحمیل می‌کند و در همین حال، به کاهش سرمایه‌گذاری در فعالیت‌های تولیدی و درنتیجه کاهش رشد اقتصادی منجر می‌شود. بخشی از فشار ناشی از افزایش هزینه تمام‌شده تولید به خریدار یا مصرف‌کننده و بخش دیگر آن به سهامداران یا سرمایه‌گذاران منتقل می‌شود.

تورم به منزله افزایش هزینه‌های تولید است، اما بازار و مصرف‌کنندگان کشش پرداخت این هزینه و رشد مداوم تورم را ندارند؛ درنتیجه با پدیده رکوردتورمی روبه‌رو خواهیم شد و به بیانی دیگر، خریداران تا حدی از عهده افزایش نرخ برمی‌آیند و در ادامه فروش آن محصول به‌دنبال کاهش تقاضا برای خرید آن، کاهش خواهد یافت. در واقع بازار نسبت به خرید آن محصول مقاومت می‌کنند. این‌گونه چالش‌ها در درجه نخست بر عملکرد تولیدکنندگان محصولات نهایی آشکار می‌شود؛ درنتیجه تولیدکننده ناچار است به سبب افت تقاضا در بازار از تیراژ تولید خود بکاهد؛ یعنی اثرات منفی تورم در چرخه‌ای میان تولیدکننده، مصرف‌کننده و سرمایه‌گذار ادامه می‌یابد و باید منتظر رکودتورمی باشیم که عملا چرخ صنایع را از کار خواهد انداخت. بدون تردید ورود این شرایط تورمی به رکود به‌منزله تحمیل خسارت‌های قابل‌توجه به صنعت و فعالیت‌های تولیدی خواهد بود و همزمان از میزان سرمایه‌گذاری و توسعه در این بخش خواهد کاست. تداوم تورم یادشده در بلندمدت حتی به تعدیل نیروی انسانی توسط صنایع و تولیدکنندگان منتهی می‌شود و در همین حال، از میزان سرمایه‌گذاری در کشور به‌دلیل شرایط اقتصادی خواهد کاست؛ بنابراین می‌توان این‌طور نتیجه گرفت که آثار منفی ناشی از تورم در اقتصاد، جدی و دنباله‌دار است و حتی در سایر ابعاد اجتماعی نیز بروز می‌کند. دولت نیز یکی از ذی‌نفعان بخش تولید است و مالیات از تولید یکی از درآمدهای مهم دولت به‌شمار می‌رود، اما با از رونق افتادن تولید و کاهش سودآوری صنایع تحت‌تاثیر شرایط تورمی، درآمدهای مالیاتی محدود خواهد شد و این زنجیره ضرر رکودتورمی ادامه‌دار خواهد بود. در این میان، صنعت فولاد به‌عنوان یکی از صنایع مادر و استراتژیک کشور از این چالش‌ها در امان نیست. تولید این فلز استراتژیک در ایران بر پایه بهره‌مندی از ذخایر انرژی و معدنی شکل گرفته و توسعه یافته است. توسعه فولادسازی در کشور با هدف صادرات و فروش بخشی از محصولات تولید شده در این زنجیره به بازارهای صادراتی انجام شده؛ بنابراین ظرفیت‌سازی انجام‌شده در این صنعت، به‌مراتب بیش از نیاز بازار داخلی برآورد می‌شود.

حال چنانچه رکودتورمی بر اقتصاد سایه بیندازد، از میزان مصرف فولاد در کشور کاسته خواهد شد. کما اینکه در چند سال گذشته نیز سرانه مصرف فولاد در کشور به‌مراتب کمتر از متوسط جهانی بوده و درنتیجه فولادسازان ناچارند برای تداوم تولید، بخش بیشتری از محصولات خود را در بازارهای صادراتی به فروش برسانند. اما این راهکار نتیجه‌بخش نخواهد بود، چراکه به‌دلیل افزایش هزینه تولید، فروش این محصولات در بازار رقابت جهانی به‌صرفه نیست. با توجه به تمام موارد یادشده باید اینطور اذعان کرد که درنتیجه شرایط یادشده، تولید و توسعه از مسیر اصلی خود منحرف خواهند شد. با توجه به چالش‌های ناگزیر اقتصادی که از آنها یاد شد از سیاست‌گذاران انتظار می‌رود با اجرای سیاست‌های حمایتی، عملکرد صنایع را تسهیل کند.

وزیر اقتصاد مطرح کرد

اصلاحات صنعت خودرو پس از عرضه در بورس کالا

عرضه خودرو در بورس کالا، طی هفته‌های گذشته آغاز شده است. به گزارش کالا خبر، سیداحسان خاندوزی درباره الزامات خودروسازان پس از عرضه خودرو در بورس کالا، گفت: وزارت صنعت، معدن و تجارت، شروطی را برای خودروسازان پس از عرضه خودرو در بورس کالا در نظر گرفته است. این شروط شامل محورهایی مانند سرمایه‌گذاری بیشتر در تحقیق و توسعه، حرکت به سمت طراحی پلتفرم و کاهش سهم مونتاژکاری، افزایش تولید و عرضه، اصلاح ساختار کل صنعت، اصلاح رابطه شرکت‌های خودروساز با زیرمجموعه‌ها، تعهد دادن به کاهش هزینه تمام‌شده خودرو و همچنین تعهد به افزایش عرضه و توقف تولید خودروهای معیوبی که در انبارها باقی مانده‌اند، است. وزیر اقتصاد گفت: اگر نرخ تمام‌شده خودرو کاهش یافته و به لحاظ کیفیت و تکنولوژی قابلیت رقابت پیدا کند، با مدیریت کاملا حرفه‌ای و تخصصی که به فکر صنعت باشد و تحت‌تاثیر مسائل حاشیه‌ای و بیرونی و سیاسی قرار نگیرد، به‌طور قطع، رضایت مردم، سهامداران، مسئولان و نهادهای دولتی را به همراه خواهد داشت. وی در ادامه افزود: خوشبختانه در زمینه مربوط به تولید خودروهای معیوب با کاهش بسیار خوبی مواجه هستیم. وزیر اقتصاد با اعلام اینکه اصلاحات یادشده به حوزه فنی خودرو برمی‌گردد، اظهار کرد: امیدواریم با این اصلاحات بتوانیم پلتفرم‌های داخلی خوبی داشته و سرمایه‌گذاری در داخلی‌سازی محصولات را افزایش دهیم. خاندوزی تصریح کرد: امیدواریم وزارت صنعت، معدن و تجارت گزارش دوره‌ای درباره اینکه تا چه اندازه شروط محقق می‌شود را منتشر کند تا نتیجه تعهدات بین دولت و خودروسازان را در اختیار اصحاب رسانه قرار دهیم. سخنگوی اقتصادی دولت ادامه داد: اگر نرخ تمام‌شده کاهش یافته و به لحاظ کیفیت و تکنولوژی قابلیت رقابت پیدا کند، با مدیریت کاملا حرفه‌ای و تخصصی که به فکر صنعت باشد و تحت‌تاثیر مسائل حاشیه‌ای و بیرونی و سیاسی قرار نگیرد، به‌طور قطع رضایت مردم، سهامداران، مسئولان و نهادهای دولتی را به همراه خواهد داشت. وزیر اقتصاد با تاکید بر اینکه اگر اصلاحی در صنعت خودرو انجام نشود، اتفاق ویژه‌ای نیز برای این صنعت نخواهد افتاد، افزود: وزیر صنعت، معدن و تجارت برنامه جامع ارائه داده و متعهد است موارد یادشده را محقق و نتایج را گزارش کند.

یادداشت

مافیای معدن و ثبت محدوده رانتی

مهدی رستمی‌معز
کارشناس و فعال معدن

خوشبختانه در کشور ما شبکه پیچیده مافیا در بخش معدن به‌شکلی که از مفهوم مافیا ایفاد می‌شود، وجود ندارد، اما متاسفانه طرفداران این سبک از فعالیت‌ها کم هم نیستند. به‌عبارت دیگر، این افراد هنوز به آن سطحی از قدرت و توانایی نرسیده‌اند که بتوانند شبکه‌ای مافیایی تشکیل دهند، اما اگر جلوی همین گرایش‌ها و روابط ناسالم گرفته نشود، ممکن است به‌زودی شاهد پدید آمدن شبکه‌های مافیایی درهم‌تنیده در معدن باشیم و آن وقت دیگر، کار از کار گذشته است و امکان برخورد، سخت‌تر و پرهزینه‌تر می‌شود.

اما برای یافتن مافیابازان، جست‌وجوی پیچیده‌ای نیاز نیست.

کافی است به ادارات صمت استان‌ها و وزارتخانه صمت مراجعه کنید تا شاهد تردد افرادی باشید که قصدی جز مکیدن خون موجود در رگ‌های حیاتی بخش معادن کشور را ندارند.

فعالان این عرصه به‌طورمعمول چنین افرادی را می‌شناسند و با نحوه کار آنها به‌طور کامل آشنا هستند. اصلی‌ترین علتی که فرصت را برای جولان این افراد فراهم کرده، فقدان قانون و مقررات لازم و کافی و دست‌بسته بودن کارگزاران دولت، وزارتخانه و کارشناسان ادارات در برخورد با آنان است.

به‌همین جهت این افراد با تسلط بر قوانین و شناخت خلل‌های موجود به‌راحتی در بدنه معادن نفوذ می‌کنند یا از رانت‌های اطلاعاتی بهره می‌برند و به این ترتیب، مرتکب انواع تخلف، از ثبت محدوده گرفته تا اضافه برداشت و امثال آن می‌شوند.

به‌عنوان مثال مشاهده می‌شود فردی که شغل وی وکالت است، محدوده‌ای را در یک محدوده در استانی دورافتاده از محل کار و زندگی خود انتخاب می‌کند و محدوده پلی‌متال ثبت می‌کند، اما در همین زمان، افراد متخصص، تحصیلکرده و صاحب صلاحیت این رشته، تنها با مطالعه و پی‌جویی فراوان می‌توانند به شواهد لازم برای ثبت چنین محدوده‌ای دست پیدا کنند.

سوال اینجاست که چرا و چگونه فردی غیرمتخصص، مشتاق ثبت محدوده معدنی در استانی دیگر شده است؟

این همان مافیابازی یا آغازی برای تشکیل شبکه مافیای معادن است.

متاسفانه باید گفت چنین فرصت‌هایی با خرید وفروش اطلاعات به‌دست آمده از نواحی، محدوده‌ها و پهنه‌ها مهیا می‌شود.

در ادارات استان‌ها به‌محض ثبت یک محدوده با ماده معدنی چشمگیر، اعم از فلزی یا غیرفلزی، در چشم به‌هم زدنی در اطراف آن، چندین و چند محدوده با شرایط مشابه ثبت می‌شود. روشن است که این اتفاق ناشی از همان رانت اطلاعاتی است و مافیابازان از این فرصت استفاده و به این ترتیب برای بهره‌بردار و تولیدکننده واقعی مزاحمت ایجاد و با قرار گرفتن در کنار معدنکاران واقعی تنها زمینه تضعیف آنها را فراهم، زیرا نه همکار هستند و نه رقیب، بلکه مثل زالویی به پیکره معادن چسبیده‌اند تا از این طریق منافعی برای خود کسب کنند.

به‌تازگی گفته شده که مساحت ۲۵۰ کیلومتری برای ثبت محدوده معدنی گروه فلزی، کوچک‌تر می‌شود. برای بررسی چرایی این تصمیم، که به‌گمان بنده تصمیم درستی است، باید گفت: پیش از این، بدون هیچ پیمایشی و با این پیش‌فرض که معادن فلزی، بزرگ‌مقیاس هستند، محدوده‌های عریض و طویلی ثبت می‌شد.

در این میان، موارد متعددی بود که فردی که پروانه دریافت می‌کرد، فاقد امکانات و توانایی لازم بود و به این ترتیب در نهایت روی ۱۰ هکتار از کل محدوده کار می‌کرد و الباقی به‌صورت قفل‌شده باقی می‌ماند. به این ترتیب، در حالی که محدوده، ظرفیت و توان آن را داشت که چندین سینه‌کار داشته باشد و معدن یا معادنی دیگر در آنجا مورد بهره‌برداری قرار گیرد، نه فرصتی برای کار اکتشافی ایجاد می‌شد و نه استخراجی انجام می‌گرفت.

پس به صرف اینکه گاهی برخی مواد معدنی در گستره‌ای وسیع توزیع شده‌اند، زمینه برای سوءاستفاده ایجاد شده بود. البته به‌گمان من، این تغییرات نباید سلبی باشد، بلکه می‌توان گزینه‌هایی به ثبت افزود تا اگر کسی یقین داشت که ماده معدنی موردنظر وی گسترده است، با پیش‌طرحی مختصر بتواند تمامی منطقه‌ای را که براساس برآوردهای وی مستعد است، ثبت کند و حق وی ضایع نشود.

در پایان این یادداشت، لازم است به این نکته اشاره شود که عملکرد و سرعت اقدامات وزارت صنعت، معدن و تجارت در یک سال گذشته در زمینه واگذاری محدوده‌های معدنی و اکتشاف رضایت‌بخش بوده است، اما باید در زمینه برنامه‌ریزی و تعیین اهداف، دقت بیشتری به‌خرج داده شود تا دیگر شاهد مواردی از رانت و تضییع حقوق افراد نباشیم. نکته بعدی که باید مورد توجه قرار گیرد، این است که آزادسازی محدوده‌های چند استان در یک روز و یک ساعت، موجب ازدحام، کاهش سرعت اینترنت و ایجاد اختلال در سایت می‌شود که این موارد با اصل ایجاد فرصت برابر، ناهمخوان است.

افزایش محبوبیت لیتیوم ادامه دارد

استقبال از انرژی پاک و توجه همگانی به کاهش مصرف آلاینده‌ها تقاضای فلزات باتری را بیش از هر زمان دیگری افزایش داده است. به‌همین دلیل، تسلا اعلام کرد که به تولید ۲۰ میلیون خودرو تا قبل از سال ۲۰۳۰ دست خواهد یافت. به گزارش ایراسین، برآوردها نشان می‌دهد که نیاز شرکت‌های برتر خودروسازی در دنیا همچون تسلا به فلزات غیرآهنی به‌دلیل افزایش تولید خودروهای برقی، حتی از میزان تولیدشده بیشتر است. این مسئله نگرانی‌ها را افزایش داده است؛ چرا که طبق آمار و ارقام، تنها شرکت تسلا برای تامین لیتیوم موردنیاز خود به موجودی بیش از ۱/۵ برابر لیتیوم تولیدشده در کل دنیا در سال گذشته نیاز خواهد داشت. این مسئله برای سایر فلزات باتری نیز صادق است، همچنین خبرها حاکی از آن است که پاناسونیک به‌منظور افزایش عرضه باتری‌های برقی به‌دنبال افتتاح کارخانه‌های جدیدی در امریکا است؛ چرا که این شرکت نگران است از رقبای خود همچنون ال جی و امپرکس عقب بماند. از طرف دیگر، چین قصد دارد تولید فلزات غیرآهنی خود را افزایش دهد، به‌همین دلیل می‌خواهد بودجه تحقیقاتی برای تولید باتری‌های برقی را افزایش دهد. این کشور در حال حاضر وابستگی زیادی به شرکت‌های خارجی برای تامین این نوع فلزات دارد. مقامات نیز معتقدند این مسئله می‌تواند چالش‌هایی برای صنعت خودروهای برقی چین ایجاد کند. ایلان ماسک به‌تازگی اعلام کرده است که شرکت تسلا تا قبل از ۲۰۳۰ به تولید ۲۰ میلیون خودرو در سال دست خواهد یافت. این شرکت باوجود تعطیلی‌های چندباره به‌دلیل سیاست کرونا صفر، کاهش مصرف برق در شرق آسیا و تاخیر در شروع کار کارخانه‌های آلمان توانسته تولید خود را افزایش دهد.

گزارش صمت درباره تولید کاغذسنگ در ایران

کاغذی که از دل معدن استخراج می‌شود

گیتا جاودانی
editor@smtnews.ir

در خبرها آمده بود نخستین تولیدکننده کاغذ سنگی ایران و خاورمیانه در یزد راه‌اندازی شد. شرکت تعاونی تولیدی پیشگامان صنعت سبز یزد، سال‌ها است در دل کویر، کاغذی را روانه بازار می‌کند که بیشترین صرفه‌جویی را در آب و انرژی دارد.

برای تولید این کاغذ در مرحله اول، سنگ آهک از معدن به بخش خردایش منتقل می‌شود و سپس پودر کربنات کلسیم با بهره‌گیری از فرمول بومی با پلیمر ترکیب شده و با عبور دادن از غلتک‌های مختلف به‌صورت ورقه و سپس به‌صورت رُل کاغذ در می‌آید.

رُل‌های کاغذی بدون بهره‌گیری از آب، پس از تولید به رُل‌های کوچک‌تر تبدیل و سپس ورق‌های کاغذ در ابعاد مختلف تهیه می‌شود. مدیر تولید شرکت کاغذ سنگی یزد، در این واحد، روزانه ۴ تن پودر کربنات کلسیم به کاغذ سنگی تبدیل می‌شود. گفته می‌شود ایران پنجمین تولیدکننده کاغذ سنگی در جهان است. از ویژگی‌های مثبتی که برای این نوع کاغذ ذکر می‌شود، این است که تولید کاغذ سنگی برخلاف کاغذهای معمولی که منجر به نابودی محیط‌زیست می‌شود، صنعتی سبز و کم‌آبخواه است.

از دیگر امتیازات این نوع کاغذ، دوام بالای آن است. می‌گویند ۵۰ سال در قعر اقیانوس باقی می‌ماند و در شرایط عادی تا حداقل ۷۰۰ سال ماندگاری دارد.

همین عمر دراز و ماندگاری بالای کاغذ سنگی سبب شده که برخی کارشناسان محیط‌زیست مخالف تولید آن باشند و آن را جزو موادی دسته‌بندی کنند که به طبیعت آسیب می‌رساند.

موضوع گزارش ما بررسی ایراد واردشده به کاغذ سنگی از منظر یک کارشناس محیط‌زیست و یک فعال معدنی است. با ما همراه باشید.

اگر بتوانیم پسماند کاغذ سنگی را مانند کاغذهای باطله و آخال وارد کارخانجات تولید کاغذ کنیم تا دوباره خمیر و به کاغذ جدیدی تبدیل شوند، به دستاورد بزرگی رسیده‌ایم

داستان به روایتی دیگر

تورج فتحی ـ معاون دفتر حفاظت و مدیریت زیست‌محیطی آب و خاک سازمان حفاظت محیط زیست: به داستان تولید کاغذ سنگی از این منظر نگاه کنید که یک کارخانه سنگ‌بری در طول روز سنگ‌های زیادی را می‌برد، صیقل می‌دهد و همچون محصول وارد بازار می‌کند. بر اثر این فرآیند مقدار زیادی براده و خاکه سنگ در کارخانه به‌عنوان پسماند تولید می‌شود. با این پسماندها چه باید کرد؟

به‌طورمستقیم آن را در طبیعت دفن یا تلاش و آنها را وارد چرخه استفاده مجدد کنیم؟ پودر سنگ وقتی در طبیعت رها شود، به مرور زمان تحت‌تاثیر فرسایش و هوازدگی که فرآیندی فیزیکی، شیمیایی و بیولوژیکی است، تبدیل به خاک می‌شود، هرچند فرآیند طولانی است، اما بالاخره به طبیعت برمی‌گردد، اما مگر جز این است که در موضوع مدیریت پسماندها از نظر علمی، به جریان پیوسته چرخه مدیریت پسماند باور داریم. در همه‌جای دنیا راجع به این موضوع، نظر کارشناسی وجود دارد. مدیریت پسماندها فرآیندی است که به‌عنوان یک چرخه رخ می‌دهد و ما هرجایی بتوانیم ضایعات و پسماندهایی را که تولید می‌شود، به هر صورت ممکن بازیابی کنیم و از آن مواد جدیدی به‌دست بیاوریم، توانسته‌ایم به محیط‌زیست کمک کنیم.

▣ سرنوشت پسماندها چیست؟

اینکه بخواهیم از ابتدا بگوییم سرنوشت پسماندهای بازیافتی چه خواهد شد، بحث دیگری است. نمی‌توان از ابتدا گفت؛ چون کاغذی که از خاکه سنگ تولید می‌شود، در نهایت دیر به طبیعت برمی‌گردد و در این فرآیند به طبیعت وارد خسارت می‌کند، از ابتدا وارد فاز بازیافت خاکه سنگ نشویم.

این استدلال منطقی نیست، زیرا درباره بقیه انواع پسماندهایی هم که بازیافت می‌شوند مصداق دارد. برای مثال شیشه یکی از زباله‌های شهری است که بازیافت می‌شود و در نهایت بعد از مصرف مجدد بازپسماند می‌شود. با این استدلال می‌توان گفت وقتی شیشه دوباره به پسماند تبدیل می‌شود، پس چرا از ابتدا باید آن را بازیافت کرد؟ همین‌طور درباره فلزات یا دیگر انواع پسماندهایی که بازیافت می‌شوند.

▣ راهی برای بازیافت مجدد بیابیم

بهتر است به این مسئله فکر کنیم که چطور می‌توان پسماند کاغذی را که از سنگ معدنی تهیه می‌شود، دوباره به محصولی جدید تبدیل و برای منظور دیگری از آن استفاده کرد، باید راهی را پیدا کنیم که پسماندها را دوباره مدیریت کنیم، نه اینکه بگوییم چون در نهایت تبدیل به پسماند می‌شود، از ابتدا بازیافت نشود.

تولید کاغذ به روش معمول، صنعتی آب‌بر است. علاوه بر این، فاضلابی به‌شدت آلاینده تولید می‌کند. صنعتی هم که کاغذ باطله را بازیافت می‌کند هم، به‌همین ترتیب آلاینده است و فاضلابی ایجاد می‌کند که بار آلودگی آن به‌شدت زیاد است.

پس همین استدلال را درباره بازیافت کاغذ باطله هم می‌توان به‌کار برد و بگوییم چون محصول کاغذ مصرف‌شده در فرآیند بازیافت، میزان زیادی فاضلاب به‌شدت آلاینده تولید می‌کند و به محیط‌زیست صدمه می‌زند، بهتر است آنها را رها کنیم تا به طبیعت برگردد.

اگر بتوانیم پسماند کاغذ سنگی را مانند کاغذهای باطله و آخال وارد کارخانجات تولید کاغذ کنیم تا دوباره خمیر شوند و به کاغذ جدیدی تبدیل شوند، به دستاورد بزرگی رسیده‌ایم.

به این شیوه کاغذی تولید می‌کنید که برای آن درختی قطع نمی‌شود و خدمتی که به محیط‌زیست می‌کند بیشتر از تولید کاغذ دست دوم است. آیا درخت قطع بشود بهتر است یا نشود؟

تولید کاغذ سنگی، صنعتی سبز است و مخاطرات زیست‌محیطی ندارد و جایگزین خوبی برای روش‌های سنتی تولید کاغذ است

صنعت سبز نوظهور

احسان پیری ـ رئیس هیات‌مدیره خانه صنعت، معدن و تجارت جوانان ایران: منبع تولید کاغذ جنگل‌ها هستند، اما این منبع در زمین محدود است و نیاز انسان به کاغذ نامحدود و به‌همین دلیل از یک‌سو، موضوع تخریب جنگل‌ها و درختان مطرح است و از سوی دیگر، نیاز بشر به کاغذ و محصولاتی که از آن تولید می‌شود و روز به روز افزایش پیدا می‌کند. مصرف سرانه بالای کاغذ، کشورها را بر آن داشت که در پی روش‌های دیگری برای تولید باشند. یکی از این روش‌ها تولید کاغذ از آهک است. این صنعت در ایران عمر درازی ندارد و صنعتی نوظهور است. این روش جدید به‌دلیل اینکه باعث حفظ ذخایر آبی و زیست‌محیطی می‌شود، صنعتی بسیار حائزاهمیت در بحث‌های زیست‌محیطی و منابع‌طبیعی است. تاکنون همواره کاغذ از چوب تولید شده است. این کار علاوه بر صدمه به محیط‌زیست، ضایعات بالایی ایجاد می‌کند، به‌همین دلیل، تولید کاغذ از ضایعات سنگ یا آهک می‌تواند بسیار مقرون به صرفه و اقتصادی باشد، از سوی دیگر، از جمله صنایع سبز به‌شمار می‌رود و این باعث شد که نسل جدیدی از کاغذ را در این سال‌ها مورداستفاده قرار دادیم.

▣ شیوه تولید کاغذ سنگ

کاغذ سنگ یا stone paper ابداع شگفت‌انگیز کانادایی‌ها بود که در صنعت چاپ ظهور کرد و به‌خاطر سازگاری آن با محیط‌زیست (به‌دلیل اینکه ماده اولیه‌اش سنگ است) بسیار موردتوجه قرار گرفت و به این علت، نگرانی بخش بزرگی از جامعه درباره قطع درختان و تخریب محیط‌زیست را برطرف کرد. این روش تولید کاغذ و محصولاتی که به این شیوه تولید می‌شوند، اسامی مختلفی دارند، از جمله کاغذسنگی، کاغذ آهک یا کاغذ معدنی به‌واسطه اینکه منشأ مواد اولیه‌اش از معدن سنگ آهک است.

ماده اولیه این نوع کاغذ، پودر کربنات کلسیم است، برای اینکه جایگزین استفاده چوب از درختان شود، برای تولید کاغذ به‌کار می‌رود و ویژگی‌های بسیار خوبی دارد، از جمله ضدآب بودن، مقاومت در برابر پارگی و دوره بازیافت کوتاه‌مدت.

یکی دیگر از نکات مثبت در فرآیند تولید کاغذ سنگ این است که نیازی به استفاده از آب نیست و به‌علت سفید بودن سنگ آهک و مواد اولیه آن، دیگر نیازی به استفاده از سفیدکننده‌ها در فرآیند تولید آن نیست، در نتیجه باعث می‌شود دیگر آلاینده‌ها هم به محیط‌زیست وارد نشوند.

استفاده از کربنات کلسیم موضوع جدیدی نیست و عملا در صنایع دیگر هم از کربنات‌ها و پودرکربنات استفاده می‌کنیم، به‌عنوان مثال در صنعت سیمان، تولید رنگ و خودکار و امثال آن مورداستفاده قرار می‌گیرد.

▣ کاربردهای گسترده کاغذ سنگ

این محصول در حوزه چاپ و تبلیغات هم کاربرد بسیار گسترده‌ای دارد، به این ترتیب، دیگر نیازی نیست به‌واسطه تغییر نوع کاغذ مجبور به تغییر روش چاپ شویم و به‌عبارت دیگر، در این زمینه هم، همخوانی کاملی با صنعت چاپ دارد.

موارد استفاده از آن زیاد است، برای مثال در کیسه‌های بسته‌بندی مورد استفاده قرار می‌گیرد و در نهایت با یک لایه پلی‌اتلین پوشش داده می‌شود تا از نفوذ سیمان به بیرون جلوگیری کند، بنابراین وقتی از کاغذ سنگ استفاده می‌شود، دیگر نیازی به پوشش‌دهی دیگری نیست و به این ترتیب، یک فرآیند از فرآیند تولید کاغذ، کمتر می‌شود.

سرانه استفاده از کاغذ، روز به روز بیشتر می‌شود و مشکلات فراوانی دارد. در عمل صنعت نوظهور تولید کاغذ سنگ در ایران باعث می‌شود مشکلات زیادی از پیش پای صنایع مختلف برداشته و کمک بزرگی به حفظ محیط‌زیست شود. آنچه من می‌دانم این است که در استان‌های یزد، همدان و مرکزی، ذخایر بسیار خوب آهک داریم که ظرفیت این مناطق را برای راه‌اندازی این صنعت افزایش می‌دهد.

در حال حاضر کارخانه تولید کاغذ سنگ یزد به‌بهره‌برداری رسیده است، اما در مناطق دیگر هنوز در مرحله کلنگ‌زنی است و هنوز از نتایج و خروجی محصول تولیدشده اطلاعات کافی منتشر نشده است.

▣ تفاوت کاغذهای سنتی و صنعتی

تفاوت کاغذ معمولی با کاغذ سنگی بیشتر در این است که الیاف کوتاه و بلند موجود در بافت کاغذ معمولی در عمل باعث مکش مرکب می‌شود و در چاپ چندرنگ کیفیت مطلوبی نخواهد داشت، بنابراین برای جلوگیری از این اتفاق، از کاغذهای گلاسه استفاده می‌شود. کاغذ سنگی دقیق کیفیت کاغذ گلاسه را دارد، اما با این تفاوت که می‌توانیم با نرخ پایین‌تری این محصول را تولید کنیم.

در سال ۹۲ تولید کاغذ در ایران، کمابیش ۴۵۵ هزار تن بوده است که در سال ۹۳ به ۴۹۰ هزار تن رسید و در سال ۹۴ تولید به عدد ۵۶۰ هزار تن رسید.

▣ مزیت‌های کاغذ سنگی

تولید و استفاده از کاغذ سنگی در ایران توجیه بسیار بالایی دارد. تولید کاغذ سنگی صنعتی سبز است و مخاطرات زیست‌محیطی ندارد و جایگزین خوبی برای روش‌های سنتی تولید کاغذ است، از جمله مزایای بزرگ آن باتوجه به شرایط اقلیمی ایران این است که برای تولید این کاغذ نیازی به مصرف آب نداریم و از جمله صنایع بی‌نیاز از آب به‌شمار می‌رود، در نتیجه سرمایه‌گذاران در استان‌های کویری هم می‌توانند این واحدها را احداث کنند.

درباره ماده اولیه تولید هم که سنگ آهک است، دیگر محدودیتی وجود ندارد.

علاوه بر این، در منطقه خاورمیانه ما جزو کشورهایی هستیم که منابع غنی از سنگ آهک داریم. این مزیت سبب می‌شود که در صنعت تولید کاغذ سنگی ارزش‌افزوده بالایی به‌دست‌آید و پس می‌توانیم از منابع زیادی که داریم، به بهترین حالت استفاده کنیم و زنجیره ارزش ماده معدنی را در این صنعت سبز بیشتر کنیم.

بنابراین انتظار می‌رود که دولت در این زمینه باید بخش خصوصی و سرمایه‌گذاران را همراهی کند و با فرهنگ‌سازی مناسب زمینه شناسایی و جذب سرمایه‌گذار به این صنعت را فراهم کند و آن را از جمله فعالیت‌های داری اولویت قرار دهد.

سخن پایانی

هر پسماندی که بشر تولید می‌کند، به طبیعت آسیب می‌رساند و این برعهده ما است که راهی برای مدیریت این پسماندها پیدا یا آن را وارد چرخه استفاده مجدد یا به‌شکلی سازگار به طبیعت آنها را امحا کنیم؛ این تنها راهی است که هم به محیط‌زیست کمک خواهد کرد و هم جریان تولید کاغذ را گرفتار دست‌انداز نمی‌کند.

توسعه بازار تولید برق پاک از طریق دانش‌بنیان‌ها

با امضای معاون اول رئیس‌جمهوری، آیین‌نامه اجرایی ماده (۱۶) قانون جهش تولید دانش‌بنیان درباره توسعه بازار تولید برق پاک از طریق شرکت‌های دانش‌بنیان ابلاغ شد. به گزارش خبرگزاری بازار، هیات وزیران در جلسه مورخ ۲۶ مرداد ۱۴۰۱، در راستای تکلیف قانونی مندرج در ماده (۱۶) قانون جهش تولید دانش‌بنیان مبنی بر توسعه صنایع دانش‌بنیان با انرژی‌های تجدیدپذیر و توسعه بازار تولید برق پاک از طریق شرکت‌های دانش‌بنیان، آیین‌نامه اجرایی مربوط به آن را تصویب کرد. به‌موجب آیین‌نامه مذکور، واحدهای صنعتی با قدرت مصرفی بیشتر از یک مگاوات که مشمول ماده (۱۶) قانون جهش تولید دانش‌بنیان هستند، موظفند سالانه معادل درصد مندرج در ماده قانونی یادشده از برق موردنیاز خود را از طریق احداث نیروگاه‌های تجدیدپذیر تامین کنند و وزارت نیرو هم موظف به اطلاع‌رسانی به واحدهای صنعتی مشمول درباره احداث و تامین برق از نیروگاه‌های تجدیدپذیر مطابق درصدهای ذکرشده در قانون است. همچنین براساس آیین‌نامه یادشده، سازمان انرژی‌های تجدیدپذیر و بهره‌وری انرژی برق موظف است، ماهانه تعرفه تجدیدپذیر را بر مبنای متوسط ۲ ماهه آخرین صورت‌حساب‌های تاییدشده سرمایه‌گذاران محاسبه و به توانیر اعلام کند. شرکت توانیر نیز موظف است در هر دوره، میزان برق تجدیدپذیر تولیدی در نیروگاه‌های تجدیدپذیر متعلق به واحدهای صنعتی مشمول را اقرائت و از برق مصرفی مشمول کسر و در صورت کسری تولید برق تجدیدپذیر، مابه‌التفاوت را با تعرفه تجدیدپذیر، محاسبه و در قبوض برق واحدهای صنعتی در ردیف جداگانه لحاظ کند. در صورتی که تولید برق تجدیدپذیر بیشتر از برق مصرفی مشمول باشد، واحد صنعتی مشمول مجاز است که درباره مازاد برق تولیدشده به یکی از روش‌های مندرج در آیین‌نامه منتفع شود.

در بررسی اهمیت صنعت چاپ در اکوسیستم نوآوری مطرح شد

صنعتی پولساز اما پرمافیا

کارشناسان معتقدند امروزه تعداد انگشت‌شماری از شرکت‌های دانش‌بنیان در این زمینه فعالیت می‌کنند، اما با نقطه مطلوب فاصله زیادی داریم، چرا که در اکوسیستم نوآوری و دانش‌بنیان، هنوز شناخته‌شده نیست و زمینه ذهنی نشر و کتاب باعث شده، این صنعت به‌خوبی شناخته نشود، خوشبختانه پژوهش‌هایی اتفاق افتاده که موجب توجه روزافزون دانش‌بنیان‌ها به این صنعت شده است، به‌گونه‌ای که در همین رابطه شاهد اخبار جدید دستاوردها از سوی این شرکت‌ها هستیم. گفتنی است، فعالیت در صنعت چاپ یک بستر بسیار گسترده برای جامعه نخبگانی و پژوهشی کشور به‌حساب می‌آید که می‌تواند فضای ورود خوبی برای نخبگان در راستای کاهش وابستگی باشد، اما فعالیت دلالان و مافیا در این عرصه تا حد زیادی چوب لای چرخ دانش‌بنیان‌ها می‌گذارد. صمت به‌مناسبت روز ملی چاپ به بررسی و ارزیابی وضعیت دانش‌بنیان‌ها در این صنعت پرداخته است.

مهتاب دمیرچی
editor@smtnews.ir

عکس: صمت

قریب به اتفاق صنایع سنتی، پیشرفته و های‌تک دنیا از صنعت چاپ بهره می‌برند، به‌همین دلیل، امروزه می‌توان ادعا کرد که انسان و نوع بشر نمی‌تواند بدون صنعت چاپ ادامه حیات دهد

آینده روشن دانش‌بنیان‌ها در صنعت چاپ

می‌گویند پیشینه صنعت چاپ ایران به چند هزار سال پیش و دوران ایران باستان برمی‌گردد؛ جایی که احکام سلطنتی باید مهر و تایید می‌شدند و این یک نوع چاپ به‌حساب می‌آمد؛ اما واژه چاپ در زبان فارسی به قرن هفتم هجری و دوران سلطنت مغولان برمی‌گردد که دستگاه‌های ساده برای چاپ اسکناس کاغذی با خودشان به ایران آوردند. چاپ جزو صنایع پیشران است، بدین معنا که نقش مستقیمی در ارتقا، پیشرفت و توسعه همه‌جانبه محصولات دارد، بنابراین نقش دانش‌بنیان‌ها و نخبگان کشور می‌تواند در توسعه همه‌جانبه چنین صنعتی اثرگذار باشد، اما وقتی صحبت از وابستگی ۸۰ درصدی کشور در این صنعت می‌شود، باید گفت هنوز در بومی‌سازی و خوداتکایی شاهد معضلاتی هستیم و به‌همین دلیل نمی‌توان از خودکفایی حرف زد؛ اما برای بهبود شرایط باید گام به گام پیش رفت. صنعت چاپ جزو صنایع گران‌نرخ است، بنابراین اگر نخبگان در این عرصه فعالیت کنند، بی‌شک از لحاظ تجاری و اقتصادی آینده روشنی خواهند داشت و می‌توانند ثروت‌آفرینی چشمگیری داشته باشند.

وابستگی ۸۰درصدی ایران در صنعت چاپ

محمد بیطرفان، رئیس انجمن علمی فناوری چاپ ایران، در گفت‌وگو با صمت درباره اهمیت صنعت چاپ در جهان گفت: ابتدا باید به این نکته اشاره کنم که چاپ سومین صنعت آمیخته با فناوری‌های پیشرفته در دنیا است و همواره برای تولیدات چاپی باید از ابزارهای فناورانه با دانش روز و های‌تک استفاده شود. حال باوجود چنین ماهیتی، نقش شرکت‌های دانش‌بنیان می‌تواند اثرگذاری جدی داشته باشد، متاسفانه در این صنعت بیش از ۸۰ درصد وابستگی داریم.

این بدان معنا است که در پژوهش و بخشی که مربوط به توسعه زیرساخت‌ها می‌شود، غفلت داشته‌ایم، همچنین بخش زیادی از این وابستگی به کم‌کاری فعالان این صنعت برمی‌گردد و اینکه در مقیاس حاکمیت هم تعریف درستی از این صنعت ارائه نشده و سیاست و برنامه‌ریزی مدونی هم انجام نگرفته است، متاسفانه زمینه ذهنی ایجادشده در صنعت چاپ با نشر و کتاب گره خورده است، در حالی که چاپ هویتی مستقل دارد و به‌رسمیت نشناختن هویت این صنعت باعث شده که به‌خوبی معرفی نشود و مجموعه‌های متبوع وزارت علوم و مراکز علمی هم شناخت چندانی پیدا نکنند، اما این انجمن برنامه‌های متنوع زیادی برگزار کرد که باعث شفاف شدن ماهیت این صنعت در سال‌های اخیر شد و به‌تازگی مراکز علمی و پژوهشی نگاه فناورانه نوینی پیدا کرده‌اند؛ به‌گونه‌ای که امروزه شاهد نقش و اهمیت این صنعت در مجموعه‌های حاکمیتی و سیاست‌گذار هستیم.

▣ سومین صنعت استراتژیک دنیا

وی بااشاره به دلایل استراتژیک بودن صنعت چاپ افزود: افزون بر اینکه صنعت چاپ سومین صنعت های‌تک جهان است، بسیاری از شاخصه‌های صنعت راهبری و استراتژیک را هم در اختیار دارد، یعنی لازم است که به‌عنوان یک صنعت راهبردی و استراتژیک به‌رسمیت شناخته شود و برنامه‌ریزی‌ها در قالب یک صنعت راهبردی انجام بپذیرد، اینکه چرا به این صنعت، استراتژیک می‌گوییم، افزون بر های‌تک بودن آن، که پیش‌تر اشاره شد، به تراکنش مالی بالای این صنعت هم برمی‌گردد. تا پیش از شیوع کرونا، این صنعت نزدیک به هزار میلیارد دلار تراکنش مالی داشت و از این لحاظ در کشورهای پیشرفته جایگاه دوم و سوم را به خود اختصاص داده و جایگاه پنجم تا دهم را هم در کشورهای در حال توسعه دارد.

گفتنی است، این صنعت عمومی‌ترین صنعت جهان است. به‌جرات می‌توان گفت که همه آحاد جمعیت جهان از این صنعت در طول دوران زندگی خود استفاده و با آن زندگی می‌کنند و قریب به اتفاق صنایع سنتی، پیشرفته و های‌تک دنیا از صنعت چاپ بهره می‌برند، به‌همین دلیل، امروزه می‌توان ادعا کرد که انسان و نوع بشر نمی‌تواند بدون صنعت چاپ ادامه حیات داشته باشد.

▣ الکترونیکی شدن تاثیری در توسعه صنعت چاپ ندارد

بیطرفان، الکترونیکی شدن برخی فرآیندهای چاپی را دلیل دیگر استراتژیک بودن صنعت چاپ دانست و گفت: از آنجایی که صنعت چاپ به نشر گره خورده است، برخی معتقدند با الکترونیکی شدن بخش زیادی از صنعت نشر یا نظام پولی و بانکی، ضربه به صنعت چاپ وارد شده است. باید گفت این صنعت پویاتر از آن است که با چنین تغییراتی خللی در بدنه آن وارد شود. چاپ به‌قدری وسیع است که براساس شرایط روز و نیاز بشر می‌تواند با کمک فناوری‌های مدرن در ارائه خدمت‌رسانی تغییر شکل دهد، برای مثال، اگر اسکناس چاپ نمی‌شود، همه کارت‌های بانکی از فرآیند چاپ رسانا استفاده می‌کنند، همچنین در کتاب‌های الکترونیک هم، از مدار چاپ الکترونیک بهره می‌گیرند، بنابراین چاپ یکی از عمومی‌ترین صنایع دنیا است.

▣ صنعتی هویت‌ساز برای کالاها

وی ادامه داد: خلق ارزش‌افزوده دیگر موردی است که از مزایای کاربرد این صنعت به‌حساب می‌آید. در تشریح این مزیت باید گفت اگر یک محصولی را بخواهیم به‌صورت فله‌ای به‌فروش برسانیم، باید کمترین بها را در نظر بگیریم، اما با بسته‌بندی و چاپ روی آنها، می‌توانیم ارزش‌افزوده پرسودی را برای کالاها ایجاد کنیم. بسته‌بندی بدون چاپ، تنها نقش محافظت از کالا را برعهده دارد و به‌نوعی بی‌هویت بودن کالا را به مشتریان القا می‌کند، اما بسته‌بندی همراه با چاپ، ارزش‌آفرین و هویت‌ساز است، همچنین موجب اعتماد مشتریان به نهاد سازنده و مانع از جعل می‌شود که نقش مستقیم در حفظ اصالت و مالکیت معنوی کالا دارد، بنابراین چاپ، ارزش‌افزوده چند برابری برای کالاها ایجاد می‌کند؛ اینجا است که باید به ثروت و ارزش‌آفرین بودن این صنعت پی برد.

▣ چاپ، صنعتی ارزآور

به‌گفته بیطرفان، صنعت چاپ نقش مستقیم در صادرات غیرنفتی دارد و اگر می‌خواهیم تولیدات صنایع و کارخانجات را در بازارهای بین‌المللی عرضه کنیم، راهی جز چاپ و بسته‌بندی استاندارد و باکیفیت بالا نداریم. این فرآیند می‌تواند اثر جدی در ارزآوری داشته باشد. جنبه دیگر اهمیت این صنعت در توسعه برند ملی و کشوری است که موجب ترویج تولیدات ایران ساخت می‌شود. برای جاندازی محصولات ایرانی در منطقه می‌توان از برچسب‌های هوشمند با کیفیت چاپ بالا استفاده کرد. این برچسب‌ها افزون بر اینکه نشان‌دهنده تاریخ مصرف کالا هستند، می‌توان با آنها کالای موردنظر را هم رصد کرد، در نتیجه با در نظر گرفتن تمامی موارد گفته‌شده باید اذعان کرد که این صنعت تمامی شاخصه‌های صنعت استراتژیک را دارد.

آنقدر مسیر دریافت وام دشوار است که برخی از آب گل آلود ماهی می‌گیرند و پیشنهاد تخصیص سهام شرکت یا دریافت پول هنگفت در ازای دریافت وام از کانال خودشان را می‌دهند

عطای وام را به لقایش بخشیدیم

آتشه سلیمانی، رئیس یک شرکت دانش‌بنیان در تولید جوهر چاپ در گفت‌وگو با صمت با اشاره به‌دست اندازهای دولتی در راه تولید اظهار کرد: چند سالی می‌شود که توانستیم در پارک علم و فناوری دانشگاه امیرکبیر، مکانی را برای فعالیت و تولید مرکب بگیریم و به‌عنوان یک شرکت دانش‌بنیان نوع یک به تولید جوهر و مرکب‌هایی بپردازیم که در ایران تولید نمی‌شده و تمامی آنها وارداتی بوده است. بعد از دانش‌بنیان شدن در صندوق نوآوری شکوفایی درخواست وام نمونه‌سازی کردیم، اما تنها با نمونه‌سازی یک محصول موافقت شد که هنوز بعد از چند سال تنها یک قسط آن پرداخت شده است. روند دریافت وام از نهادهای دولتی به‌گونه‌ای است که بعد از گذشت مدت زمان طولانی، عطایش را به لقایش بخشیدیم و ترجیح دادیم بدون وام به توسعه فعالیت بپردازیم.

▣ دلالان خواهان سهامداری هستند

وی بااشاره به دیگر معضلات دانش‌بنیان‌ها در صنعت چاپ گفت: وجود دلالان در این اکوسیستم، تیشه بر ریشه دانش‌بنیان‌ها می‌زند؛ آنقدر مسیر دریافت وام دشوار است که برخی از آب گل‌آلود ماهی می‌گیرند و پیشنهاد تخصیص سهام شرکت یا دریافت پول هنگفت در ازای دریافت وام از کانال خودشان را می‌دهند. فعالیت‌مان در راستای کاهش واردات و افزایش تولید داخلی بود، اما باوجود سنگ‌اندازی‌ها، تلاش کردیم مستقل و بدون چشمداشت کمکی از سوی نهادهای دولتی موظف، به فعالیت بپردازیم که همین فرآیند را برای‌مان دشوارتر کرده است.

وی ادامه داد: باتوجه به اینکه سال تولید دانش‌بنیان است، انتظار داشتیم از سوی معاونت، حمایت بیشتری صورت می‌گرفت، برای مثال، در زمان شروع شیوع بیماری کرونا، خسارت‌های زیادی را متحمل شدیم، اما هیچ حمایتی نشد. توجه به شرکت‌های دانش‌بنیان در راستای افزایش تولید داخلی تنها یک شعار است که از زبان مسئولان به گوش مردم می‌رسد. در کل، تنش‌های فعالیت در دنیای نوآوری و فناوری در کشور زیاد است.

سلیمانی بااشاره به محصولات تولیدشده این شرکت گفت: محصولات ساخته‌شده بر پایه آب ساخته شده و حلال‌هایی که به‌کار برده‌ایم، فاقد ضرر به محیط‌زیست است.

نخستین محصولی که ساختیم، مرکباتی است که روی کاغذ براقیت خوبی دارند که برای عکاسی مورداستفاده قرار می‌گیرد و تلاش کرده‌ایم با حفظ این ویژگی، تولید باکیفیتی داشته باشیم. گفتنی است، این نوع مرکب تاکنون در ایران تولید نشده بود و تلاش کردیم مرکبی را تولید کنیم که خللی در دستگاه‌های چاپ عکس وارد نشود.

این فعال در اکوسیستم دانش‌بنیان گفت: نمونه دیگری که تولید کردیم، مرکب جوهرافشان نانو بود و جزو برندگان چالش نانو بودیم که در چاپ رسانا مورداستفاده قرار می‌گیرد و هنوز این محصول را وارد بازار نکرده‌ایم و در مرحله تست هستیم و در سنسور و چاپ‌های الکترونیک و در ادوات الکترونیک استفاده می‌شود، نظیر کارت‌های اعتباری و ... .

سخن پایانی

باتوجه به موارد یادشده باید گفت نقش دانش‌بنیان‌ها در صنعت چاپ کمرنگ، اما عمیق خواهد بود. کارشناسان روند فعالیت فناوران را امیدوارکننده می‌دانستند، اما تا رسیدن به نقطه مطلوب، راه زیادی در پیش داریم. گفتنی است، از آنجایی که چاپ، صنعتی پویا با کاربرد فناوری‌های پیشرفته است، ورود به این حوزه، مرزهای دانش را در کشور ارتقا خواهد داد که این امر اهمیت زیادی برای اکوسیستم دانش‌بنیانی در کشور دارد. بی‌شک باتوجه به کاربرد فراوان این صنعت و وابستگی بالای کشور به واردات، فعالیت در بخش‌هایی که موجب تامین مواد اولیه آن می‌شود هم، تاثیر بسزایی در رشد اقتصادی شرکت‌ها خواهد داشت، چرا که سالانه ده‌ها میلیون لیتر یا کیلو مواد اولیه در کشور، در صنعت چاپ مورداستفاده قرار می‌گیرد و به جرات می‌توان گفت بازار خوبی برای دانش‌بنیان‌ها به‌وجود می‌آید.

چهره

افزایش نقش دانش‌بنیان‌ها در صنعت چاپ

پرویز کرمی ـ دبیر ستاد فناوری‌های نرم معاونت علمی ریاست‌جمهوری:

به نقل از بنیاد ملی نخبگان، وقتی از صنعت چاپ صحبت می‌کنیم، یک بنگاه متنوع از نرم‌افزار، سخت‌افزار و مواد اولیه را شامل می‌شود. وقتی از چاپ سخن می‌گوییم، در کنار یک بنگاه بزرگ انتشاراتی که در واقع به موضوع صنعت نشر در کشور کمک می‌کند، باید به بحث علمی و رفع نیاز از سوی شرکت‌های دانش‌بنیان و خلاق در این حوزه بپردازد. شرکت‌های دانش‌بنیان ما همزمان می‌توانند در کنار بحث مواد اولیه همچون کاغذ و مرکب که جزء ضروریات این حوزه است، باشند و هم اینکه می‌توانند در قالب شرکت‌های فنی ـ مهندسی دانش‌بنیان به موضوع ساخت دستگاه‌های چاپ نوین ورود پیدا کنند.

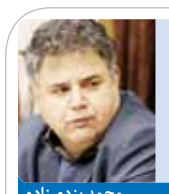
آینده صنعت چاپ و نشر دیگر به‌سمت محصولات چندرسانه‌ای حرکت می‌کند که خواننده آینده ما به‌جای خواندن یک متن داستان، با رویدادهای واقعی سه‌بعدی یا هولوگرافیک آشنا می‌شود. همزمان در کشور ما نیز باید به موضوع محتواهای متنوع فکر کرد و هم به‌سمت سخت‌افزارها یا به‌اصطلاح دستگاه‌های پیشرفته و فناورانه و همچنین به بحث مواد اولیه چاپ اندیشید که کشور در این بخش با کمبودهایی مواجه است، خوشبختانه شرکت‌های دانش‌بنیان در این حوزه‌ها ورود پیدا کردند، البته باوجود اینکه اوایل کارشان است، اما ورود پرتوان و موثری به این صنعت مهم داشته‌اند. شرکت‌های دانش‌بنیان در بازارهایی حضور پیدا می‌کنند که بازار بزرگی باشد و امکان رشد و توسعه را به این شرکت‌ها بدهد. از سوی دیگر نیز، این نیاز از سوی بخش خصوصی و کشور به‌اصطلاح خواسته و نیاز به حضور دانش‌بنیان‌ها احساس شود.

به‌دلیل اینکه صنعت چاپ در کشور بازار کوچکی دارد و تنها درون مرزهای ایران است و بازارهای بین‌المللی را هدف کاری خود قرار نداده، با چالش همراه شده؛ بنابراین اقتصاد کوچکی را به خود اختصاص داده که به‌طورعمده روی بیس واردات در بحث مواد اولیه همچون کاغذ، مرکب و حتی دستگاه‌های چاپ ثابت عمل کرده است.

همان‌طور که اشاره کردم، بازار صنعت چاپ، کوچک و محدود به چارچوب داخلی است؛ اما اگر کشور بخواهد و اراده کند، شرکت‌های دانش‌بنیان این توانمندی را دارند که در ارائه تولید سخت‌افزار و نرم‌افزار موجود رفع نیاز و هم به‌سمت پلتفرم‌های نوین حرکت کنند، البته شرکت‌های دانش‌بنیان و خلاق، فعالیت در این صنعت را شروع کرده‌اند و کار خود را متوقف نکرده‌اند. نگاه دانش‌بنیان‌ها در این حوزه، نگاه رو به آینده است و فعالیت‌های‌شان نگاه به فراسوی مرزها دارد؛ چرا که باید بازار بزرگ و بین‌المللی را برای خود و فعالیت‌های‌شان جذب کنند تا بتوانند استقرار داشته باشند. ما یک طیف از نهادهای سنتی همچون اتحادیه و چاپخانه‌داران را داریم که در بعد سنتی کار متمرکز هستند و فعالیت می‌کنند؛ اما معاونت علمی ریاست‌جمهوری نگاه فناورانه و نوآورانه‌ای را به موضوع صنعت چاپ و نشر ذیل صنایع فرهنگی و خلاق دارد و در این زمینه همه نوع حمایت را از شرکت‌های دانش‌بنیان و خلاقی که به این حوزه ورود پیدا کرده و در حال تلاش هستند تا مرزها و لبه‌های مرز دانش را در این زمینه بپیمایند، خواهد داشت. البته بیان این نکته نیز ضروری است که دولت نباید در اجرا ورود پیدا کند، بلکه باید نقش سیاست‌گذار، تسهیلگر و حامی داشته باشد و معاونت علمی ریاست‌جمهوری نیز این نقش را برای خودش قائل است تا هدایتگر و حمایت کننده باشد. عمده تسهیلاتی که معاونت می‌تواند برای شرکت‌های دانش‌بنیان قائل شود، این است که آنها می‌توانند در بخش دریافت تسهیلات مادی از خدمات صندوق نوآوری و شکوفایی و وام‌هایی که در این زمینه وجود دارد، بهره‌مند شوند. شرکت‌های خلاق و دانش‌بنیان همچنین می‌توانند از تسهیلاتی که معاونت علمی در قالب بیش از ۱۱۰ خدمت به آنها ارائه می‌دهد، استفاده کنند. موضوع اصلی این است که نگاه معاونت به حضور شرکت‌های دانش‌بنیان در صنعت چاپ، نگاهی رو به آینده است و از شرکت‌های خلاق در زیست‌بوم صنایع خلاق حمایت می‌کند که بتوانند مرزهای نو دانشی را در این زمینه تسریع کرده و کشور را از عقب‌ماندگی که در حوزه چاپ ایجاد شده، نجات بدهند. اگر بخواهم با مثالی بیان کنم، حضور شرکت‌های دانش‌بنیان و خلاق در حوزه چاپ و نشر، کاری نوآورانه اما پیشرفته است، همانند داستان خودرو. اگر بخواهیم در زمینه خودروهای معمولی و بنزینی به پلتفرم خودروسازهای جهانی نزدیک شویم، تخمین زمانی بین ۲۵ تا ۳۰ سال فاصله است که البته مسیر ناهموار و مشکلی نیست؛ بلکه تنها زمانبر است؛ اما درباره خودروهای برقی و هوشمند، فاصله ما با دنیا شاید ۵ سال هم نباشد و این موضوع به‌دلیل توانمندی و مهارت شرکت‌های دانش‌بنیان در این زمینه است. درباره صنعت چاپ نیز شرکت‌های نوآور و دانش‌بنیان ما فاصله‌ای از لحاظ دانشی، توانمندی مهارتی یا علمی با موارد روز و پیشرفته دنیا ندارند و نیاز بازار و مجموعه‌ای از این درخواست‌ها موجب انگیزه و فعالیت حداکثری دانش‌بنیان‌ها در صنعت نشر خواهد شد.

یادداشت

مالیات، بدهی مردم به دولت

محمد یزدی‌زاده
اقتصاددان

دولت‌ها برای ایجاد زیرساخت اقتصادی نیاز به منابع درآمدی دارند و عمده‌ترین منبع درآمدی در تمام کشورهای جهان مالیات است. هر چه رقم تحقق مالیات در بودجه بیشتر باشد نیل به اهداف برنامه توسعه نیز بیشتر خواهد بود. درآمدهای مالیاتی، دولت‌ها را در بهبود شاخص‌های رشد و توسعه اقتصادی کشورها یاری می‌دهد و رفاه عمومی، بهداشت، سلامت و آسایش افراد را در مناطق مختلف کشور ارتقا می‌بخشد. بر این اساس می‌توان اذعان کرد بین رشد و توسعه اقتصادی کشورها و درآمدهای مالیاتی دولت‌ها، رابطه مستقیم و مستحکمی وجود دارد. علاوه بر این رشد و توسعه شاخص‌های اجتماعی و فرهنگی جامعه نیز تحت تاثیر درآمد مالیاتی دولت است. درآمد مالیاتی دولت شامل سبدی از انواع مختلف مالیات‌های مستقیم و غیرمستقیم است که به‌تبع عوامل متعددی تغییر می‌کند. در مجموع انواع مختلف مالیات در سبد مالیاتی دولت‌ها به‌صورت پویا وجود دارند که باتوجه به عوامل گوناگون همچون دوره زمانی، محل فعالیت و...، برای تامین مالی دولت‌ها مورد استفاده قرار می‌گیرند. بدین‌ترتیب در کشورهای مختلف، یکی از مهم‌ترین اقدامات دولت‌ها، برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری مناسب در تدوین و تصویب نظام مالیاتی مطلوب باتوجه به شرایط و عوامل گوناگون است که نوع مالیات، نرخ‌های مالیاتی، روش جمع‌آوری، کنترل، نظارت و بازرسی بر همه رویه‌ها و فرآیندها و...، را شامل می‌شود.

همچنین باید از طرق مختلف عموم مردم با مسائل گوناگون مرتبط با مالیات آشنا شوند و با فرهنگ‌سازی مناسب، مزایای پرداخت مالیات را درک کنند. لازم است تبلیغات زیادی برای تغییر دیدگاه مردم نسبت به مالیات و در نظر گرفتن مالیات به‌عنوان جزئی از بدهی مردم به دولت صورت گیرد تا پرداخت به‌موقع مالیات به یک فرهنگ عمومی تبدیل شود و مردم مالیات خود را به‌موقع و به میزان واقعی پرداخت کنند. البته بهبود نظام مالیاتی بدون توجه به سیاست‌هایی که مبتنی بر ارتقای فرهنگ مالیاتی باشد، محقق نمی‌شود. باتوجه به اهمیت مالیات در پیشبرد اهداف اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی، شناسایی ویژگی‌ها و نوع کارکردهای مالیات‌ها می‌تواند جهت‌گیری کلی نظام مالیاتی کشورها را آشکار کند. بر این اساس تحقق اهداف مدنظر دولت‌ها در برنامه‌های بلندمدت، میان‌مدت و کوتاه‌مدت در دریافت و هزینه کرد مالیات، با شفاف‌سازی دولت در چگونگی هزینه کرد مالیات‌های دریافتی در گذشته مرتبط است. آنچه مسلم است، تحقق اهداف دولت در زمینه درآمدهای مالیاتی، بیش از هر عاملی وابسته به اقدامات دولت در اطلاع‌رسانی و فرهنگ‌سازی مناسب برای ارتقای دانش و بینش عموم مردم در زمینه مالیات است.

در کل اطلاع‌رسانی و آگاه‌سازی مردم از رویه تعیین میزان مالیات برای هر فرد حقیقی و حقوقی، روش دریافت مالیات، محل هزینه شدن و میزان تاثیرگذاری مالیات بر عمران و آبادانی کشور به تفکیک مناطق مختلف، اهمیت گسترده‌ای در تحقق اهداف بلندمدت، میان‌مدت و کوتاه‌مدت نظام مالیاتی کشور دارد، زیرا اراده مردم، عمده‌ترین نقش را در اجرای قانون مالیات ایفا می‌کند و به این لحاظ موثرترین عامل موفقیت در اجرای این قانون، فرهنگ مالیاتی جامعه است. در سال‌های اخیر درآمدهای ارزی حاصل از صادرات نفت و فرآورده‌های مرتبط با آن کاهش و به تبع آن درآمد دولت هم کاهش یافته است. این موضوع عاملی شد تا دولت مطالعه و برنامه‌ریزی گسترده‌ای را برای تامین مالی از محل‌های دیگری به‌ویژه از طریق اصلاح نظام مالیاتی پیگیری کند. البته در بیشتر سال‌ها، سوق‌یابی به سمت تامین هزینه‌های دولت از درآمدهای مالیاتی در صدر برنامه‌های نظام اجرایی کشور قرار داشته، اما در عمل این‌گونه نبود. با کاهش درآمد حاصل از صادرات نفت، حرکت به سمت اقتصاد بدون نفت، در برنامه‌ها مورد تاکید جدی دولت قرار گرفت و در این میان، طرح مالیات بر ارزش افزوده به‌عنوان مهم‌ترین پایه مالیاتی تامین‌کننده درآمدهای دولت، به‌عنوان یک راهکار مناسب برای اصلاح نظام مالیاتی کشور، مورد پیگیری جدی قرار گرفت. دولت همچنین تلاش زیادی برای افزایش مالیات دریافتی از بخش‌های گوناگون اقتصاد به‌ویژه فعالیت‌های زیرزمینی کرده است. بر این اساس اصلاح نظام مالیاتی و حرکت به سمت دریافت مالیات واقعی از عموم مردم از جمله اقدامات لازم برای بهبود نظام اقتصادی کشور است.

افزایش نرخ سود بانکی تصویب نشد

باوجود افزایش چراغ‌خاموش نرخ سود سپرده‌ها در برخی بانک‌ها، طبق اعلام مدیرعامل بانک ملی، در هفته‌های اخیر افزایش نرخ سود سپرده در شورای پول و اعتبار مطرح شده، اما رأی نیاورده است. به گزارش سایت خبری پول و تجارت، محمدرضا فرزین در پاسخ به این سوال که باتوجه به افزایش چراغ‌خاموش نرخ سود سپرده در برخی بانک‌ها، آیا مدیران عامل بانک‌ها در شورای هماهنگی بانک‌ها درخواستی برای افزایش نرخ سود مطرح کرده‌اند یا خیر؟ اظهار کرد: نکاتی را درباره سیاست‌های پولی در قالب نامه‌ای به بانک مرکزی مطرح کردیم، اما نرخ سود در آن نبود. مدیرعامل بانک ملی با اشاره به وضعیت فعلی نرخ سود سپرده‌ها در نظام بانکی، گفت: تصمیم‌گیری درباره نرخ سود سپرده جزو وظایف شورای پول و اعتبار است. تا جایی که بنده اطلاع دارم، اخیرا در شورای پول و اعتبار موضوع افزایش نرخ سود سپرده مطرح شده، اما تصویب نشده است. به‌تازگی برخی بانک‌های دولتی و خصوصی در پاسخ به مشتریان برای افتتاح سپرده‌های جدید یا تمدید سپرده‌های قدیمی از افزایش نرخ سود سپرده خبر می‌دهند. این بانک‌ها به مشتریان خود اعلام کرده‌اند نرخ سود سپرده موقتا به ۲۰ درصد افزایش یافته است. شعب یکی از بانک‌های دولتی در پاسخ سوال مشتریان مبنی بر اینکه آیا این نرخ به میزان مشخصی از سپرده‌ها پرداخت می‌شود یا خیر، می‌گوید: خیر؛ به تمام مبالغ سپرده‌گذاری‌شده سود ۲۰ درصد پرداخت می‌شود. این در حالی است که طبق مصوبات هزارودویست‌ونودوهفتمین جلسه شورای پول و اعتبار نرخ سود علی‌الحساب سپرده‌های سرمایه‌گذاری مدت‌دار بین ۱۰ تا ۱۸ درصد تعیین شده و بانک مرکزی بارها در قالب بخشنامه‌هایی جداگانه از بانک‌ها خواسته که نرخ‌های سود مصوب را رعایت کنند.

فعالان صنعت چاپ همچنان در برزخ مالیات گرفتارند

پاسکاری مالیاتی دولت و مجلس

مریم غدیرپور
editor@smtnews.ir

در بیشتر کشورهای جهان، درآمدهای مالیاتی، مهم‌ترین منبع مالی اجرای برنامه‌های فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی دولت است. درآمدهای مالیاتی علاوه بر تامین هزینه‌های جاری دولت‌ها (ملی و محلی)، مهم‌ترین و پایدارترین منبع تامین مالی طرح‌های عمرانی به‌ویژه ایجاد زیرساخت‌های لازم برای رشد و توسعه اقتصادی کشورها به‌شمار می‌روند. در کشور ما فعالیت‌های فرهنگی که دارای مجوز از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی هستند، از پرداخت مالیات معاف هستند. این معافیت مربوط به بند «ل» ماده ۱۳۹ قانون مالیات‌های مستقیم است، اما همین بند با ابهاماتی روبه‌روست که اجرای قانون را با اماواگرهایی همراه می‌کند؛ مسئله نخست آنکه فعالیت‌های فرهنگی که دارای مجوز فعالیت از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی هستند، از پرداخت مالیات معافند، این در حالی است که تعریف دقیقی از فعالیت‌های فرهنگی نشده است. همچنین گفته می‌شود مطابق قانون ناشران و چاپخانه‌داران از پرداخت مالیات معافند، اما به‌دلیل اخذ مالیات بر ارزش افزوده اهالی صنعت چاپ به این موضوع معترض هستند. در همین زمینه صمت با کارشناسان حوزه مالیات به گفت‌وگو پرداخته است.

عکس: صمت

در حوزه فعالیت نشر، قانون‌گذار نرخ صفر مالیات را در نظر گرفته است؛ بنابراین ابتدا باید مالیات واحدهایی از این دست ثبت شود و بعد نرخ صفر جایگزین آن براساس نوع پروانه چاپ محاسبه می‌شود اما همچنان این گروه مشمول پرداخت مالیات بر ارزش افزوده هستند

مجوزدارها از پرداخت هر گونه مالیات معاف هستند

میثم حاجی‌محمدی، کارشناس امور مالیاتی درباره چگونگی مالیات‌ستانی از صنعت چاپ به صمت گفت: براساس ماده یک قانون مالیات‌های مستقیم هر شخص حقیقی یا حقوقی ایرانی در زمینه کلیه درآمدهایی که تحصیل می‌کند، مشمول پرداخت مالیات است. همچنین براساس ماده ۲ قانون مالیات بر ارزش افزوده عرضه کالاها و ارائه خدمات در ایران و واردات و صادرات آنها مشمول مالیات و عوارض است. به‌علاوه اینکه براساس مواد ۸، ۶، ۷ و ۱ قانون مالیات مستقیم گاهی اشخاص حقیقی یا حقوقی مکلف به کسر و ایصال مالیات مودیان دیگر هستند که به این نوع مالیات، مالیات تکلیفی می‌گویند. وی درباره قوانین معافیت از مالیات‌های مستقیم بیان کرد: فعالیت‌های انتشاراتی، مطبوعاتی، قرآنی، فرهنگی و هنری دارای مجوز از پرداخت مالیات معاف هستند؛ چه آنهایی که مجوز از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی یا دستگاه‌های ذی‌ربط دارند و چه فعالان دارای مجوز از حضرت امام خمینی (ره) یا رهبر معظم انقلاب.

این کارشناس امور مالیاتی اظهار کرد: وجوه حاصل از فعالیت‌های غیرانتفاعی اشخاص موضوع ماده ۱۳۹ از راه برگزاری دوره‌های آموزشی یا سمینار و نشر کتاب و نشریه‌های دوره‌ای و... به‌منظور پیشبرد اهداف در چارچوب اساسنامه و با نظارت سازمان امور مالیاتی کشور بر درآمد و هزینه آنها از پرداخت مالیات معاف است که در اصلاحیه سال ۱۳۹۴ این معافیت تبدیل به نرخ صفر شد. حاجی‌محمدی در پاسخ به این پرسش که چه بخش‌هایی از صنعت چاپ مشمول مالیات است، گفت: در جزء یک بند ج تبصره ۶ قانون بودجه امسال معافیت مالیاتی انتشارات کمک‌درسی حذف شد و معافیت مالیاتی نشر، تکثیر و پخش آثار موسیقایی و حراجی آثار هنری تا سقف ۲ میلیارد و ۶۰۰ میلیون ریال قابل اعمال و مازاد آن براساس قانون مشمول مالیات است.

▣ مالیات به نرخ صفر

وی در توضیح مالیات صفر در بخش چاپ و نشر بیان کرد: مالیات با نرخ صفر یک نوع معافیت مالیاتی در بخش چاپ و نشر است که پس از ارائه اظهارنامه مالیاتی، دفاتر قانونی، اسناد و مدارک حسابداری در موعد مقرر به صاحب صنعت چاپ تعلق می‌گیرد.

این کارشناس امور مالیاتی ادامه داد: سازمان امور مالیاتی مکلف به بررسی اظهارنامه و تعیین درآمد مشمول مالیات صنعت چاپ و نشر خواهد شد و در صورت صلاحدید مالیات با نرخ صفر برای مودی مالیاتی تعیین می‌شود. لازم به ذکر است این قانون صرفا شامل درآمد اظهاری، نه درآمدهای کتمان‌شده است.

وی در پاسخ به این پرسش که چه مواردی در صنعت چاپ از پرداخت مالیات معاف هستند، تشریح کرد: کاغذ و کاغذ باطله، دفتر تحریر، کاغذ چاپ و تحریر و روزنامه، کتاب و روزنامه و مجله و نشریه از معافیت برخوردارند. همچنین واردات کالاهای این حوزه معاف از پرداخت مالیات و عوارض است؛ بنابراین عرضه این کالاها در داخل کشور مانند عرضه کالاهای مشابه داخلی از پرداخت مالیات و عوارض معاف است.

▣ کاهش مالیات از طریق قانون

حاجی‌محمدی درباره تکالیف مالیاتی در صنعت چاپ و نشر توضیح داد: نخستین مرحله ارائه اظهارنامه مالیاتی است که اشخاص حقوقی باید حداکثر تا ۴ ماه پس از سال مالیاتی خود اظهارنامه تنظیم کنند و اشخاص حقیقی تا پایان خرداد سال بعد. دوم نگهداری دفاتر و اسناد و مدارک است. سومین مرحله صدور و نگهداری صورت‌حساب الکترونیکی معاملات توسط مودیانی که در عرصه کالا یا خدمات اشتغال دارند و چهارمین مرحله پرداخت مالیات است. در پنجمین مرحله باید کسر و ایصال مالیات مودیان دیگر انجام شود و ششمین کار ثبت‌نام و ثبت معاملات در سامانه مودیان است که این کار به‌منزله ثبت در دفتر قانونی است.

وی به چندین ماده قانون‌های مختلف مهم که شامل ناشران کتاب می‌شود، اشاره کرد و گفت: فعالیت‌های مربوط به ناشران کتاب که باید توسط خود آنها صورت گیرد نویسندگی، ویراستاری، صفحه‌آرایی، صفحه‌بندی، تعمیرگری، حروف‌چینی و مانند آن است.

حاجی‌محمدی مجازات انجام نشدن تکلیف قانونی مالیات را شامل مواردی مانند عدم برخورداری از معافیت نرخ صفر و بخشودگی‌های آن، مجازات و جریمه و ممنوع‌الخروجی اعلام کرد.

وی ادامه داد: در واقع اینها ضمانت اجرایی قوانین مالیات بر ارزش افزوده برمبنای سیاست‌های دولتی هستند. طبق ماده ۱۶۹ قانون مالیات بر ارزش افزوده اشخاص حقوقی و صاحبان مشاغل موضوع این قانون که حسب اعلام سازمان امور مالیاتی کشور موظف به ثبت‌نام در سامانه مالیاتی می‌شوند مکلفند صورت‌حساب‌ها، قراردادها و سایر اسناد مشابه معاملات خود را به سازمان مذکور ارائه کنند.

حاجی‌محمدی درباره مالیات‌ستانی از برخی فعالان صنعت چاپ و نشر گفت: این واحدها ۶ مرحله بعد از واحد مالیاتی می‌توانند پرونده‌شان را مطرح کنند تا به حق و حقوقی که طالب آن هستند دست پیدا کنند. در حوزه فعالیت نشر، قانون‌گذار نرخ صفر مالیات را در نظر گرفته است؛ بنابراین ابتدا باید مالیات واحدهایی از این دست ثبت شود و بعد نرخ صفر جایگزین آن براساس نوع پروانه چاپ محاسبه می‌شود اما همچنان این گروه مشمول پرداخت مالیات بر ارزش افزوده هستند.

مالیات بر ارزش افزوده همچنان پابرجاست

سیاوش غیبی‌پور، کارشناس امور مالیاتی درباره چگونگی مالیات‌ستانی از صنعت چاپ به صمت گفت: مالیات بر ارزش افزوده یکی از بزرگ‌ترین مشکلات امروز صنعت چاپ محسوب می‌شود. متاسفانه در این زمینه فرمولی مشخص تعیین نشده است؛ از همین رو در برخی موارد دیده می‌شود مالیاتی که برای یک چاپخانه متوسط بریده می‌شود، بیش از ارزش خود چاپخانه است و این موضوع عامل اعتراض چاپخانه‌داران به‌ویژه در سال‌های کرونایی است. وی درباره راه‌حل‌های موجود برای رفع موانع صنعت چاپ ابراز کرد: من معتقدم اگر کارشناسان امور مالیاتی با یکی از کارشناسان اتحادیه همراه شوند و از مشاوره با فعالان عرصه چاپ در تعیین میزان مالیات بر ارزش افزوده بهره گرفته شود، قطعا مشکلات حوزه چاپ حل و فصل خواهد شد و شاغلین فعال در این صنعت نیز شاهد رونق در کسب‌وکار خود خواهند بود و پیرو این امر ظرفیت اشتغالزایی این صنعت بیش از پیش فعال خواهد شد.

▣ ابهام در مالیات صنعت چاپ

این کارشناس امور مالیاتی درباره مالیات بر ارزش افزوده بیان کرد: کارشناسان حوزه مالیات اطلاعات درستی از آخرین قوانین مالیاتی صنعت چاپ ندارند. به‌طور مثال چندی پیش یکی از چاپخانه‌داران که ارزش کل چاپخانه‌اش حدود ۱۸۰ میلیون تومان بود، با مالیات بر ارزش افزوده حدود ۱۰۰ میلیون تومانی روبه‌رو شد. این امر نشان می‌دهد مبناها، شاخص‌ها و قوانینی که برای مالیات در نظر گرفته شده به هیچ عنوان به‌روز نیست و مشکلات و چالش‌های فراوانی را ایجاد می‌کند. غیبی‌پور اظهار کرد: به‌دلیل پیوستگی و همبستگی صنعت چاپ با حوزه کتاب و نشر، فعالان این حوزه نیز باید از پرداخت مالیات بر ارزش افزوده معاف باشند؛ بنابراین کمیسیون صنایع مجلس شورای اسلامی باید با این رویکرد از صنعت چاپ حمایت کند. وی تصریح کرد: معافیت مالیاتی فعالان صنعت چاپ (تولیدکنندگان محصولات فرهنگی) صراحت دارد اما مورد بی‌توجهی قرار می‌گیرد؛ بنابراین لازم است کمیسیون اصل ۹۰ بنا بر وظیفه ذاتی خود به شکایت فعالان این صنعت توجه کند. این کارشناس امور مالیاتی متذکر شد: در تمام کشورهای پیشرفته جهان صنعت چاپ و نشر به‌دلیل ماهیت رسالت‌شان که گسترش فرهنگ و رواج کتابخوانی است از پرداخت هرگونه مالیات معاف هستند، اما متاسفانه در ایران معافیت مالیاتی این بخش دائم بین دولت و مجلس پاس کاری می‌شود.

▣ معافیتی که اجرایی نشد

وی درباره سرانجام معافیت مالیاتی چاپخانه‌ها گفت: چاپخانه‌ها فعلا مالیات ارزش افزوده را پرداخت می‌کنند که طی بازبینی قانون مالیات در سال ۱۴۰۱ از پرداخت مالیات ارزش افزوده معاف شدند. این کارشناس امور مالیاتی با بیان اینکه مالیات بر ارزش افزوده صنعت چاپ برای سال ۱۴۰۱ همچنان جاری و ساری است، ابراز امیدواری کرد: در لایحه بودجه ۱۴۰۲ با همگامی دولت و مجلس در بخش مالیات بر ارزش افزوده، صنعت چاپ و نشر به‌طور کلی حذف شود. وی یادآور شد: کوچک شدن بازار و کاهش درآمد بازاریان و فعالان صنعت چاپ و نشر باید مورد توجه مسئولان قرار گیرد و در این اوضاع سخت اقتصادی مسیر توسعه برای صنایع هموار شود.

سخن پایانی

پرداخت مالیات بر ارزش افزوده یکی از دست‌اندازهای بزرگ این روزهای چاپخانه‌داران است. ده‌ها واحد چاپی به‌علت عدم شناخت و محاسبه دقیق این نوع از مالیات به تاریکخانه ورشکستگی و تعطیلی پیوسته‌اند و متاسفانه این باشگاه سیاه اکنون در حال چنددهه‌تایی و حتی چندصدتایی شدن است. کارشناسان حوزه مالیات بر این باورند اگر هر چاپخانه از یک مشاور خبره مالیاتی بهره گیرد مالیات این بخش به صفر نزدیک می‌شود. همچنین اگر دولت و مجلس همراستا با یکدیگر عمل کنند، چاپخانه‌داران علاوه بر معافیت در بخش کلی در مبحث مالیات بر ارزش افزوده هم از سال آینده معاف خواهند شد. امید است این اقدام دولت و مجلس به کاهش هزینه‌ها در بخش تولید کتاب منجر شود و به‌تناسب آن سرانه مطالعه در کشور افزایش یابد.

امیدواریم در لایحه بودجه ۱۴۰۲ با همگامی دولت و مجلس در بخش مالیات بر ارزش افزوده، صنعت چاپ و نشر به‌طور کلی حذف شود

باجه خبر

▣ نگاهی کوتاه بر عملکرد بانک پاسارگاد

درآمد تسهیلات اعطایی بانک پاسارگاد در مرداد بدون تغییر محسوسی نسبت به تیر، ۳۴۹۱ میلیارد تومان بوده است. به گزارش روابط عمومی بانک پاسارگاد بررسی اطلاعات منتشرشده بانک پاسارگاد در کدال نشان می‌دهد سود پرداختی به سپرده‌های بانک در این ماه یک درصد نسبت به تیر افزایش یافت و به ۳۲۴۵ میلیارد تومان رسید. تراز عملیاتی بانک در این ماه حدود ۲۴۶ میلیارد تومان شد، این در حالی است که تراز ماه گذشته برابر با ۲۶۶ میلیارد تومان بود.

▣ مجوز افزایش سرمایه بیمه پارسیان صادر شد

شرکت بیمه حاضر در بورس، مجوز افزایش سرمایه ۸ درصدی را از محل مطالبات سهامداران و آورده نقدی گرفت و آماده برگزاری مجمع فوق‌العاده شد. به گزارش روابط عمومی بیمه پارسیان، شرکت بیمه پارسیان مجوز افزایش سرمایه ۸ درصدی را از سازمان بورس گرفت و آماده برگزاری مجمع فوق‌العاده شد. بر این اساس، بیمه پارسیان سرمایه خود را از ۱.۲ به ۱.۳ میلیارد تومان می‌رساند. تامین مالی این شرکت بورسی از محل مطالبات سهامداران و آورده نقدی اعمال و صرف اصلاح ساختار مالی می‌شود.

▣ پرداخت وام فرزندآوری توسط بانک سینا

بانک سینا در راستای اجرای مفاد قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت، در ۵ ماه ابتدای امسال، ۲ هزار و ۸۸۲ فقره وام فرزندآوری به مبلغ هزار و ۱۳۱ میلیارد ریال پرداخت کرده است. به گزارش روابط عمومی بانک سینا، این بانک از ابتدای ابلاغ بخشنامه تسهیلات قرض‌الحسنه فرزندآوری به‌منظور حمایت از خانواده و افزایش جمعیت جوان کشور، پرداخت وام قرض‌الحسنه فرزندآوری را به واجدین شرایط آغاز کرده است.

این وام به خانواده‌های دارای فرزند متولد اول فروردین ۱۴۰۰ به بعد تعلق می‌گیرد که در این راستا تاکنون مبلغ هزار و ۱۳۱ میلیارد ریال به ۲ هزار و ۸۸۲ متقاضی پرداخت شده است. دریافت تسهیلات فرزندآوری پس از ثبت‌نام در سامانه ve.cbi.ir و تکمیل پرونده و انتخاب بانک موردنظر امکان‌پذیر است. براساس قانون به خانواده‌هایی که از سال ۱۴۰۰ به بعد صاحب فرزند شده‌اند، تسهیلات فرزندآوری به ازای فرزند اول ۲۰۰ میلیون ریال، به ازای فرزند دوم ۴۰۰ میلیون ریال، به ازای فرزند سوم ۶۰۰ میلیون ریال، به ازای فرزند چهارم ۸۰۰ میلیون ریال و به ازای فرزند پنجم به بعد یک میلیارد ریال پرداخت می‌شود.

اختلال در زنجیره چاپ و نشر

عکس‌ها: آیدا فریدی

آیدا فریدی: در تقویم ۱۱ شهریور را به‌عنوان روز صنعت چاپ مشخص کرده‌اند، دلیل انتخاب چنین روزی در تقویم بدون شک اشاره و البته تاکیدی است به نقش و اهمیت صنعت چاپ در روند انتشار گسترده علوم و به‌دنبال آن مهم‌ترین رکن رنسانس و تحولی عظیم که آغازگر تمدن نوین بشری بود. تمدنی که می‌توان آن را به قبل و بعد از اختراع چاپ تقسیم کرد. صنعتی که به مرور گسترده‌تر شد و با روی کار آمدن عصر تبلیغات و شکوه دنیای مد، جلوه دیگری یافت و دنیای سیاه‌وسفید را تبدیل به دنیای رنگی امروزی کرد. و اکنون به مدد صنعت چاپ می‌توان نه‌تنها روی کاغذ، بلکه روی پارچه و سفال و سنگ و فلز و چوب و هر نوع ماده‌ای نقش زد و نگارگری کرد.

اما رویکرد گزارش تصویری این شماره صمت تاثیر صنعت چاپ بر اقتصاد نشر است. بازار نشر متشکل از زنجیره‌ای است که فروش، تیراژ، نرخ کتاب و در کل بازار فروش کتاب و وضعیت نشر را تحت‌تاثیر قرار می‌دهد.

بخش چاپ حلقه‌ای مهم از این زنجیره است که می‌تواند در هر شرایطی استحکام، قدرت و استقلال خود را در سودآوری حفظ کند و در عین حال، یکی از اهرم‌های تعیین‌کننده نرخ نهایی کتاب باشد.

نرخی که مخاطب را مجاب به خرید یا منصرف از خرید می‌کند و در نهایت گزینه انصراف از خرید کتاب ناشر را بر سر دوراهی تعداد تیراژ یا تراز قیمتی کتاب سردرگم کرده، مخاطب را گریزان کرده و اقتصاد نشر را به رکود می‌کشاند.

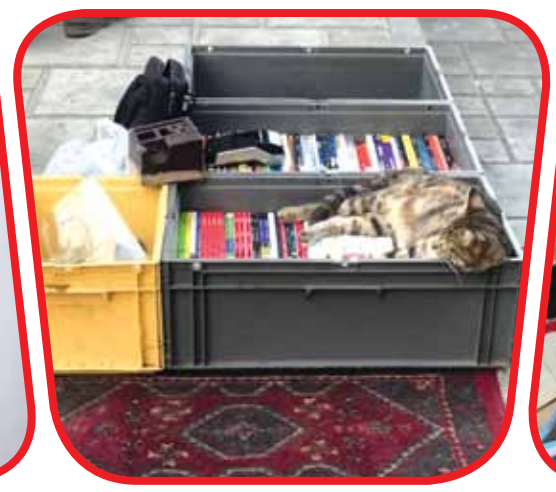
اما اختلال در زنجیره چاپ و نشر تنها از جانب یکی از ارکان فرآیند تولید کتاب نیست؛ آنچه کتاب را از دیدگاه مخاطب تبدیل به کالایی گران کرده به‌طور قطع نیمی مربوط به کارکردهای فرهنگی جامعه و بیش از نیمی از آن مربوط به حذف تدریجی کتاب از سبد خرید خانوار به‌واسطه تورم است.

چهارشنبه
۹ شهریور ۱۴۰۱- ۳ صفر ۱۴۴۴ - ۳۱ اوت ۲۰۲۲- شماره ۲۱۳۹-پیاپی ۳۴۵۷

صمت
صنعت معدن تجارت

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه صمت: www.smtnews.ir/about.html

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صمت»
مدیرمسئول: ناصر بزرگمهر
سردبیر:عاطفه خسروی

تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر: ۸۸۷۱۳۷۳۰- پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰
سازمان آگهی‌ها: ۳-۸۸۷۲۲۷۳۲ - نمابر آگهی ها: ۸۸۷۲۴۲۱۱-۸۸ -۰۹۰۲۶۲۹۱۴۸۸
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵
تهران، خیابان قائم‌مقام فراهانی - کوچه آزادگان شماره ۲۶ - کد پستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
روابط عمومی: pr@smtnews.ir آگهی: ads@smtnews.ir
امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir
چاپخانه: انتخاب رسانه

info@smtnews.ir
www.smtnews.ir
instagram.com/smtnewspaper
telegram.me/smtnews
tozi.smtnews@gmail.com

روزنامه صمت با رتبه ۱
در میان روزنامه‌های تخصصی مقام ۱
در میان روزنامه‌های اقتصادی مقام ۲

عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
عضو انجمن مدیران رسانه
عضو تعاونی مطبوعات

کارتون روز

بدون شرح

طرح: حسین علیزاده

دیروز، امروز و فردای صنعت چاپ

نام‌گذاری روز ۱۱ شهریور به‌عنوان روز ملی صنعت چاپ در تقویم ایرانیان در سال ۱۳۸۲ و با تلاش اسدالله جامی، مدیر کل وقت دفتر امور چاپ وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی انجام شد. در آن زمان اهالی صنعت چاپ به شورای فرهنگ عمومی درخواست دادند و توضیحات بسیاری برای لزوم ثبت این روز در تقویم مطرح کردند تا در نهایت این شورا به این جمع‌بندی رسید که روز ملی صنعت چاپ به رسمیت شناخته شود و این‌گونه ۱۱ شهریور به‌عنوان روز ملی صنعت چاپ در تقویم نام‌گذاری شد. صنعت چاپ نمونه‌ای از بزرگ‌ترین و مفیدترین اختراعات بشری و وسیله انتقال اندیشه‌ها و عواطف بسیاری از علما و دانشمندان و فلاسفه و اهل هنر برای مردم در طول تاریخ بوده و هست. به بهانه روز ملی چاپ در ایران مروری بر دیروز، امروز و فردای این صنعت خواهیم داشت.

تاریخ چاپ در ایران

برخی چاپ در ایران را به دوران مغول مربوط می‌دانند؛ با این حال، ورود صنعت چاپ به ایران در قالب جدید به دوره قاجار بازمی‌گردد. عده‌ای آغاز چاپ در ایران را عصر ایلخانیان می‌دانند و برخی احتمال داده‌اند که یهودیان فارسی‌زبان پیش از سایر گروه‌های فارسی‌زبان به اهمیت چاپ کتاب پی برده‌اند. تاریخ چاپ در ایران به ۵ قرن پیش از میلاد یعنی به زمان پادشاهان هخامنشیان و مهرهای سلطنتی می‌رسد که برای تایید احکام و فرمان‌های حکومتی از آنها استفاده می‌شد. ورود واژه چاپ به زبان فارسی را به اواخر قرن هفتم هجری و زمان سلطنت گیخاتوخان، پسر اباقاخان مغول (۶۹۰-۶۹۴ ق) نسبت می‌دهند و آن مربوط به پول‌های کاغذی‌ای بوده که به آن «چاو» یا «کا او» می‌گفتند. نخستین دستگاه چاپی که در ایران مورداستفاده قرار گرفت، بسیار ساده بود و براساس پرس و حکاکی روی چرم استوار بود. عده‌ای نیز معتقدند واژه چاپ همان چهاَب یا چهابه در زبان هندی است؛ به مفهوم مهری که با آن روی پارچه نقش می‌زدند. به‌ظن برخی، لغات «چاپ» و «چاپخانه» از همین دوره وارد زبان فارسی شده و اصل آن از «چاو» و «چاوخانه» گرفته شده است. البته دهخدا لغت چاپ را از ریشه «چهاپ» یا «چهاپه» سانسکریت می‌داند.

نخستین چاپخانه کشور

راه‌اندازی نخستین چاپخانه در ایران به دوران صفویان بازمی‌گردد که کشیشان ارامنه در جلفای اصفهان با آن تعدادی دعا و ذکرهای مسیحی را چاپ کردند. در دوره حکومت نادرشاه افشار به گزارش دو سیاح خارجی جزوه‌هایی به لاتین و عربی در ایران چاپ و پخش شد؛ اما این در دوران ولایتعهدی عباس میرزای نایب‌السلطنه است که صنعت چاپ در ایران به‌طور جدی آغاز به‌کار می‌کند. زمان فتحعلی‌شاه قاجار، عباس میرزا به‌دلیل استقرار حکومتش در تبریز و نزدیکی‌اش با عثمانی و با برخی از صنایع که در آن دیار به کار گرفته می‌شد، آشنا شد. علاوه بر آن، او خواهان پیشرفت‌های نظامی و سیاسی بود، به‌ویژه برای تعلیم و آموزش سپاه شکست‌خورده در جنگ‌های با روس و دیگر علوم لازم، به ضرورت رفع عقب‌ماندگی‌های محسوس در آن زمان. در این میان چاپخانه‌ای لازم بود که به نشر روزنامه و کتاب‌های آگاهی‌دهنده به‌ویژه کتاب‌های علمی اختصاص یابد. این مهم سرانجام با حمایت و پیگیری‌های او محقق شد. بدین ترتیب، او بنای نخستین چاپخانه‌ای را گذاشت که در ایران، به زبان فارسی و با روش چاپ سربی، به نشر کتاب پرداخت. دستگاه‌های چاپ که به ایران آورده شدند چاپ حروفی (سربی) بودند اما این نوع چاپ دارای اشکالاتی بود که راه را برای پیدایش چاپ سنگی هموار کرد. چاپ‌های سربی دارای کیفیت خوبی نبودند و نادرستی املایی، کم‌رنگی و پاک شدن خطوط از جمله ایرادات این نوع چاپ بود. این نقیصه‌ها وقتی که در کنار نوشته‌های دست‌نویس با خط نستعلیق و دیگر خطوط دارای کیفیت عالی قرار می‌گرفت، بیشتر خود را نشان می‌داد و آشکار بود که مردم به متون دست‌نویس بیشتر بها می‌دهند. دو روایت از نخستین چاپخانه‌ها در ایران وجود دارد؛ گفته می‌شود نخستین چاپخانه ایران را عباس میرزا، شاهزاده اهل دانش و خوشفکر دربار قاجار و ولیعهد فتحعلی‌شاه، به ایران آورد و میرزا زین‌العابدین تبریزی را مامور تاسیس چاپخانه کرد. اما روایت دوم می‌گوید ارامنه ساحل رود ارس که در جلفا ساکن بودند و توسط شاه عباس صفوی به اصفهان کوچانده شدند، نخستین دستگاه چاپ را به ایران آوردند. حقیقت اصلی هر چه باشد، انتشار کتاب و روزنامه با چاپ سنگی برای عموم مردم ایران در دوره قاجار صورت گرفته و رساله جهادیه نوشته قائم‌مقام فراهانی، نخستین کتاب چاپ سربی ایران است که در شهر تبریز توسط میرزا زین‌العابدین تبریزی به سال ۱۲۳۳ قمری چاپ شده است. این کتاب برای ترغیب و تشویق مسلمانان و مردم ایران به جهاد در برابر متجاوزان روس نوشته شده و نسخه اصلی آن اکنون در کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی نگهداری می‌شود. میرزاصالح شیرازی نیز که در بریتانیای کبیر تحصیل کرده بود، روزنامه کاغذ اخبار، نخستین روزنامه ایرانی را در روز دوشنبه، ۲۵ محرم ۱۲۵۳ (۱۱ اردیبهشت ۱۲۱۶) منتشر کرد. پس از چاپخانه تبریز، چاپخانه‌هایی برای چاپ سنگی در تهران، اصفهان، بوشهر و سایر شهرهای ایران تاسیس شدند. با اینکه چاپ سربی قدیمی‌تر از چاپ سنگی بود، به‌دلیل هزینه‌های بسیار و سختی کار از چرخه چاپ خارج شد. تا حدود ۵۰ سال هر چه در ایران به چاپ رسید، به روش چاپ سنگی بود. در اواخر حکومت قاجار دوباره حروف سربی به چاپخانه‌ها بازگشتند. قدیمی‌ترین چاپخانه فعال ایران که باوجود همه سختی‌ها توانسته در صنعت نشر سر پا بماند، چاپخانه مبارکه علوی بوشهر است که در سال ۱۲۸۶ خورشیدی توسط سید عبداله علوی بهبهانی که شغلش صحافی بود با وارد کردن چند دستگاه چاپ سنگی از هند بنا نهاده شد.

صنعت چاپ از سال ۵۷ به بعد

در جریان انقلاب اسلامی ۱۳۵۷ چاپخانه‌ها یکی از مهم‌ترین و حساس‌ترین کانون‌های فعالیت ضد حکومت پهلوی بودند. از خروج محمدرضا پهلوی از ایران در دی ۱۳۵۷ تا آغاز تجاوز نظامی عراق به خاک ایران در پایان شهریور ۱۳۵۹، بیش از ۳۵۰ عنوان روزنامه در ایران چاپ شده است. چاپ در ایران از ۱۳۵۷ به این سو به‌طور کلی بر اثر چند عامل رو به رشد نهاده که عبارتند از افزایش عناوین کتاب و نشریه؛ برداشته شدن ممیزی، جز در دوره‌هایی کوتاه؛ گسترش آموزش چاپ؛ انتشار نشریه‌های تخصصی در این زمینه؛ گسترش و تقویت صنف چاپ و صنف‌های وابسته؛ ورود تجهیزات و فنون جدید چاپ، به‌ویژه استفاده از رایانه و دستگاه‌ها و شبکه‌ها و نظام‌های رایانه‌ای که انقلابی در اطلاعات و ارتباطات در سطح جهانی به بار آورده است؛ توسعه دانشگاه‌ها و آموزش عالی؛ افزایش جمعیت و رشد سریع نسل جدید لازم‌التعلیم و نیاز به چاپ منابع جدید؛ گسترش نهضت سوادآموزی و نظایر اینها. در سال ۱۳۷۱ روش چاپ رنگی در مطبوعات به‌کار گرفته شد. روزنامه همشهری نخستین روزنامه رنگی ایران است. در همین سال آیین‌نامه جدیدی درباره تاسیس چاپخانه‌ها و واحدهای وابسته و چگونگی نظارت بر آنها به تصویب رسید. چاپ تمبر، اوراق بهادار، اسناد، بلیت اتوبوس‌های شهری، برگه‌های عوارض و نظایر اینها در چاپخانه‌های دولتی و تحت مقررات خاصی انجام می‌گیرد. چاپخانه ویژه چاپ اسکناس در ۱۳۶۱ تاسیس و سال بعد به بهره‌برداری رسید و از ۱۳۶۷ اسکناس کشور کلا در این چاپخانه چاپ شده است.

سخن پایانی

وضعیت صنعت چاپ باتوجه به تغییراتی که در همه ارکان اقتصادی کشور به‌وجود آمده، به مسئله‌ای چالش‌برانگیز تبدیل شده است. چاپ و انتشار روزنامه و کتاب، در پایین‌ترین تیراژ انجام می‌شود و از سوی دیگر هزینه تولید به قدری افزایش یافته که صرفه اقتصادی آن را توجیه نمی‌کند. باوجود کاهش نرخ دلار هنوز در بازار چاپ و نشر تغییر چشمگیری دیده نمی‌شود و باید دید صاحبان خرد و قدرت، برای بهتر شدن وضعیت چاپ در روزهایی که به بازگشایی مدارس و دانشگاه‌ها نزدیک می‌شویم، چه تمهیداتی در نظر خواهند گرفت.

هشدار

تعطیلی اجباری

یکی از مشکلات حوزه نشر در ایران، همواره کمبود ویترین برای کتاب عنوان شده است. به‌گفته یاسر احمدوند، معاون فرهنگی وزیر ارشاد، در سال گذشته حدود ۱۱۲ هزار عنوان کتاب مجوز نشر گرفته‌اند و به‌گفته علی رمضانی، مدیرعامل خانه کتاب و ادبیات ایران، در کشور ما حدود ۲۲ هزار مجوز نشر داریم که از این میزان حدود ۵ هزار ناشر فعال هستند؛ پس تعداد تولیدکنندگان کتاب (ناشران) از تعداد عرضه‌کنندگان آن (کتابفروشی) بیشتر است. یکی از گلایه‌های همیشگی ناشران هم این است که همه کتاب‌های‌شان امکان عرضه در کتابفروشی‌ها را ندارند.

به گزارش ایرنا، اگر به تعداد کتابفروشی‌ها نگاهی بیندازیم، خواهیم دید طبق آماری که توسط خانه کتاب منتشر شده، تا سال ۱۳۹۷ در کل کشور حدود ۸۰۲۱ کتابفروشی داشتیم که حدود ۱۵۰۳ کتابفروشی در استان تهران مستقر بودند و برپایه این اطلاعات گفته‌اند سرانه کتابفروشی‌ها نسبت به جمعیت، یک به ۱۰ هزار است؛ یعنی به ازای هر ۱۰ هزار نفر یک کتابفروشی در کشور وجود دارد که صرفا کتابفروش هم نیستند، بلکه به فروش لوازم تحریر، کارت‌پستال و خرت‌وپرت‌های دیگر مشغولند؛ برخی نیز کتاب درسی و کمک‌درسی هم می‌فروشند. براساس اطلاعات اتحادیه ناشران و کتابفروشان استان تهران هم حدود ۶۰۰ کتابفروشی در سطح تهران داریم. در این باره معاون فرهنگی وزیر ارشاد گفته است: بیش از ۲۰ میلیون نفر از جمعیت کشور در روستاها زندگی می‌کنند، در حالی که هیچ روستایی در کشور ما کتابفروشی ندارد. در بسیاری از شهرهای کوچک نیز کتابفروشی وجود ندارد و در حقیقت نیمی از جمعیت کشور به کتابفروشی دسترسی ندارند.

حال همه اینها را در کنار تعطیلی جسته و گریخته کتابفروشی‌هایی به‌عنوان ویترین‌های محدود کتاب بگذارید که به‌دلیل مشکلات اقتصادی دیگر توان ادامه مسیر را ندارند. البته یکی از شعارهای دولت قبل «حفظ کتابفروشی‌های محله» بود و طرح‌هایی برای حفظ کتابفروشی‌ها در نظر گرفته بودند. مشکلات اقتصادی در سال‌های اخیر کتابفروشی‌ها را کم‌رونق کرده بود و با آمدن کرونا و تعطیلی‌های پی در پی برای کنترل کرونا، کتابفروشان با مشکلات بسیاری دست به گریبان‌گیر شدند. افزایش نرخ کاغذ و به تبع آن کتاب، افزایش اجاره‌بها و تخفیف‌های نامتعارف بعضا سایت‌های فروش نیز ضربه‌هایی مداوم و متوالی بر پیکر ضعیف این کتابفروشی‌ها بود؛ به‌گونه‌ای که طی ماه‌های اخیر چندین کتابفروشی به‌دلیل مشکلات اقتصادی توان رقابت در بازار را نداشته و عطای این کار را به لقایش بخشیده‌اند. در ادامه مروری خواهیم داشت بر تعدادی از کتابفروشی‌های تعطیل شده:

اواخر سال ۱۴۰۰ کتابفروشی «مروارید» در خیابان انقلاب بعد از ۶۰ سال فعالیت اعلام کرد تصمیم به تعطیلی گرفته است.

کتابفروشی «چهل کلاغ» یکی از کتابفروشی‌های تازه‌نفس در بازار کتاب بود که اواخر اسفند ۱۳۹۷ با همکاری چند نویسنده، در مرکز خرید ارگ تجریش آغاز به کار کرد و بیشتر دوران حیات خود را در دوران کرونا گذراند. صاحبان این کتابفروشی امسال اردیبهشت همزمان با نمایشگاه کتاب تهران خبر از پایان زندگی این کتابفروشی با عمر ۳ سال دادند.

کتابفروشی «فردوسی» در خیابان سعدآباد تجریش یکی از کتابفروشی‌های قدیمی شهر تهران با قدمتی ۵۰ساله بود که توسط محمدعلی نودهی در سال ۱۳۴۰ شروع به کار کرد و بعد از درگذشت او، فرزندش کار پدر را ادامه می‌داد. او هم چندی پیش با اشتراک متنی در شبکه اجتماعی این کتابفروشی اعلام کرد: «روزگار روی خوشش را در قبال این حرفه به ما نشان نداد و محکوم و مجبور شدم که این شغل شریف و فرهنگی به جا مانده از مرحوم پدرم را تعطیل و تغییر دهم.» و این‌گونه چراغ یک‌کتابفروشی ۵۰ ساله خاموش شد.

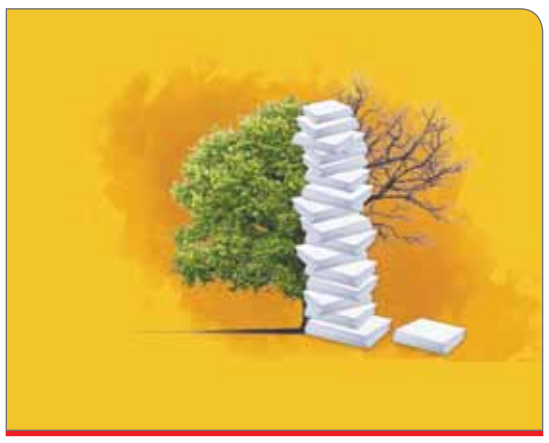
در ادامه دومینوی تعطیلی کتابفروشی‌ها «کتابفروشی نمایشگاه کتاب کودک» در میدان انقلاب اعلام کرد تا خرداد ۱۴۰۱ فعال است و چراغ این کتابفروشی تخصصی کتاب کودک که در سال ۱۳۵۹ روشن شده بود بعد از ۴۱ سال فعالیت خاموش شد.

شعبه کتابفروشی «هوپا» در تهرانپارس که از آذر ۹۶ شروع به کار کرده بود، بهار امسال یعنی ۱۴۰۱ بعد از نزدیک ۵ سال فعالیت به کار خود پایان داد، این در حالی است که نشر هوپا از ناشران متمول این روزگار محسوب می‌شود.

در این شرایط وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی به‌عنوان متولی حفظ و گسترش ویترین کتاب و دسترسی مردم به کتابفروشی‌ها چه اقداماتی انجام خواهد داد؟

تاریخچه

درختان را برای کاغذ قطع نکنید

با گذشت زمان و پیشرفت دانش انسان‌ها کاغذ اولیه یعنی کاغذ پاپیروس تغییر شکل داد و به کاغذ امروزی تبدیل شد؛ کاغذی که گرچه مصرف فرهنگی آن بسیار حائزاهمیت است، اما سالانه جان میلیون‌ها درخت را می‌گیرد.

کاغذ میراثی کهن و از مهم‌ترین اختراعات دست بشر محسوب می‌شود، چراکه مهم‌ترین نقش در انتقال دانش به نسل‌ها را برعهده داشته و دارد. به‌دلیل اهمیتی که این محصول برای بشر داشته، او همیشه سعی کرده آن را تکامل بخشد تا دوام بیشتری داشته باشد اما واقعیت این است که کاغذهای باقیمانده از گذشته دوام بیشتری داشتند.

پیش از اختراع کاغذ مردم از طریق تصاویر و نمادهایی که روی سنگ‌ها، استخوان‌ها، دیوارهای غار یا لوح‌های سفالی حک می‌کردند برای برقراری ارتباط استفاده می‌کردند.

تاریخچه کاغذ تقریبا به ۲ هزار سال پیش زمانی که تسای لون برای نخستین بار این محصول را ساخت، بازمی‌گردد. مسلمانان پس از تصرف کارخانه کاغذسازی سمرقند در سال ۷۵۱ روش ساخت آن را فرا گرفتند.

ایتالیایی‌ها در سال ۱۱۰۹ شیوه ساخت آن را آموختند و در سال ۱۲۵۷ کاغذهایی از کشورهای عربی به فرانسه صادر شد و این محصول پس از نشر کتاب و روزنامه اهمیت فراوانی در میان اروپاییان یافت. بشر ابتدا کاغذ را با دست تهیه می‌کرد، اما پس از ساخت ماشین، تهیه آن به‌وسیله ماشین‌های غول‌پیکر صورت می‌گیرد.

در ابتدا برای تهیه خمیر کاغذ از تنه درختان استفاده می‌شد. با افزایش علم، دانش و فناوری نیاز به کاغذ چند برابر شد و برای رفع این نیاز هر روز درختان بیشتری قطع شد؛ به‌گونه‌ای که برای تهیه هر تن کاغذ باید ۱۷ اصله درخت چندده ساله قطع می‌شد. با قطع بی‌رویه درختان، ورود سودجویان و قاچاقچیان الوار و آلودگی هوا کم‌کم پای فعالان و علاقه‌مندان به محیط‌زیست به این مسئله باز شد.

فعالان محیط‌زیست معتقد بودند حتی اگر به ازای قطع هر درخت یک درخت کاشته شود، باز نمی‌توان به وضع سابق بازگشت، چراکه تا نهال‌ها به پای درختان تنومند و چند ساله‌ای که قطع شده‌اند برسند، آلودگی هوا زمین را در بر خواهد گرفت.

از طرفی جنگل‌ها که زیستگاه جانوران مختلف بود نیز رو به نابودی می‌رفت. با از بین رفتن جنگل‌ها و درختان و به‌دنبال آن زیستگاه حیوانات، جانوران بسیاری از بین می‌رفتند که گاهی نادر و رو به انقراض به‌شمار می‌رفتند.

از صرفه‌جویی در استفاده از کاغذ گرفته تا جمع‌آوری کاغذهای باطله توسط فعالان محیط‌زیست و استفاده دوباره از آنها برای تهیه خمیر کاغذ نتوانست تاثیری در طلب این محصول ازسوی مردم، ناشران، نویسندگان، روزنامه‌نگاران و... داشته باشد.

از طرفی کمبود منابع چوبی و بالا بودن سطح تقاضا منجر به واردات این محصول شد که هزینه فراوانی را به دولت‌ها تحمیل می‌کرد.

چنین مسائلی منجر به تلاش‌های فراوان برای یافتن ماده اولیه‌ای غیر از چوب برای کاغذ شد که تا حدودی توانسته از روند قطع بی‌رویه درختان بکاهد. استفاده از چنین موادی می‌تواند هزینه‌های تولید و واردات کاغذ را به‌نحو چشمگیری کاهش دهد. در ادامه به معرفی برخی از موادی که به وسیله آنها کاغذ تولید می‌شود، خواهیم پرداخت:

▣ خمیر ضایعات کشاورزی

یکی از موادی که برای تولید خمیر کاغذ موردتوجه کشورهایی چون دانمارک، هلند، یونان، ایتالیا، اسپانیا و... قرار گرفت، ضایعات کشاورزی شامل کاه برنج، جو، گندم، پنبه و... است که فرآیند تهیه خمیر کاغذ از آنها مانند تولید خمیر کاغذ از چوب است.

▣ خمیر باگاس

پس از استخراج شکر از نیشکر آنچه باقی می‌ماند باگاس است که استفاده از آن هزینه تولید کاغذ را کاهش می‌دهد، اما به‌دلیل کیفیت و مقاومت پایین کاغذ تهیه شده از خمیر باگاس معمولا خمیر آن را با خمیر کاغذهای وارداتی مخلوط می‌کنند.

▣ خمیر برگ زعفران

خبر خوشی که اخیرا منتشر شد و توانست کمی از تلخکامی این روزها بکاهد، ایده تهیه کاغذ با برگ‌های دورریز زعفران بود که گفته شده سالانه ۲۰ هزار تن از آن به‌عنوان ضایعات دور ریخته می‌شد. این طرح نخستین بار است که در جهان مطرح می‌شود.

اگر حمایت‌های لازم از این طرح صورت گیرد و این طرح به موفقیت برسد، در بخش زیادی از هزینه‌های دولت که مربوط به واردات کاغذ است صرفه‌جویی خواهد شد.

▣ تولید کاغذ با سنگ آهک

به کاغذی که با سنگ آهک درست شود، به‌اصطلاح کاغذ سنگی یا کاغذ بدون سلولز گفته می‌شود. تاریخچه تولید این کاغذ به حدود ۷ سال پیش در کانادا بازمی‌گردد. در این روش تولید کاغذ به‌جای قطع درختان و صرف انرژی بالا و مصرف آب تنها از سنگ آهک و انرژی پایین‌تری استفاده می‌شود.

بیشترین درصد تشکیل‌دهنده کاغذ سنگی کلسیم کربنات است. حدود ۸۰ درصد سنگ‌های روی کره زمین پایه آهکی دارند و با استخراج آنها می‌توان کلسیم کربنات فراوانی به‌دست آورد. در کشور ما نیز بیش از نیمی از معادن مملو از سنگ آهک است و با برنامه‌ریزی دقیق می‌توان در زمینه تولید این کاغذ به تولید انبوه رسید.

از مهم‌ترین ویژگی‌های کاغذ سنگی می‌توان به محافظ محیط‌زیست بودن آن اشاره کرد، زیرا هیچ درختی برای تولید این نوع کاغذ قطع نمی‌شود؛ اما این نوع کاغذ نسبت به کاغذی که با الیاف گیاهی درست می‌شود، کیفیت پایین‌تری دارد. کاغذ سنگی کاملا ضد آب است و حتی کار چاپی انجام شده روی آن نیز هیچ تاثیری از مجاور بودن یا غوطه‌ور شدن درون آب نمی‌پذیرد.